

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030

Projekt

Program opracowany w ramach współpracy Urzędu Gminy Księżpol oraz ekspertów z Fundacji Auxilium.

SPIS TREŚCI

GLOSARIUSZ	4
WPROWADZENIE.....	9
1. ZASADY PRAC NAD PROGRAMEM	11
1.1. LOGIKA PRAC NAD PROGRAMEM.....	11
1.2. OCENA DOTYCHCZASOWYCH PROCESÓW REWITALIZACJI.....	14
1.3. OPIS PROCESU ZAANGAŻOWANIA INTERESARIUSZY	15
1.3.1. NARZĘDZIA I FORMY WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY	15
1.3.1.1. Konsultacje społeczne w zakresie diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	15
1.3.1.2. Konsultacje społeczne uchwały ws wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	22
1.3.2. KOMUNIKACJA Z INTERESARIUSZAMI	28
2. POWIĄZANIA Z POLITYKĄ GMINY.....	30
2.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY NA LATA 2022-2030,.....	30
2.2. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	42
2.3. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY.....	48
2.4. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA (POŚ).....	51
2.5. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	54
2.6. PROJEKT ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (MPZP) GMINY KSIĘŻPOL ROGALE, MARKOWICZE, KSIĘŻPOL, ZYNIE – PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	58
2.7. PROGRAM WSPÓŁPRACY z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	61
3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI.....	64
3.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KSIĘŻPOL.....	64
3.1.1. POŁOŻENIE, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO.....	64
3.1.2. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY.....	67
3.1.3. POTENCJAŁ GOSPODARCZY	69
3.1.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	72
3.1.5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	76
3.2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	82
3.2.1. METODOLOGIA DELIMITACJI OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE KSIĘŻPOL	83
3.2.2. WYBÓR WSKAŹNIKÓW ŚWIADCZĄCYCH O WYSTĘPOWANIU ZJAWISK KRYZYSOWYCH.....	85
3.2.3. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA NATĘŻENIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA OBSZARZE GMINY KSIĘŻPOL	90
3.2.4. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	132
3.2.5. ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW	134
3.2.6. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI	136
4. WIZJA I CELE PROCESU REWITALIZACJI	141

4.1 WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI.....	141
4.2 CELE PROCESU REWITALIZACJI i KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	143
5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	145
5.1 ZAŁOŻENIA OGÓLNE	145
5.2 KARTY PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	148
5.3. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH - NIEUMIESZCZONYCH NA LIŚCIE PODSTAWOWEJ - DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	168
5.4. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI.....	172
6. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE PROGRAMU	180
6.1. RAMY FINANSOWE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	180
6.2. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	183
6.2.1. ŚRODKI EUROPEJSKIE	183
6.2.2. ŚRODKI KRAJOWE.....	187
7. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM	190
7.1. SYSTEM INSTYTUCJONALNY.....	191
7.1.1. KOORDYNACJA REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI.....	192
7.1.2. KOORDYNACJA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	196
7.2. WSPÓŁPRACA ZE STRONĄ SPOŁECZNĄ I OTOCZENIEM GOSPODARCZYM	197
7.3. HARMONOGRAM REALIZACJI I KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	199
7.3.1. KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	199
7.3.2. HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	201
8. SYSTEM MONITOROWANIA i OCENY PROGRAMU	203
8.1. MONITOROWANIE POSTĘPÓW REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	204
8.2. OCENA AKTUALNOŚCI I STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU.....	206
8.3. POSTĘPOWANIE W RAZIE STWIERDZENIA KONIECZNOŚCI MODYFIKACJI GPR	209
9. ZMIANY ZWIĄZANE z WDRAŻANIEM GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	211
9.1. ZMIANY W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH POLITYKI MIESZKANIOWEJ GMINY.....	211
9.2. ZMIANY DOTYCZĄCE PLANOWANIA i ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	212
9.3. ZAPEWNIENIE ZGODNOŚCI z REGULACJAMI PRAWNYMI w ZAKRESIE PRAWA WODNEGO, OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, TRANSPORTU KOLEJOWEGO i OCHRONY PRZYRODY.....	213
9.3.1. PRAWO WODNE	213
9.3.2. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	216
9.3.3. TRANSPORT KOLEJOWY.....	217
9.3.4. OCHRONA ŚRODOWISKA.....	218

SPIS TABEL.....	222
SPIS RYCIN	225
SPIS WYKRESÓW.....	226
ZAŁĄCZNIKI.....	227

GLOSARIUSZ

Rewitalizacja¹ - proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Interesariusze rewitalizacji² – interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wierzności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych*³.
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne, oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Partycypacja społeczna⁴ - przygotowanie, prowadzenie i ocena procesu rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji, polegające w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,

¹ Art. 2 ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

² Art. 2 ust 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 28.

⁴ Art. 5 ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Obszar zdegradowany⁵ –obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, jeśli występuje na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

⁵ Art. 9. ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, o których mowa powyżej.

Obszar rewitalizacji⁶ - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji:

- nie może być większy niż 20% powierzchni gminy,
- nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy,
- może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- może obejmować niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4, wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Gminny Program Rewitalizacji⁷ – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmiernący do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:

1. szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
2. opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;

⁶ Art. 10. ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

⁷ Art. 15. ust 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

3. opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
4. cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1;
5. opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - a. listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania,
 - b. charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4;
6. mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
7. szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;
8. opis struktury zarządzania realizacją programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 8a. opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji;
9. system monitorowania i oceny programu rewitalizacji;
10. określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11);
11. określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
12. wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
13. wskazanie sposobu realizacji programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a. wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - b. wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c. w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan

ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;

14. załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

WPROWADZENIE

Aby w pełni zrozumieć proces rewitalizacji należy przede wszystkim zauważyć nierozzerwalny związek procesów społecznych z procesami i działaniami gospodarczymi, technicznymi, środowiskowymi czy przestrzenno-funkcjonalnymi, które wpływają na wszystkie sfery rozwoju gminy. Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy jest zadaniem własnym gminy, które ma wprawdzie charakter dobrowolny⁸, ale jest dowodem na odpowiedzialne planowanie, rozwijanie i zarządzanie gminą.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 określa granice przestrzenne obszaru rewitalizacji na terenie Gminy jako obszaru kryzysowego, na którym kumulują się problemy społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego oraz cele rewitalizacji na lata 2023-2030 wskazują kierunki działań władz gminy oraz kluczowych interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych pozwalających na przeprowadzenie procesu rewitalizacji, uzyskanie spójności przestrzennej, społecznej i gospodarczej dla poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju gminy oraz wzrostu zadowolenia jej mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 jest w dużej mierze odpowiedzią na zidentyfikowane problemy społeczne na wyznaczonym obszarze, a ponadto zakłada poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej poza wyznaczonymi terenami zdegradowanymi oraz obszarami rewitalizacji przy założeniu, że działania rewitalizacyjne będą skutkować rozwojem także na pozostałych obszarach kluczowych z gospodarczego punktu widzenia.

Niniejszy *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030* jest dokumentem, zawierającym kompleksową identyfikację i określenia skali problemów społecznych i rozwojowych Gminy Książpol, ich analizę i diagnozę oraz rozwiązania opracowane by problemy te rozwiązać lub zniwelować. Procesy i działania opisane w GPR będą służyć przeciwdziałaniu fragmentaryzacji przestrzeni gminy, wyprowadzać wyznaczone obszary z sytuacji kryzysowej, prowadzić do spadku intensywności zjawisk o charakterze dysfunkcyjnym, jak również ograniczania obszarów kryzysowych na terenie gminy Książpol.

Program wyznacza ogólne ramy procesu rewitalizacji, łącząc wszystkie elementy planów rozwoju gminy, a także zawiera szczegółowy harmonogram działań podejmowanych przez poszczególne podmioty dla osiągnięcia określonych w nim celów.

GPR wskazuje ponadto najbardziej efektywne narzędzia mające na celu przywrócenie spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych. Działania te, zgodnie z wnioskami

⁸ Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji [Dz. U. 2015 poz. 1777].

z diagnozy zjawisk problemowych w Gminie Księżpol mają dotyczyć przede wszystkim poprawy warunków życia, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców, wyrównania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, aktywizacji gospodarczej obszaru, wzmocnienia zasobów wewnętrznych i swoistych gminy. Cele strategiczne i operacyjne szczegółowe opisane w niniejszym Programie pozwolą na zrealizowanie tej wizji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 został opracowany w ramach współpracy Urzędu Gminy Księżpol oraz ekspertów z Fundacji Auxilium.

Program został przygotowany z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej. W trakcie jego opracowywania zapewniono szeroki udział partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów pozarządowych. Szczególną uwagę poświęcono zapewnieniu kompleksowego i zintegrowanego podejścia do realizacji projektów, przy optymalizacji i koncentracji zasobów finansowych, materialnych i organizacyjnych, a także komplementarności tych projektów, wzmacniających ich efekty.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie szczegółowej, opartej na obiektywnych czynnikach analizy, której założeniem było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk zachodzących na terenie gminy.

W trakcie prac nad programem uwzględniono zapisy:

- 1.** *Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*⁹ określającej zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.
- 2.** Procedury oceny gminnych programów rewitalizacji (GPR) w województwie lubelskim w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027¹⁰.
- 3.** Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027¹¹.
- 4.** *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.*
- 5.** Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027, co pozwoli na ułatwienie współpracy samorządu Gminy z władzami Województwa Lubelskiego w zakresie wsparcia procesu rewitalizacji ze środków FEL 2021-2027.
- 6.** Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027, co pozwoli na ułatwienie współpracy samorządu gminy z władzami Województwa Lubelskiego w zakresie wsparcia procesu rewitalizacji ze środków RPO WL¹².

⁹ *Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji z późn. zm.*

¹⁰ *Załącznik do uchwały nr CDXXVI/7499/2023 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 25 stycznia 2023 r.*

¹¹ *Zasady z dnia 11 sierpnia 2022 roku zatwierdzone przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej*

¹² *Uchwała nr CDXVII/7223/2022 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 13 grudnia 2022 r. [Dz. U. Woj. Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2022 poz. 6857]*

1. ZASADY PRAC NAD PROGRAMEM

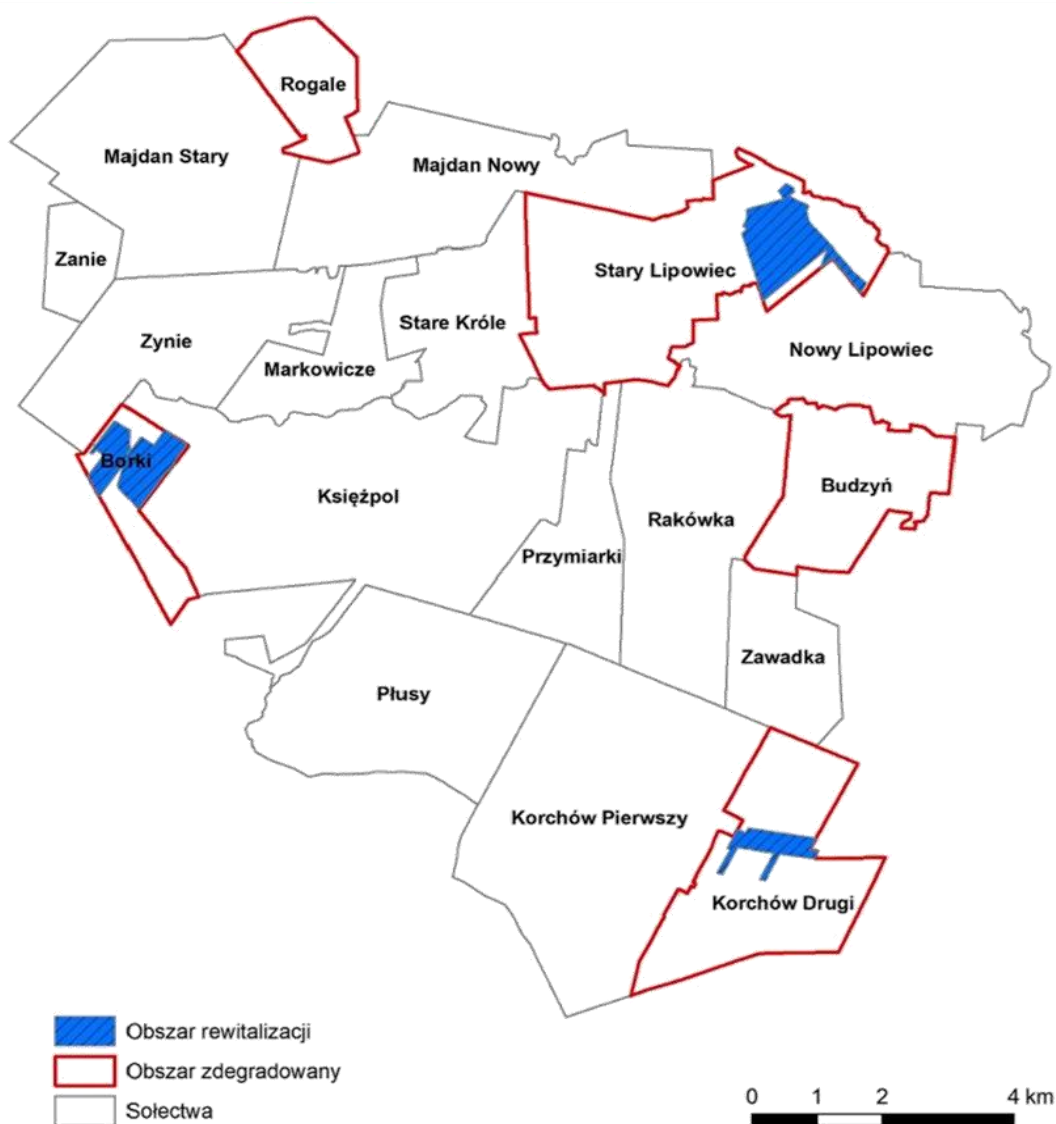
1.1. LOGIKA PRAC NAD PROGRAMEM

Decyzja o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol została sformalizowana *uchwałą nr LIII/430/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 29 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030*¹³.

Decyzja ta została podjęta jako naturalna konsekwencja *uchwały nr LI/417/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*¹⁴. Określenie granic obu obszarów zostało poprzedzone szczegółową diagnozą przeprowadzoną dla terenu całej gminy w oparciu o weryfikowalne oraz obiektywne wskaźniki, które pozwoliły na uwzględnienie uwarunkowań gminy przy jednoczesnym ujawnieniu negatywnych zjawisk występujących na jej terenie.

¹³ https://ugksiezpol.bip.lubelskie.pl/index.php?id=89&action=details&document_id=1954554

¹⁴ [Dz. U. WL z dnia 6 września 2023 r. poz. 5335]

Ryc. 1 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Księżpol

Nadrzędną zasadą przyjętą w ramach prac nad *Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* było założenie, że program uwzględni szeroko pojętą lokalną specyfikę i realia Gminy, stanowiąc tym samym odpowiedź na zidentyfikowane w procesie konsultacji społecznych potrzeby lokalnej społeczności. Prace odnosiły się więc do zagadnień i obszarów aktywności, które poprzez realizację w obszarze rewitalizacji będą mogły wywierać pozytywne efekty jako rozwiązania służące całej gminie i jej mieszkańcom.

W ramach prac nad programem wykorzystywano wiedzę i doświadczenie grona podmiotów, instytucji i organizacji, które wskazały konkretne problemy i rozwiązania ujęte w programie. Zaliczono do nich zwłaszcza przedstawicieli referatów Urzędu Gminy Księżpol oraz gminnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury. Ich współpraca obejmowała sformułowanie celów procesu rewitalizacji, a następnie kierunków działań i propozycji rozwiązań, które będą mogły zostać wdrożone z związku z jego realizacją.

Niniejszy program określa ramy procesu rewitalizacji łącząc elementy różnych polityk gminy i przyjmując zasadę, że istotą tego procesu są zarówno działania inwestycyjne jak i działania społeczne czy działania o charakterze organizacyjnym, których celem jest osiągnięcie jak najlepszych wzajemnie skorelowanych efektów w ramach interwencji środków publicznych.

W trakcie prac wzięto również pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne dotyczące kierunków polityki spójności, a także, co szczególnie istotne, podjęto próbę oceny różnego rodzaju rozwiązań wdrażanych na terenie innych gmin, które odnoszono do sytuacji i uwarunkowań lokalnych na terenie gminy w celu wypracowania najlepszego podejścia dla realizacji celów programu.

1.2. OCENA DOTYCHCZASOWYCH PROCESÓW REWITALIZACJI

Gmina Księżpol dotychczas nie podejmowała działań w zakresie rewitalizacji.

1.3. OPIS PROCESU ZAANGAŻOWANIA INTERESARIUSZY

Partycypacja społeczna to metoda angażowania lokalnej społeczności w planowanie wszechstronnego rozwoju Gminy, zapewniająca przygotowanie, prowadzenie i ocenę procesu rewitalizacji przy aktywnym udziale interesariuszy.

W trakcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 starano się maksymalnie skorzystać z potencjału lokalnej społeczności i zwiększyć poziom aktywności obywatelskiej tworząc przestrzeń do realnego uczestnictwa w procesie jego tworzenia. Po stronie władz gminy pozostawiono odpowiedzialność za przekazywanie informacji o uwarunkowaniach branych pod uwagę w procesie podejmowania decyzji.

1.3.1. NARZĘDZIA I FORMY WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY

1.3.1.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE W ZAKRESIE DIAGNOZY OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI¹⁵

Gmina Książpol, przygotowując się do wdrażania na jej terenie działań rewitalizacyjnych, podjęła prace zmierzające do uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, pierwszym krokiem takich prac jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, zatem w 2022 roku prowadzono konsultacje społeczne oraz analizy danych i badania służące opracowaniu diagnozy pozwalającej na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W celu zapewnienia zaangażowania Interesariuszy procesu rewitalizacji w opracowanie diagnozy opracowano badanie ankietowe. Ankieta została przeprowadzona metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) w dniach **16.05.2022-1.06.2022**. Formularz został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy¹⁶. Formularz dotyczył wyłącznie obszarów, w których potwierdzono występowanie problemu społecznego, co jest zgodne z metodologią przedstawioną w podręczniku „*Delimitacja. Krok po kroku*”¹⁷

¹⁵ Źródło: Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Książpol

¹⁶ <https://ksiezpol.pl/gminny-program-rewitalizacji-gminy-ksiezpol-diagnoza-obszarow-problemowych-prosba-o-wypelnienie-ankiety/>

¹⁷ „Wskaźniki jakościowe można pozyskać np. przeprowadzając badania ankietowe za pomocą kwestionariuszy. Zaleca się, aby ankieta stanowiła uzupełnienie analizy wskaźnikowej i była przeprowadzana tylko na wytypowanym obszarze zdegradowanym, gdzie określono kryzys w sferze społecznej.” s. 66 „*Delimitacja. Krok po kroku*”

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książpol- Diagnoza obszarów problemowych (prośba o wypełnienie ankiety)

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) jest podstawowym dokumentem uchwalanym przez gminę umożliwiającym prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych

(naprawczych) na obszarach dotkniętych problemami. Opracowanie GPR pozwoli na skorzystanie przez władze samorządowe ich jednostki organizacyjne, ale także lokalne firmy z dofinansowania Unii Europejskiej (Fundusze dla Lubelskiego, dawniej Regionalny Program Operacyjny). Aby móc prowadzić działania naprawcze na danym terenie w pierwszej kolejności należy

wyznaczyć obszar zdegradowany. Jest to obszar (teren sołectwa, pomniejszony o obszary niezamieszkałe) na którym występują problemy społeczne (np. wysoki poziom bezrobocia)

oraz jeden z poniżej wymienionych problemów:

- gospodarczy (w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowy (np. przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),

- przestrzenno-funkcjonalny (dot. niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego),

- techniczny (np. złego stanu technicznego obiektów budowlanych).

Z obszaru zdegradowanego, wyznacza się obszar rewitalizacji (maksymalnie 20% powierzchni gminy, zamieszkały maksymalnie przez 30% mieszkańców). Po przyjęciu GPR,

to na tym obszarze można korzystać z dofinansowania na realizację projektów rewitalizacyjnych.

Analiza danych dostarczonych przez Urząd Gminy, Policję, Powiatowy Urząd Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, wskazała, że obszarami dotkniętymi problemami społecznymi są sołectwa:

1. Borki,
2. Budzyń,
3. Stary Lipowiec,
4. Korchów Drugi,
5. Rogale.

Link do ankiety: <https://forms.gle/K84pdtR1LfDh1Pt5>

Termin wypełnienia do 01.06.2022

Ryc. 2 Zrzut z ekranu – ankieta przeprowadzona w ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Anonimowa ankieta została uzupełniona przez 29 osób. w przypadku pytań, do których odpowiedzi były udzielane na skali liniowej (od 1 do 5), 1 oznaczało brak problemu a 5 jego nasilone występowanie.

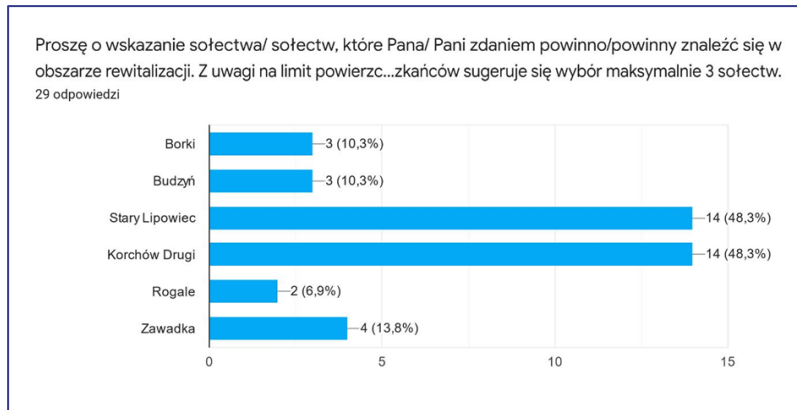
Najczęściej wybieranymi sołectwami, które mieszkańcy uznawali za obszar rewitalizacji były:

1. Stary Lipowiec. (48,3%).
2. Korchów Drugi. (48,3%).

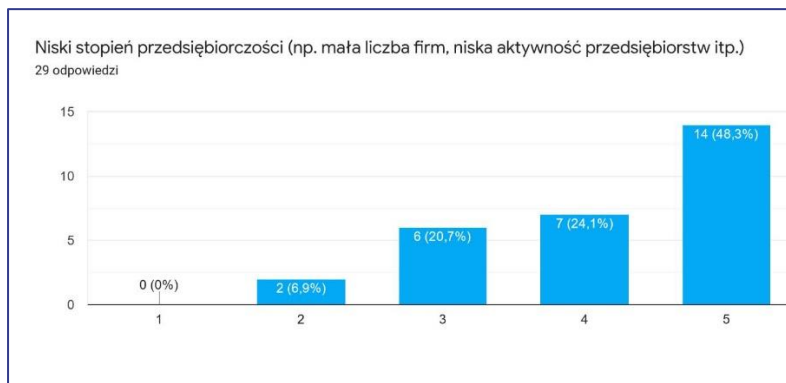
Badani, na wskazanych wyżej obszarach podkreślali występowanie następujących problemów:

- Społecznych- wysoki poziom nasilenia występowania problemów.
- Gospodarczych- wysoki poziom nasilenia występowania problemów.
- Środowiskowych- przeciętny poziom nasilenia występowania problemów.
- Przestrzenno-funkcjonalnych- wysoki poziom nasilenia występowania problemów.
- Technicznych- wysoki poziom nasilenia występowania problemów.

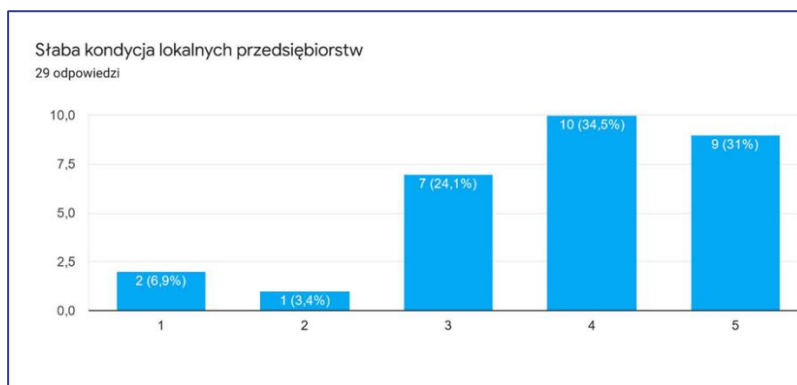
Szczegółowe wyniki badań ankietowych zaprezentowano na wykresach:

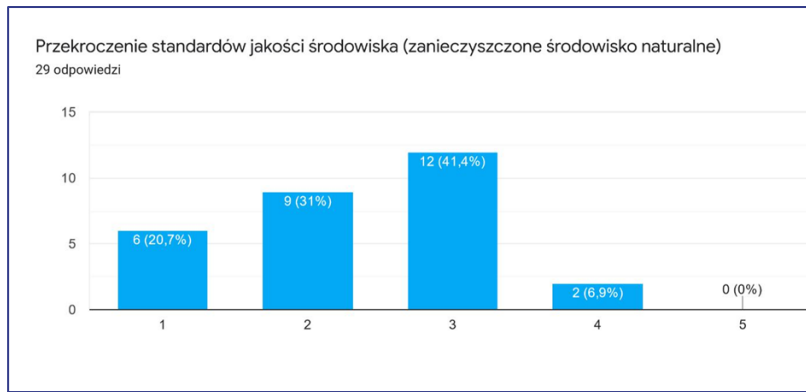
Wykres 1 Wybrany obszar rewitalizacji. Źródło: Opracowanie własne.

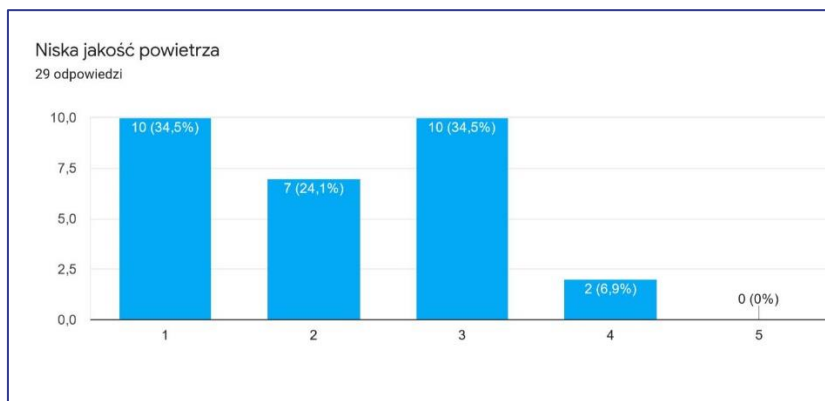
Wykres 2 Problemy gospodarcze w obszarze zdegradowanym- niski stopień przedsiębiorczości.

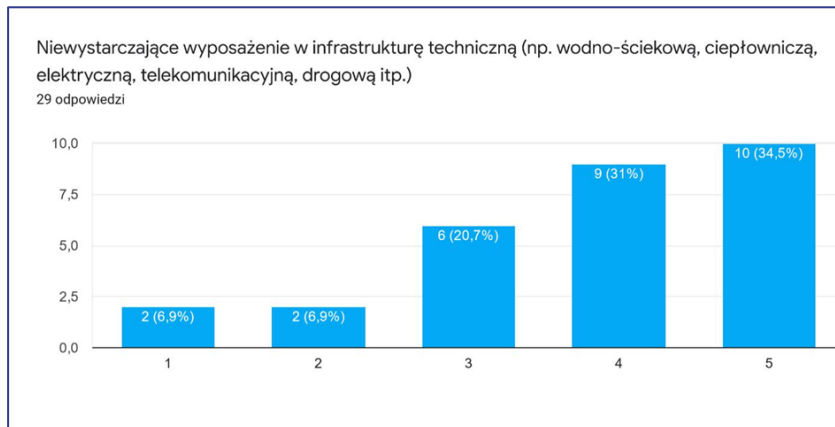
Wykres 3 Problemy gospodarcze w obszarze zdegradowanym- niski stopień przedsiębiorczości.

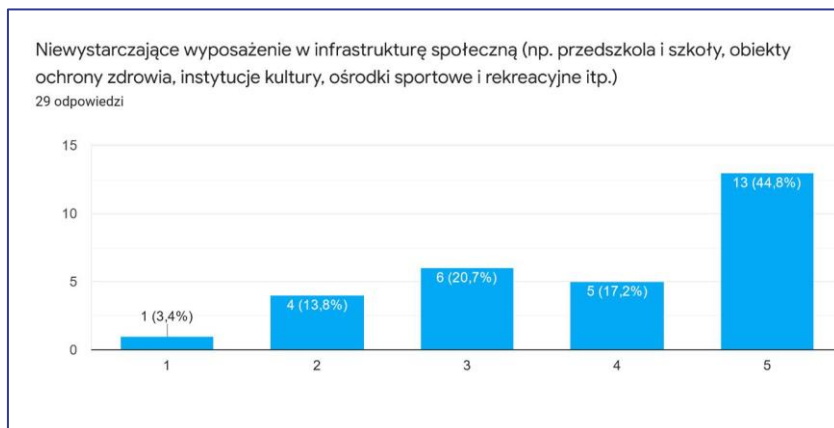
Wykres 4 Problemy środowiskowe w obszarze zdegradowanym- przekroczenie standardów jakości środowiska.

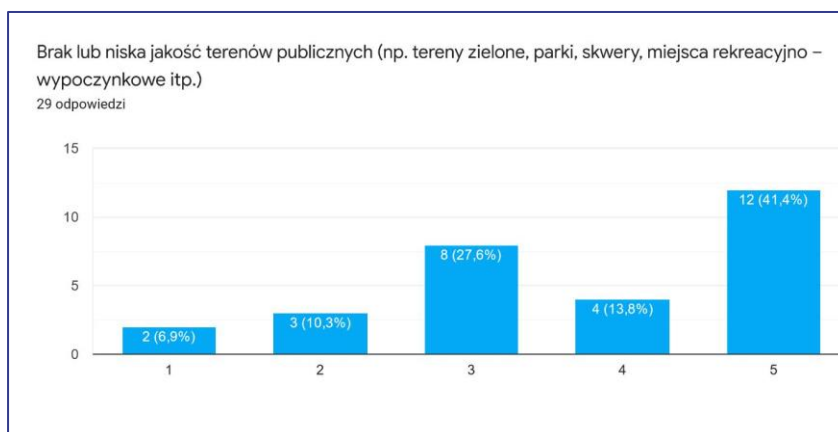
Wykres 5 Problemy środowiskowe w obszarze zdegradowanym- niska jakość powietrza.

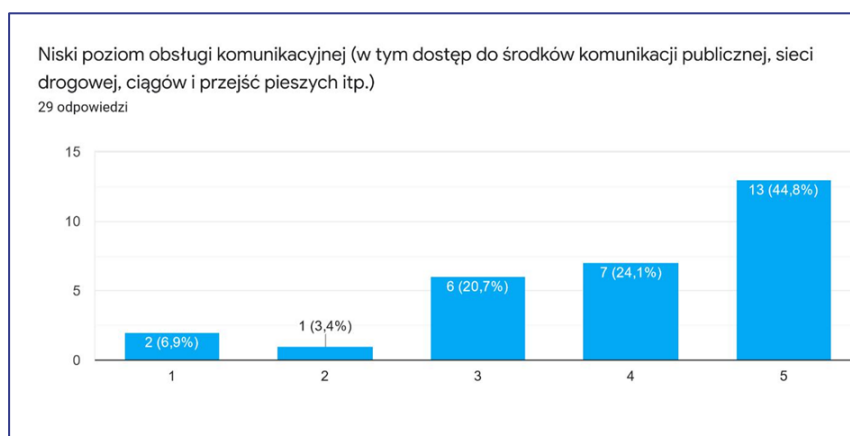
Wykres 6 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną.

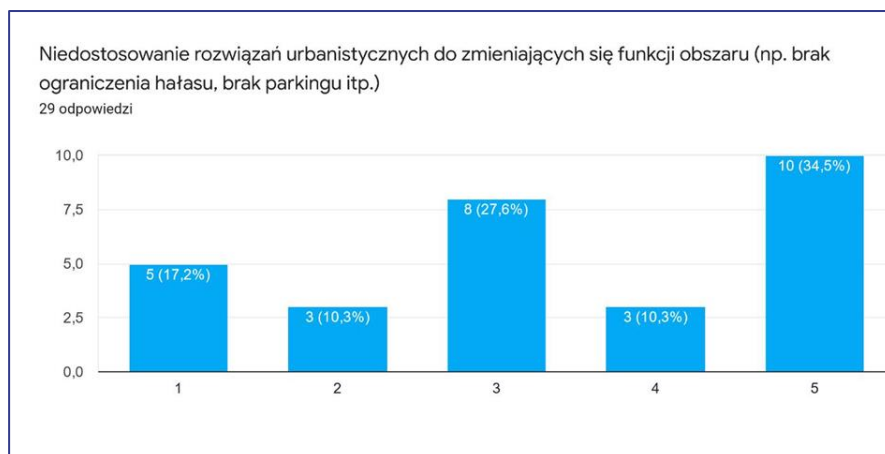
Wykres 7 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (np. przedszkola i szkoły, obiekty ochrony zdrowia, instytucje kultury, ośrodki sportowe i rekreacyjne itp.).

Wykres 8 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym - brak lub niska jakość terenów publicznych (np. tereny zielone, parki, skwery, miejsca rekreacyjno – wypoczynkowe itp.).

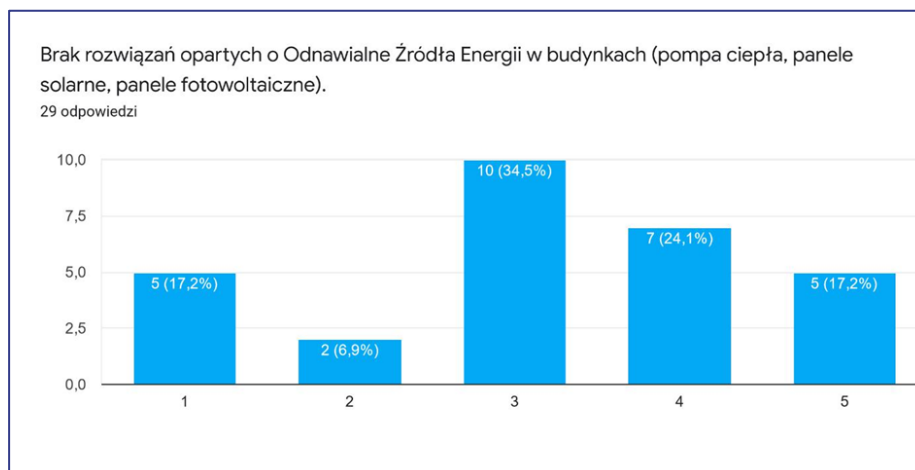
Wykres 9 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niski poziom obsługi komunikacyjnej.

Wykres 10 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru.

Wykres 11 Problemy techniczne w obszarze zdegradowanym- Zły stan techniczny budynków (w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym).

Wykres 12 Problemy techniczne w obszarze zdegradowanym - Brak rozwiązań opartych o Odnawialne Źródła Energii w budynkach (pompa ciepła, panele solarne, panele fotowoltaiczne).

Uczestnicy ankiety wskazali na powtarzające się w poszczególnych sołectwach problemy:

- Bezrobocie, alkoholizm,
- Społeczeństwo - starzejące się i chorujące
- Znikoma liczba przedsiębiorców, bezrobocie
- Ograniczone możliwości integracji mieszkańców,
- Niedrożne rowy melioracyjne,
- Zły stan dróg,
- Brak chodników wzdłuż dróg,
- Brak lub słabe wyposażenie placu zabaw, dzieci i młodzież nie mają, gdzie spędzać wolnego czasu,
- Brak obiektów do rekreacji oraz zabawy dla dzieci,
- Potrzeba remontu budynku remizy i byłej szkoły oraz zagospodarowania terenów wokół nich,
- Brak instalacji fotowoltaicznych,
- Brak miejsc pod inwestycje.

Udział interesariuszy w konsultacjach społecznych, mimo starań Urzędu Gminy, nie był duży. Jest to sytuacja typowa i nieodbiegająca od innych gmin w Polsce, gdzie na tym etapie prac przygotowawczych do GPR zainteresowanie mieszkańców jest relatywnie małe.

1.3.1.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE UCHWAŁY WS WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI¹⁸

Podanie informacji o konsultacjach społecznych

W dniach 6 marca 2023 r. – 11 kwietnia 2023 r. Wójt Gminy Księżpol przeprowadził konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Księżpol w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Dokument przyjęto *uchwałą nr LI/417/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*.

Interesariusze zostali powiadomieni o prowadzonych konsultacjach poprzez:

- 1. Obwieszczenie Wójta Gminy Księżpol** zamieszczone w dniu 27 lutego 2023 r.:
 - na tablicach informacyjnych Urzędu Gminy w Księżpolu oraz na tablicach informacyjnych na terenie miasta i gminy,
 - stronie Biuletynu Informacji Publicznej w Księżpolu pod adresem: https://ugksiezpol.bip.lubelskie.pl/index.php?id=50&action=details&document_id=1851576
 - stronie internetowej Urzędu Gminy w Księżpolu pod adresem: <https://ksiezpol.pl/konsultacji-spoecznych-projektu-uchwaly-rady-gminy-ksiezpol-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji-na-terenie-gminy-ksiezpol/>
- 2. Ogłoszenie w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych**, których przedmiotem jest projekt Uchwały Rady Gminy Księżpol w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta i gminy Księżpol na stronie internetowej Urzędu Gminy w Księżpolu pod adresem: <https://ksiezpol.pl/konsultacji-spoecznych-projektu-uchwaly-rady-gminy-ksiezpol-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji-na-terenie-gminy-ksiezpol/>.
- 3. Ogłoszenie w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych** których przedmiotem jest projekt Uchwały Rady Gminy Księżpol w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Księżpol w Biuletynie Informacji Publicznej w Księżpolu pod adresem: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ugksiezpol.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/projekt-uchwaly.pdf>.
- 4.** Dodatkowo informacja o rozpoczęciu konsultacji w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została **przekazana sołtysom w dniu 27 lutego 2023 r.** podczas spotkania z sołtysami.

Projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji, mapa obszarów zdegradowanego i rewitalizacji oraz Raport Diagnostyczny służący do wyznaczenia obszaru rewitalizacji został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz opublikowano link do przedmiotowych dokumentów na stronie internetowej Urzędu.

¹⁸ Źródło: *Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Księżpol*

Formy konsultacji społecznych

1. **Otwarte spotkanie konsultacyjne** z interesariuszami rewitalizacji, umożliwiające wyrażenie opinii, uwag i propozycji do projektu uchwały. **Spotkanie odbyło się w dniu 9 marca 2023 r**
2. **Zbieranie uwag za pomocą formularza w postaci:**
 - a. **papierowej**, poprzez wypełnienie formularza i dostarczenie drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy w Księżpolu ul. Biłgorajska 12, 23-415 Księżpol lub dostarczenie osobiście w siedzibie Urzędu Gminy w Księżpolu – Sekretariat,
 - b. **elektronicznej**, poprzez wypełnienie formularza i przesłanie za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mailowy: info@ksiezpol.pl
3. **badanie ankietowe** dotyczące opinii na temat proponowanych granic obszaru rewitalizacji.

Formularz uwag był dostępny:

- a. na stronie podmiotowej Urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej: [link](#)
- b. w formie papierowej w Urzędzie Gminy Księżpol, ul. Biłgorajska 12 -23-415 Księżpol
- c. podczas otwartego spotkania konsultacyjnego w dniu 9 marca 2023 r.

Ankieta on – line była dostępna od dnia 6 marca 2023 r. do 11 kwietnia 2023 r. pod adresem: [ankieta](#).

Przebieg konsultacji społecznych

1. Otwarte spotkanie konsultacyjne

W ramach konsultacji społecznych w dniu 9 marca 2023 r. w Gminnym Ośrodku Kultury o godzinie 10.30 odbyło się otwarte spotkanie konsultacyjne z interesariuszami rewitalizacji. W spotkaniu uczestniczyło 15 osób - sołtysi, mieszkańcy, przedstawiciel Stowarzyszenia Aktywnych Mieszkańców Gminy Księżpol, Stowarzyszenie Przyjaciół Korchowa Jedność Wsi, przedstawiciel Szkoły Podstawowej w Korchowie Pierwszym. Prezentacja materiałów przedstawiona podczas otwartego spotkania została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu w dniu 10 lutego 2023 r. Link do zamieszczonych materiałów z konsultacji ([link](#)).

Spotkanie miało charakter informacyjno – dyskusyjny. W spotkaniu uczestniczył ekspert – współautor Raportu Diagnostycznego z firmy Lubelska Akademia Rozwoju, który w pierwszej części przedstawili znaczenie i uwarunkowania prawne procesu rewitalizacji, następnie założenia, metodologię i wyniki przeprowadzonych analiz a następnie opartą na nich propozycję wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Dodatkowo poinformował o możliwościach aplikowania o środki z budżetu Unii europejskiej w ramach programu Fundusze dla Lubelskiego na lata 2021 – 2027.

W części dyskusyjnej odpowiadano na zadawane pytania, dyskutowano na temat wyznaczonych granic obszaru rewitalizacji. Uczestnicy zwrócili uwagę na potrzebę wpisywania do gminnego programu rewitalizacji projektów, które mogłyby zostać sfinansowane ze środków poza budżetowych gminy.

Spotkanie przebiegało w atmosferze rzeczowej i otwartej dyskusji. Po wyczerpaniu pytań i komentarzy dyskusja została zamknięta.

Poinformowano dodatkowo o możliwości zgłaszania uwag po zakończonym spotkaniu w formie pisemnej, elektronicznej, w tym za pośrednictwem formularza uwag.

2. Ankieta internetowa

Ankieta internetowa była dostępna pod adresem <https://forms.gle/Abq6pmYHrCRuyqedA>

W okresie jej udostępniania 2 osoby wypełniły ankietę i przekazały uwagi. Zgłoszone uwagi nie miały charakteru propozycji zmian do projektu uchwały, lecz komentarzy i wolnych wniosków.

Pytanie	zdecydowanie się zgadzam,	raczej się zgadzam	nie mam zdania	Raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam
Proszę o zaznaczenie opinii na temat projektowanego przebiegu granic obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Książpol	100%	0%	0%	0%	0%
Proszę o zaznaczenie opinii na temat projektowanego przebiegu granic obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Książpol	100%	0%	0%	0%	0%
Proszę wskazać inne obszary (sołectwa) Gminy Książpol, które powinny być według Pani/Pana objęte obszarem degradacji	1) Borki – 0 (0%); 2) Budzyń - 0 (0%); 3) Korchów Drugi - 1 (50%); 4) Książpol - 0 (0%); 5) Majdan Nowy - 0 (0%); 6) Majdan Stary - 0 (0%); 7) Markowicze - 0 (0%); 8) Nowy Lipowiec - 0 (0%);		9) Płusy - 0 (0%); 10) Przymiarki – 1 (50%) 11) Rakówka - 0 (0%); 12) Rogale - 0 (0%); 13) Stary Lipowiec - 0 (0%); 14) Zanie - 0 (0%); 15) Zawadka - 0 (0%); 16) Zynie - 0 (0%);		
Proszę wskazać inne obszary (sołectwa) Gminy Książpol, które powinny być według Pani/Pana objęte obszarem rewitalizacji	1. Borki – 0 (0%); 2. Budzyń - 0 (0%); 3. Korchów Drugi - 1 (50%); 4. Książpol - 0 (0%); 5. Majdan Nowy - 0 (0%); 6. Majdan Stary - 0 (0%); 7. Markowicze - 0 (0%); 8. Nowy Lipowiec - 0 (0%)		9. Płusy - 0 (0%); 10. Przymiarki – 1 (50%) 11. Rakówka - 0 (0%); 12. Rogale - 0 (0%); 13. Stary Lipowiec - 0 (0%); 14. Zanie - 0 (0%); 15. Zawadka - 0 (0%); 16. Zynie - 0 (0%);		

Tabela 1 Wyniki ankiety przeprowadzonej w ramach diagnozowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

3. Zgłoszone uwagi wraz z odniesieniem

Kolejnym krokiem było rozpoczęcie konsultacji społecznych dotyczących potrzeb inwestycyjnych, proponowanych projektów i działań rewitalizacyjnych. Podczas całego procesu konsultacji społecznych istniała możliwość zgłaszania uwag i propozycji przedsięwzięć w formie ustnej na spotkaniu informacyjnym, telefonicznie oraz w formie pisemnej.

Przy zgłaszaniu uwag Interesariusze nie skorzystali z dedykowanego formularza. Łącznie wpłynęło 11 wniosków, które zostały złożone przez Instytucje zainteresowane umieszczeniem swoich projektów / zadań do Gminnego Programu Rewitalizacji i prowadzeniem procesu rewitalizacji.

Lp.	Lokalizacja uwagi (rozdział, strona)	Treść opinii, uwag, propozycji zmian oraz	uzasadnienie	Rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniami
1.	Brak	Ścieżka rowerowa nad rzeka Tanew , strefa aktywna (siłownia) w miejscowości Cegielnia Markowicze	Wykonanie ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Tanew na odcinku Stare Króle - Zagać	Ujęto w pracach
2.	Brak	Rozbudowa i modernizacja przedszkola w Markowiczach, modernizacja drogi w miejscowości Gliny	Wykonanie ogrodu sensorycznego na placu przedszkolnym, utworzenie ścieżki rowerowej przy pasie jezdni.	Ujęto w pracach
3.	Brak	Stacja naprawy rowerów przed budynkiem świetlicy w Markowiczach		Ujęto w pracach
4.	Brak	Przydomowe oczyszczalnie ścieków		Ujęto w pracach
5.	Brak	Miejsce na rowery i altana	Daje schronienie i odpoczynek rowerzystom miejsce spotkań i aktywnego wypoczynku na łonie natury służące wszystkim pokoleniom	Ujęto w pracach
6.	Brak	Świetlica wiejska	To miejsce rekreacji do odbywania różnego rodzaju zajęć kulturalnych, edukacyjnych i sportowych dla dzieci, młodzieży, miejsce spotkań KGW, nie ma takiego miejsca na terenie wsi Nowy Lipowiec i Kulesze.	Ujęto w pracach
7.	Brak	Budowa chodnika do Szarajówka i połączenie z Korchowem I	Poprawa bezpieczeństwa	Ujęto w pracach
8.	Brak	Fotowoltaika na prąd	Nie wszyscy mogli skorzystać z wcześniejszej edycji programu	Ujęto w pracach

9.	Brak	Ścieżka rowerowa nad rzeka Tanew , strefa aktywna (siłownia) w miejscowości Cegielnia Markowicze	Wykonanie ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Tanew na odcinku Stare Króle - Zagać	Ujęto w pracach
10.	Brak	Miejsce integracji mieszkańców.		Ujęto w pracach
11.	Brak	Połączenie chodnikiem z Korchowem I i dokończenie w stronę Szarajówka	Poprawa bezpieczeństwa	Ujęto w pracach
12.	Brak	Fotowoltaika dla mieszkańców	Nie wszyscy skorzystali z OZE ograniczenie zanieczyszczenia środowiska.	Ujęto w pracach
13.	Brak	Altana przy remizie w Korchowie II	Miejsce spotkań rodzin i mieszkańców	Ujęto w pracach
14.	Brak	Zwiększenie bezpieczeństwa budowa chodnika	Zwiększenie bezpieczeństwa.	Ujęto w pracach
15.	Brak	Fotowoltaika dla mieszkańców	Ochrona środowiska	Ujęto w pracach
16.	Brak	Oświetlenie, plac zabaw, altanka, ogrodzenie placu zabaw od strony pola	Bezpieczeństwo dzieci.	Ujęto w pracach
17.	Brak	Chodnik do końca Korchowa II i połączenie z Korchowem I	Bezpieczeństwo dzieci i mieszkańców, zintegrowanie pobliskich sołectw	Ujęto w pracach
18.	Brak	Panele fotowoltaiczne dla mieszkańców	Zwiększenie dostępności OZE dla wszystkich mieszkańców.	Ujęto w pracach
19.	Str. 111	Budowa drogi wew. Od drogi gminnej 1094322 do ścieżki rowerowej	Stworzenie drogi dla turystów od CTW Alicja Czarna do ścieżki rowerowej	Ujęto w pracach
20.	str. 114	Oznaczenie szlaków turystycznych obejmujących ciche miejsca w gminie Książpol	Poszerzenie oferty turystycznej	Ujęto w pracach
21.	Brak	Ogrodzenie placu od strony pola, zagospodarowanie placu zabaw, mini boisko do piłki nożnej, nasadzenie drzewek, altanka.		Ujęto w pracach

Tabela 2 Zestawienie wniosków dotyczących przedsięwzięć proponowanych do ujęcia w GPR.

1.3.2. KOMUNIKACJA Z INTERESARIUSZAMI

Model komunikacji z interesariuszami w kontekście opracowywania, przyjmowania, wdrażania, monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji przemyślany i systematyczny, aby zapewnić efektywną współpracę i zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron.

Kluczowe elementy takiego modelu to m.in.:

- Identyfikacja interesariuszy – polegająca na określeniu wszystkich grup interesariuszy, które mogą mieć wpływ na realizację programu lub być nią dotknięte (mieszkańcy gminy, lokalne przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i społeczne, przedstawiciele administracji lokalnej i regionalnej, instytucje edukacyjne i kulturalne, inwestorzy)
- Analiza interesariuszy - analiza ich potrzeb, oczekiwań, wpływu oraz poziomu zaangażowania.
- Kanaty komunikacji - dobór odpowiednich kanałów komunikacji jest kluczowy dla skutecznego przekazywania informacji. Planowane są m.in. spotkania publiczne i konsultacje społeczne, publikowanie informacji na stronie internetowej gminy i w mediach społecznościowych, panele dyskusyjne i warsztaty tematyczne.
- Plan komunikacji - komunikacja będzie regularna i przejrzysta, co pomoże w budowaniu zaufania i zaangażowania interesariuszy. Na kolejnych etapach prac nad GPR na stronie internetowej zostanie stworzona wyodrębniona dla Gminnego Programu Rewitalizacji zakładka, w której zamieszczane będą aktualne informacje i ogłoszenia dotyczące prac nad Programem, zaś po jego uchwaleniu będzie to stały adres, pod którym zamieszczane będą wszelkie informacje związane z jego wdrażaniem i monitorowaniem.
- Udział i zaangażowanie interesariuszy - Interesariusze będą mieć możliwość aktywnego udziału w procesie rewitalizacji, m.in. poprzez udział w regularnych spotkaniach i konsultacjach, udział w pracach Komitetu rewitalizacji, udział w ankietach i badaniach opinii publicznej.
- Komunikacja będzie transparentna, otwarta i dostosowana do różnych grup interesariuszy.

Dzięki takiemu modelowi komunikacji zapewniona zostanie skuteczna realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji i zaangażowanie społeczności lokalnej i budowanie szerokiego poparcia dla działań podejmowanych na rzecz poprawy jakości życia w gminie.

Partycypacja społeczna, stanowiąca punkt wyjścia dla opracowania Programu, będzie stałą zasadą i ciągłą praktyką również w trakcie wdrażania, monitorowania i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 zgodnie z przyjętym systemem zarządzania obejmującym zasady współpracy z otoczeniem społecznym oraz gospodarczym.

Proces ten będzie opierać się na aktywnym zaangażowaniu szerokiego spektrum interesariuszy, co jest niezbędne do osiągnięcia zrównoważonych i trwałych efektów rewitalizacji.

Zaangażowanie możliwie najszerszej grupy partnerów działających na rzecz ochrony środowiska, organizacji pozarządowych oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, ochrony praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i przeciwdziałania dyskryminacji, jest niezwykle istotne. Ich wkład nie tylko wzbogaca proces rewitalizacji o różnorodne perspektywy, ale także przyczynia się do budowania społecznej akceptacji dla podejmowanych działań.

Dzięki szeroko zakrojonym konsultacjom społecznym, program rewitalizacji będzie mógł lepiej odpowiadać na rzeczywiste potrzeby mieszkańców oraz uwzględniać różnorodne interesy i oczekiwania. Udział różnych grup społecznych, w tym tych narażonych na wykluczenie lub marginalizację, zapewni, że proces rewitalizacji będzie realizowany w sposób bardziej inkluzywny i sprawiedliwy, co stanowi istotną wartość dodaną całego przedsięwzięcia.

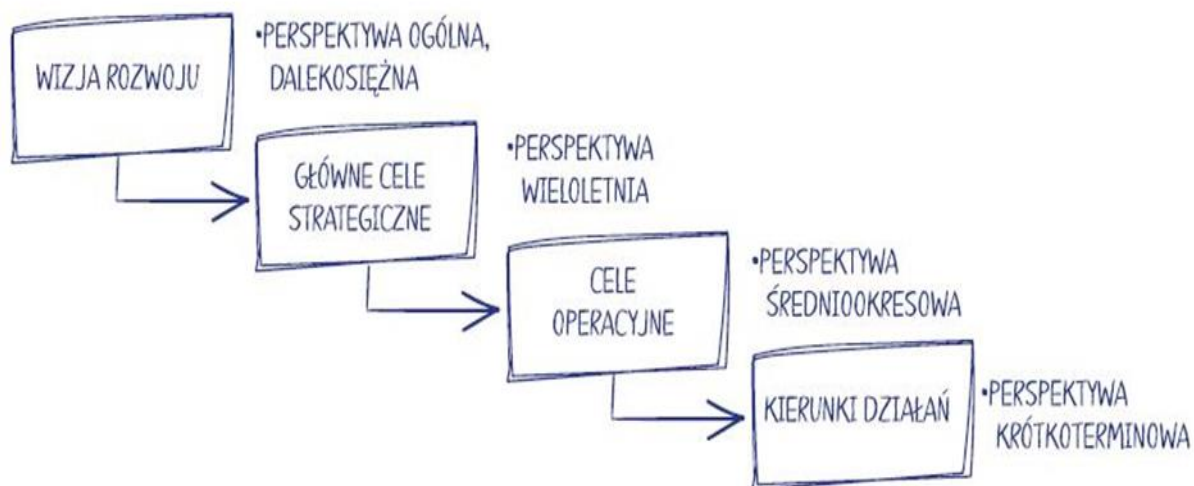
Taka partycypacja zwiększa także poczucie odpowiedzialności społecznej oraz wspólnoty, co jest kluczowe dla długofalowego sukcesu działań rewitalizacyjnych. Integracja tych różnych perspektyw pozwala na stworzenie programu, który nie tylko odpowiada na aktualne wyzwania, ale także buduje solidne podstawy dla zrównoważonego rozwoju miasta w przyszłości.

2. POWIĄZANIA Z POLITYKĄ GMINY

2.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY NA LATA 2022-2030¹⁹,

Zgodnie z założeniami projektu *Strategii Rozwoju Gminy Księżpol na lata 2022-2030* (w trakcie konsultacji) polityka rozwoju gminy opiera się poniższym układzie celów:

1. określenie wizji rozwoju w perspektywie dalekosiężnej,
2. wskazanie głównych celów strategicznych, pozwalających na ukierunkowanie działań gminy w wieloletnim horyzoncie czasowym,
3. określenie celów operacyjnych w perspektywie średniookresowej,
4. wyznaczenie kierunków działań będących podstawą planowania konkretnych projektów w perspektywie krótkookresowej.

Ryc. 3 Logika części programowej strategii

Źródło: *Strategia rozwoju Gminy. Poradnik praktyczny*

¹⁹ *Strategia Rozwoju Gminy Księżpol na lata 2022-2030* obecnie w procesie formalnej akceptacji przez władze Gminy Księżpol

Wizja rozwoju gminy wskazuje cel nadrzędny, do którego dążą władze gminy realizując poszczególne elementy strategii, sformułowana jest w sposób ogólny i adresowana jest do ogółu osób zamieszkujących daną gminę.

Wizja Gminy Księżpol

Gmina Księżpol – oparta na współpracy, działająca na rzecz dobra wspólnego i działań prorozwojowych, dbająca o jednoczesny rozwój w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, przyjazna mieszkańcom, inwestorom i przybywającym tu gościom, dbająca o zrównoważony rozwój i partycypację społeczną, atrakcyjna turystycznie, o dobrym poziomie infrastruktury technicznej i społecznej, oraz chroniąca zasoby przyrodnicze i kulturowe.

W procesie wyznaczania celów wskazano **misję rozwoju gminy** czyli nadrzędny cel rozwoju gminy, któremu podporządkowane są priorytetowe obszary jej rozwoju.

Misją Gminy Księżpol jest:

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez skoordynowane działania samorządu, sektora pozarządowego i środowiska biznesowego mające na celu wspieranie usług, przedsiębiorczości, rolnictwa i turystyki w oparciu o istniejącą oraz rozbudowywaną infrastrukturę techniczną i społeczną oraz walory przyrodnicze i kulturowe.

Wypełnieniu misji będzie towarzyszyła realizacja następujących celów strategicznych:

- 1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy:**
- 2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów.**
- 3. Podniesienie poziomu integracji społecznej mieszkańców oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.**

Wskazane powyżej cele strategiczne oraz kierunki działania wyznaczone w ich ramach nie są przedstawione w kolejności odzwierciedlającej hierarchię, istotna jest natomiast ich synergia i efektywność poszczególnych działań.

Cele strategiczne i operacyjne będą realizowane poprzez uszczegółowione poniżej kierunki działania:

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
Cel strategiczny 1. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej i wzmacnianie powiązań funkcjonalnych	1.1. Budowa/ modernizacja infrastruktury drogowej oraz promocja elektromobilności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych odcinków dróg gminnych ▪ Zwiększanie połączenia z ponadlokalnym układem komunikacyjnym. ▪ Przebudowa bądź modernizacja dróg gminnych i powiatowych poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców gminy ▪ Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę m.in.: chodników, przejść dla pieszych, oświetlenia, barier ochronnych ▪ Budowa, rozbudowa lub modernizacja infrastruktury parkingowej ▪ Budowa ścieżek rowerowych i wiat rowerowych ▪ Organizacja spotkań informacyjnych dotyczących tematyki elektromobilności ▪ Budowa punktów ładowania pojazdów elektrycznych
	1.2. Rozwój infrastruktury komunalnej i wdrażanie racjonalnej gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury wodociągowej w gminie (sieć wodociągowa, stacje ujęcia i uzdatniania wody itp.) ▪ Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury kanalizacyjnej w gminie (kanalizacja ściekowa i deszczowa, oczyszczalnia ścieków itp.) ▪ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich ▪ Budowa indywidualnych ujęć wody oraz małych zbiorników retencyjnych w gospodarstwach indywidualnych ▪ Organizacja szkoleń informacyjnych dot. zbiórki odpadów. ▪ Budowa/Modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
	1.3. Rozwój usług cyfrowych i infrastruktury telekomunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój e-administracji oraz dostępu do e-usług. ▪ Wykorzystanie technologii informacyjnych w udostępnianiu zasobów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania ukierunkowane na rozwój elektronicznej administracji i usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (składanie wniosków drogą elektroniczną, elektroniczny punkt informacji). ▪ Tworzenie i rozwój cyfrowych zasobów gminy m.in. w zakresie mienia i nieruchomości, planowania przestrzennego, kultury, edukacji, turystyki, ochrony zdrowia itp. ▪ Wykorzystanie lokalnych centrów aktywności do działań w zakresie e-edukacji i podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców
	<p>1.4. Rewitalizacja i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie polityki przestrzennej i rewitalizacyjnej w gminie w oparciu o aktualne studia i plany ▪ Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów wiejskich, przywracająca lub nadająca im nowe funkcje obszarom oraz prowadząca do rozwiązania zdiagnozowanych problemów społecznych na tych obszarach ▪ Kształtowanie przestrzeni publicznej na obszarach wiejskich ▪ Zagospodarowanie zdegradowanych/niewykorzystanych przestrzeni publicznych ▪ Montaż systemu monitoringu wizyjnego ▪ Tworzenie i wyposażenie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę (drogową, energetyczną, wodno-ściekową, teleinformatyczną) oraz infrastrukturę kubaturową, umożliwiającą szybkie uruchomienie przez inwestorów działalności gospodarczej
<p>Cel strategiczny 2. Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój usług spędzania czasu wolnego i promocja gminy</p>	<p>2.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa małej infrastruktury turystycznej, służącej udostępnianiu na cele turystyczne obszarów cennych przyrodniczo ▪ Renowacja i rewitalizacja na cele turystyczne obiektów dziedzictwa kulturowego ▪ Odnawianie lub poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym zabytkowych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki na obszarach wiejskich ▪ Zagospodarowanie atrakcyjnych przyrodniczo obszarów gminy ▪ Rozbudowa, przebudowa i remont infrastruktury na cele działalności kulturalnej, edukacji artystycznej

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakup trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej
	<p>2.2. Rozwój usług i infrastruktury sportowej i rekreacyjnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa/przebudowa/modernizacja obiektów sportowych na terenie gminy ▪ Przygotowanie nowych tras dla turystyki pieszej i rowerowej. ▪ Budowa, rozbudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej wraz z zapleczem socjalnym (m.in. place zabaw) ▪ Budowa siłowni zewnętrznych. ▪ Budowa miejsc kampingowych wraz z uzbrojeniem.
	<p>2.3. Upowszechnianie wykorzystujących technologie cyfrowe form dostępu do kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie produktów i oferty wydarzeń wykorzystujących unikalne zasoby lokalne (np. kuchnię, wydarzenia historyczne, tradycje, materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, walory środowiskowe, wydarzenia związane z przejawami współczesnej twórczości artystycznej, wydarzenia sportowe). ▪ Stworzenie internetowej bazy zabytków zlokalizowanych na terenie gminy.
	<p>2.4. Promocja gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kreowanie dobrego wizerunku gminy jako atrakcyjnego miejsca dla turystów poprzez zróżnicowane działania marketingowe ▪ Rozbudowa i wdrożenie kompleksowego systemu informacji i promocji turystycznej i kulturalnej w gminie ▪ Opracowanie spójnego systemu Identyfikacji Wizualnej Miasta i Gminy Książpol.
<p>Cel strategiczny 3. Ochrona walorów środowiska</p>	<p>3.1. Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa indywidualnych ujęć wody oraz małych zbiorników retencyjnych w gospodarstwach indywidualnych ▪ Działania z zakresu małej retencji oraz ochrony przeciwpowodziowej. ▪ Ochrona jakości wód w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin. ▪ Wdrażanie zasady gospodarki zamkniętej gromadzenia wody deszczowej przez mieszkańców i przedsiębiorców. ▪ Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców.
	<p>3.2. Zwiększenie efektywności</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów publicznych m.in. poprzez działania termomodernizacyjne, poprawę systemu grzewczego i oświetleniowego

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
	energetycznej budynków i infrastruktury publicznej	budynków, stosowanie inteligentnych systemów monitorowania i sterowania zużyciem energii, szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych. <ul style="list-style-type: none"> ■ Wymiana oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej na energooszczędne. ■ Budowa/wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
	3.3. Rozwój niskoemisyjnych i zeroemisyjnych mocy wytwórczych, energetyki rozproszonej	<ul style="list-style-type: none"> ■ Montaż instalacji OZE (m.in.: panele solarne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła) w budynkach użyteczności publicznej. ■ Montaż instalacji OZE (w tym m.in.: panele solarne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła) w budynkach mieszkalnych. ■ Rozwój inteligentnych systemów i sieci elektroenergetycznej oraz systemów magazynowania energii na szczeblu lokalnych i we współpracy z innymi gminami. ■ Budowa farm fotowoltaicznych ■ Rozwój firm w branży energetyki odnawialnej (firmy produkujące urządzenia do wytwarzania energii z OZE, firmy budowlane zajmujące się instalacjami OZE, firmy produkujące energię z OZE, w tym w ramach mikroinstalacji- wspieranie potencjalnych przedsiębiorców w zakresie udzielania odpowiedniej informacji oraz pomoc w procesie inwestycyjnym
Cel strategiczny 4. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych i rozwój rynku pracy	4.1. Wzmacnianie innowacyjności i zaawansowania technologicznego gospodarstw rolnych	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realizacja projektów promujących ekologiczne sposoby nawożenia upraw oraz ich przechowywania. ■ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. ■ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenach nowych inwestycji mieszkaniowych. ■ Wsparcie szkoleniowe i doradcze w zakresie poprawy efektywności wykorzystania energii w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym ■ Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki- wsparcie merytoryczne z zakresu budowy jednostek wytwarzania energii wykorzystujących energię wiatrowa, biogaz, biomasę, energię słoneczną, wodę oraz geotermię

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Promocja szkoleń zawodowych i nabywania umiejętności przez rolników oraz właścicieli lasów w zakresie prowadzonej produkcji, ochrony środowiska oraz marketingu swoich produktów i usług
	<p>4.2. Promowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w procesie produkcji rolnej, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wsparcie edukacji ekologicznej w gospodarstwach rolnych i zakładach przetwórczych – poprzez organizację szkoleń, kursów, konferencji we współpracy z LODR. ■ Wsparcie w pozyskiwaniu środków na rozwój rolnictwa ekologicznego – organizacja spotkań z doradcami, praktykami oraz prywatnymi inwestorami. ■ Pomoc w organizacji spółdzielni, stowarzyszeń, grup producentów produktów ekologicznych
	<p>4.3. Rozwój agroturystyki, turystyki wiejskiej i rolniczego handlu detalicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tworzenie warunków zachęcających do rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej ■ Podjęcie współpracy z organizacjami turystycznymi w zakresie rozwoju oferty turystycznej ■ Budowa i modernizacja targowisk gminnych ■ Utworzenie miejsca promocji produktów lokalnych oraz utworzenie zaplecza infrastrukturalnego dla wsparcia twórczości ludowej a także utworzenie ośrodków rzemiosła ludowego oraz tworzenia izb regionalnych. ■ Wspieranie rozwoju usług na rzecz rolnictwa.
	<p>4.4. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Współpraca z przedsiębiorcami w zakresie pomocy organizacyjno-prawnej w zakresie zarządzania zmianą i niwelowania skutków kryzysu gospodarczego. ■ Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w zakresie promocji programów nastawionych na zwiększenie samozatrudnienia mieszkańców ■ Kreowanie i podejmowanie lokalnych inicjatyw oraz programów poprawiających atrakcyjność inwestycyjną oraz rozwój przedsiębiorczości we współpracy z instytucjami otoczenia biznesu oraz instytucjami finansowymi.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Wsparcie osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (szkolenia, doradztwo, monitoring, finansowanie kosztów prowadzenia działalności w początkowym okresie) ■ Współdziałanie z lokalnymi instytucjami otoczenia biznesu oraz firmami funkcjonującymi w Rejestrze Usług Rozwojowych (RUR) w celu angażowania przedsiębiorstw do uczestnictwa w projektach szkoleniowo-doradczych. ■ Rozwój firm z branży przetwórstwa rolno-spożywczego, wykorzystującego lokalne zasoby produkcji rolnej poprzez aktywne wsparcie potencjalnych przedsiębiorców (udzielanie odpowiedniej informacji oraz pomocy w procesie inwestycyjnym) ■ Rozwój przedsiębiorstw społecznych, obejmujący m.in. fazę przygotowawczą (szkolenia i doradztwo) oraz fazę inkubacji (koszty założenia przedsiębiorstwa, mentoring) oraz fazę rozwoju (finansowanie miejsc pracy)
Cel strategiczny 5. Wzmacnianie kapitału społecznego i zarządzanie gminą	5.1. Włączenie i integracja społeczna	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozwój instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych (w tym placówek wsparcia dziennego oraz środowiskowego) - realizacja zadań własnych w ramach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także poprzez bliską współpracę z instytucjami i placówkami podlegającymi samorządowi powiatowemu ■ Aktywny udział gminy w realizacji kompleksowych programów na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową ■ Realizacja działań na rzecz reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych- współpraca partnerska z podmiotami o charakterze reintegracyjnym (zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej, centra integracji społecznej, klub integracji społecznej)
	5.2. Rozwój usług społecznych i poprawa stanu	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wzrost poziomu upowszechniania usług w zakresie edukacji przedszkolnej oraz podniesienie jej jakości- współpraca Urzędu Gminy z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia edukacji przedszkolnej- informowanie o możliwościach zewnętrznego finansowania

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
	infrastruktury edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozwój instytucjonalnej i pozarodzinnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (m.in. żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie). ■ Poprawa warunków edukacji ogólnej przyczyniająca się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy z uwzględnieniem rozwoju właściwych postaw ■ Rozwijanie indywidualnych umiejętności uczniów, szczególnie uczniów uzdolnionych oraz uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i predyspozycjach sportowych- współpraca Urzędu Gminy ze szkołami- działania realizowane przez własne jednostki organizacyjne oraz we współpracy z jednostkami podległymi samorządowi powiatowemu zajmującymi się szkolnictwem na poziomie szkół ponadpodstawowych ■ Rozwój na poziomie gminy i powiatu spójnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla młodzieży szkolnej ■ Rozwój usług społecznych z zakresu opieki i aktywizacji osób starszych, w tym w tym form środowiskowych (zdeinstytucjonalizowanych) ■ Promowanie przedsięwzięć na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych ■ Profilaktyka uzależnień oraz przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży ■ Wspieranie sektora ekonomii społecznej ■ Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej i zwiększenie jej dostępności dla osób o specjalnych potrzebach, w tym dla osób z niepełnosprawnością
	5.3. Bezpieczeństwo publiczne	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie gminy w specjalistyczny sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i katastrof- zakup sprzętu dla wybranych OSP (funkcjonujących w systemie KSRG i będących poza nim) dla wybranych na we współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej ■ Budowa infrastruktury bezpieczeństwa publicznego
	5.4. Wspieranie oddolnych inicjatyw i poprawa	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wzmocnienie zdolności analitycznych służb planowania przestrzennego, m.in. poprzez dostęp do nowoczesnych narzędzi w zakresie analizy, przetwarzania, interpretacji i prezentacji danych przestrzennych

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działania
	efektywności zarządzania	<ul style="list-style-type: none">▪ Wzmocnienie bazy wiedzy i potencjału kadrowego gminy w zakresie realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego oraz innowacyjnych rozwiązań w zakresie stosowania prawa zamówień publicznych- realizacja m.in. poprzez udział pracowników gminy w organizowanych szkoleniach, seminariach oraz platformach współpracy▪ Wprowadzenie cyfrowych rozwiązań w zakresie zarządzania infrastrukturą.

Tabela 3 *Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania wyznaczone w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Książpol na lata 2022-2030*

Wskazane powyżej założenia zawarte w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Książpol na lata 2022-2030* (obecnie w trakcie konsultacji) pokazują, że proces rewitalizacji opisany w niniejszym *Programie* i polityka rozwoju gminy są ze sobą połączone wspólnymi bądź wzajemnie się uzupełniającymi celami i założeniami w tym m.in.:

- Wzmacnianie kapitału społecznego i integracja społeczna - zarówno *GPR*, jak i projekt *Strategii Rozwoju Gminy* podkreślają konieczność wzmacniania kapitału społecznego poprzez aktywizację lokalnych społeczności, promowanie integracji społecznej, a także angażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne i działania na rzecz rozwoju gminy. *GPR* zakłada działania rewitalizacyjne, które mają na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i poprawę warunków życia mieszkańców, co jest również jednym z priorytetów *Strategii*.
- Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej - oba dokumenty koncentrują się na potrzebie modernizacji i rozwoju infrastruktury technicznej (drogi, sieci wodno-kanalizacyjne) oraz infrastruktury społecznej (szkoły, placówki kulturalne i sportowe). *GPR* przewiduje działania rewitalizacyjne w tych obszarach, a *Strategia Rozwoju* wskazuje na znaczenie inwestycji infrastrukturalnych dla zrównoważonego rozwoju gminy.
- Rozwój gospodarczy i rynek pracy - *GPR* i *Strategia Rozwoju* zakładają działania mające na celu poprawę sytuacji gospodarczej gminy poprzez wspieranie przedsiębiorczości, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej oraz poprawę dostępu do rynku pracy. Oba dokumenty widzą potrzebę aktywizacji zawodowej mieszkańców, co ma wpłynąć na rozwój lokalnej gospodarki i przeciwdziałać bezrobociu.
- Komplementarność działań - *GPR* zakłada, że działania rewitalizacyjne będą komplementarne wobec innych strategii i programów, w tym *Strategii Rozwoju Gminy*. Oba dokumenty wskazują na potrzebę

integracji działań na różnych poziomach, aby maksymalizować efektywność podejmowanych inicjatyw.

Oba dokumenty wzajemnie się uzupełniają w dążeniu do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, poprawy warunków życia mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego. Realizacja zaplanowanych w obu dokumentach działań będzie pozytywnie oddziaływać na mieszkańców gminy oraz wpływać na poprawę jej wizerunku, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do jej rozwoju gospodarczego.

2.2. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Księżpol na lata 2021-2028, opracowana została stosownie do postanowień art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i przyjęta uchwałą nr XXVIII/220/2021 Rady Gminy Księżpol z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Księżpol na lata 2021-2028.

W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Księżpol* sformułowano następującą misję:

ZAPEWNIENIE POMOCY POTRZEBUJĄCYM I ZAGROŻONYM WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM ORAZ ROZWÓJ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCEJ WZMOCNIENIU BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW GMINY KSIĘŻPOL

Strategia obejmuje aktualną diagnozę sytuacji społecznej na terenie Gminy, wskazując najważniejsze wyzwania w polityce społecznej gminy w trzech obszarach:

- stabilizacja i wzmocnienie rodzin, dzieci i młodzieży,
- poprawa opieki zdrowotnej i ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i uzależnień
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego

Strategia pokazuje, że lepsza jakość kapitału ludzkiego i społecznego wpłynie korzystnie na ogólną atrakcyjność gminy oraz wygeneruje dodatkowe mechanizmy rozwojowe. Środkiem do osiągnięcia tego celu powinny być nie tylko inwestycje w rozwój infrastruktury społecznej, ale również – a może przede wszystkim - działania nakierowane na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz mobilizowanie ich do większej aktywności społecznej i zawodowej, przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnych zjawisk ubóstwa i wykluczenia społecznego.

²⁰ https://ugbilgoraj.bip.lubelskie.pl/index.php?id=713&action=details&document_id=1686642

Do osiągnięcia tych założeń posłużą sformułowane cele strategiczne i operacyjne oraz konkretne działania dla nich wyznaczone:

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania
1. Zintegrowany system wsparcia dziecka i rodziny	1.1. Wsparcie rodzin oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podejmowanie działań promocyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz właściwych relacji rodzinnych (kampanie społeczne, wydarzenia kulturalno- oświatowe, edukacja młodzieży, wzmacnianie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców i opiekunów, współpraca szkół i placówek oświatowych oraz instytucji polityki społecznej), ▪ Zintensyfikowanie i rozwój pracy socjalnej oraz asystentury rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewygodnych wychowawczo oraz rodzin i dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, ▪ Podejmowanie i realizacja inicjatyw do funkcjonowania rodzin wspierających, ▪ Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z systemu pomocy społecznej (w tym realizacja programu dożywiania) i świadczeń rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczeń wychowawczych, świadczenia „Dobry Start”, stypendiów socjalnych ▪ Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, ▪ Opracowanie i realizacja Gminnych Programu Pomocy Rodziny, ▪ Udział w Programie Karta Dużej Rodziny, ▪ Organizacja, wspieranie i promocja imprez dedykowanym całym rodzinom.
	1.2. Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie profilaktyki działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych wśród mieszkańców gminy, ▪ Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych, ▪ Zwiększenie dostępności do specjalistów zajmujących się pomocą i terapią osób uzależnionych.
2. Skuteczna polityka społeczna wobec osób starszych	2.1. Doskonalenie usług dla osób starszych i wsparcie ich opiekunów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz wydłużenia przebywania seniorów w środowisku rodzinnym, ▪ Promocja wolontariatu, aktywizacja rodziny i środowiska sąsiedzkiego w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób starszych i niesamodzielnych, ▪ Doskonalenie i rozwijanie systemu świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania
	2.2. Aktywizacja zawodowa, społeczno-kulturalna i obywatelska oraz rekreacyjno-sportowa osób starszych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promocja i edukacja na rzecz budowania pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie, ▪ Działania z zakresu integracji seniorów, ▪ Działania na rzecz utrzymania aktywności fizycznej seniorów.
3. Skuteczna polityka społeczna wobec osób dotkniętych oraz zagrożonych niepełnosprawnościami i ich rodzin	3.1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym odpowiedniej opieki.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udzielanie osobom niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej, ▪ Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, ▪ Podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m. in. zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami pomocy itp.
	3.2. Wspomaganie, aktywizacja i integracja osób oraz rodzin dotkniętych oraz zagrożonych niepełnosprawnościami.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podnoszenie świadomości społecznej odnośnie osób z niepełnosprawnością – działania edukacyjne i promocyjne, mające na celu przełamywanie barier mentalnych, kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności, ▪ Zapewnienie usług dla osób niepełnosprawnych, wymagających częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ▪ Prowadzenie i zapewnienie mieszkań chronionych, ▪ Dofinansowanie kosztów transportu osób niepełnosprawnych (w tym niepełnosprawnych dzieci), ▪ Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów barier w komunikowaniu się i barier technicznych.
4. Wsparcie osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	4.1. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako Podstawowego wykluczenia społecznego.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, ▪ Udzielanie pomocy osobom ubogim, ▪ Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem katolickim, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi w zakresie wsparcia osób najuboższych.
	4.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy- upowszechnianie ofert pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, ▪ Organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych oraz udzielenie pomocy w rozpoczęciu działalności gospodarczej, ▪ Wspieranie osób bezrobotnych w nabywaniu nowych kwalifikacji i kompetencji.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania
	4.3. Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitorowanie zjawiska bezdomności oraz zapewnienie osobom bezdomnym podstawowych potrzeb życiowych, ▪ Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, ▪ Prowadzenie działań informacyjnych, prewencyjnych i edukacyjnych.
5. Współpraca instytucjonalna	5.1. Profesjonalizacja kadry.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doskonalenie systemu wymiany i analizowania informacji oraz szybkiego reagowania pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej, ▪ Systematyczne wzmacnianie kadry Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książpolu oraz innych instytucji polityki społecznej poprzez kształcenie. Utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych i asystentów rodziny, ▪ Doskonalenie systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańców, ▪ Analiza możliwości i zasadności cyfryzacji poszczególnych usług w ramach oferty GOPS, wzrost poziomu dostępności do usług świadczonych zdalnie przy wykorzystaniu najnowszych technologii, upowszechnianie korzystania przez beneficjentów z usług cyfrowych, ▪ Przygotowanie GOPS Książpol i podmiotów zaangażowanych do funkcjonowania w czasie pandemii koronawirusa, stałe monitorowanie sytuacji i reagowanie na bieżące potrzeby i problemy.
	5.2. Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpraca instytucji pomocowych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 4 Cele i kierunki działania wyznaczone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książpol na lata 2021-2028

Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 bezpośrednio korespondują z wymienionymi wyżej celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2028 i będą stanowić formę jej realizacji w obszarze wyróżniającym się obecnie szczególną koncentracją problemów społecznych.

Synergie między obydwoma dokumentami koncentrują się na wspólnych celach dotyczących poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Głównymi wspólnymi obszarami są:

Zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej - *Strategia* stawia na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integrację osób zagrożonych marginalizacją (np. bezrobotnych, osób starszych, niepełnosprawnych), GPR również skupia się na poprawie sytuacji społecznej mieszkańców, w tym na aktywizacji zawodowej i edukacyjnej oraz integracji społecznej.

Zarządzanie i wdrażanie działań lokalnych - oba dokumenty kładą nacisk na partycypację społeczną i zaangażowanie mieszkańców w procesy planowania i realizacji działań. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych* wymaga udziału różnych grup interesariuszy, co jest również kluczowym aspektem w *Programie Rewitalizacji*, gdzie mieszkańcy i lokalne instytucje odgrywają istotną rolę.

Aktywność ekonomiczna i przeciwdziałanie bezrobociu - *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych* identyfikuje bezrobocie jako jeden z głównych problemów społecznych i zakłada działania na rzecz aktywizacji zawodowej. *Gminny Program Rewitalizacji* wspiera te działania poprzez rewitalizację obszarów zdegradowanych, które mogą stać się miejscami nowych inwestycji i tworzenia miejsc pracy.

Wsparcie dla infrastruktury społecznej - oba dokumenty wskazują na potrzebę inwestycji w infrastrukturę społeczną, taką jak szkoły, placówki zdrowotne, instytucje kultury czy obiekty sportowe. *Strategia*

Rozwiązywania Problemów Społecznych wymienia te inwestycje jako kluczowe dla poprawy warunków życia, co jest zgodne z celami rewitalizacji, która ma na celu poprawę stanu infrastruktury w zdegradowanych obszarach.

Długoterminowy rozwój i zrównoważenie - oba dokumenty zakładają długofalowe podejście do rozwoju społeczno-gospodarczego. Rewitalizacja nie tylko poprawia warunki życia na terenach zdegradowanych, ale również wspiera zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy gminy.

Powyższe elementy wskazują na spójne podejście obu dokumentów do rozwiązywania problemów społecznych poprzez integrację działań w sferach społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej. Można oczekiwać, iż pozytywne zmiany, jakie zajdą w wyniku realizacji zaplanowanych w obu dokumentach działań nakierowanych na rozwój gospodarki i zasobów ludzkich, przyczynią się w dłuższej perspektywie do poprawy jakości życia mieszkańców terenów rewitalizowanych i całej gminy.

2.3. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, samorząd Gminy Księżpol opracował *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Księżpol na lata 2025-2029*, który został przyjęty uchwałą nr V/31/2024 Rady Gminy Księżpol z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia "*Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Księżpol na lata 2025-2029*"²¹.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Księżpol na lata 2025 – 2029 zawiera w szczególności prognozę dotyczącą wielkości stanu mieszkaniowego zasobu gminy wraz z określeniem stanu technicznego, zasady polityki czynszowej, zasady zarządzania zasobem, źródła finansowania oraz wydatki inwestycyjne.

W skład mieszkaniowego zasobu Gminy wchodzi lokale mieszkalne położone w budynkach będących w całości własnością Gminy. Zasób mieszkaniowy Gminy stanowi ogółem 20 lokali, o łącznej pow. 1 037,46 m² usytuowanych w 4 budynkach:

1. Przychodnia Zdrowia w Księżpolu – ul. Biłgorajska 15
2. Dom Nauczyciela w Korchowiu Pierwszym 87 a
3. Dom Nauczyciela w Majdanie Starym 22
4. Świetlica Wiejska w Zaniach 19

Stan techniczny budynków ocenia się jako dobry. Nie przewiduje się budowy nowych mieszkań komunalnych. Lokale socjalne będą tworzone w przypadku pozyskania budynków z możliwością ich adaptacji na cele mieszkalne.

Analiza potrzeb remontowych uwzględnia utrzymanie mieszkaniowego zasobu gminy na poziomie zmierzającym do zachowania substancji mieszkaniowej na poziomie technicznym zapewniającym bezpieczeństwo ludzi i mienia w okresie jego użytkowania. Analizę potrzeb remontowych przeprowadzono w oparciu o zestawienie niezrealizowanych potrzeb remontowych z lat ubiegłych, wyniki okresowych przeglądów budynków, urządzeń grzewczo – kominowych, instalacji elektrycznej oraz potrzeb zgłaszanych przez lokatorów. Działania przewidziane w Programie obejmują głównie zasilanie gazem ziemnym lokali Majdan Stary 22, modernizacje co – zasilanie gazem Biłgorajska 15 oraz termomodernizacja budynków (Korców Pierwszy 87A, Księżpol, Biłgorajska 15, Majdan Stary 66). Planowane do wykonania prace remontowe i modernizacyjne, nie będą się wiązały z koniecznością zabezpieczenia przez Gminę lokali zamiennych. Zakres planowanych prac budowlanych, napraw i remontów w latach 2020 - 2024 nie spowoduje konieczności zamiany lokali.

²¹ Dz.U. Woj. Lub. z dnia 11 września 2024 r., poz. 4434

Podstawowym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej są przychody z tytułu czynszu za najem lokali mieszkalnych, a także budżet gminy oraz środki pochodzące z innych źródeł niż wyżej wymienione.

Założenia *Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Książpol na lata 2025-2029* są w bezpośredniej korelacji z celami i założeniami niniejszego *GPR* i odnoszą się do kilku kluczowych obszarów, które mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców i zarządzania przestrzenią publiczną. Do najważniejszych obszarów wspólnych należą:

Poprawa warunków technicznych i zarządzanie zasobem mieszkaniowym - *Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Książpol (WPGM)* kładzie nacisk na utrzymanie technicznej jakości mieszkań komunalnych, m.in. poprzez remonty i modernizacje (np. termomodernizacje budynków), natomiast w *Gminnym Programie Rewitalizacji* nacisk kładziony jest na poprawę infrastruktury mieszkaniowej w obszarach zdegradowanych, co może obejmować podobne działania, jak modernizacje i poprawa warunków technicznych mieszkań.

Aktywna polityka mieszkaniowa na rzecz wykluczonych społecznie - oba dokumenty rozpoznają potrzebę wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Efektywne zarządzanie zasobami i finansowanie - oba dokumenty skupiają się na optymalizacji zarządzania zasobami mieszkaniowymi, gdzie *WPGM* określa konkretne zadania w zarządzaniu mieszkaniami oraz wskazuje źródła finansowania, takie jak czynsze i budżet gminy natomiast *GPR* wskazuje na konieczność skutecznego zarządzania programem, szczególnie w kontekście integracji działań oraz koordynacji projektów.

Komplementarność inwestycji infrastrukturalnych - modernizacje budynków mieszkaniowych przewidziane w *WPGM*, takie jak termomodernizacja, współgrają z szerszymi celami rewitalizacji, które

obejmują nie tylko działania społeczne, ale także techniczne, co zwiększy efektywność inwestycji w budynki publiczne.

Zrównoważony rozwój i poprawa jakości życia mieszkańców - oba dokumenty mają na celu poprawę jakości życia poprzez działania inwestycyjne i społeczne. *WPGM* przewiduje modernizację lokali w ramach istniejących zasobów mieszkaniowych, natomiast *Gminny Program Rewitalizacji* zakłada kompleksowe podejście do poprawy warunków mieszkaniowych i przestrzennych na terenach rewitalizowanych, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy.

Powyższe założenia wskazują na komplementarność działań w obu dokumentach, które wspólnie zmierzają do poprawy zarządzania i rozwoju zasobów mieszkaniowych oraz przestrzeni publicznej na terenie Gminy Księżpol.

Obecnie Gmina Księżpol jest w trakcie przyjmowania kontynuacji programu na lata 2025-2028.

2.4. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA (POŚ)

Prowadzenie polityki w zakresie ochrony środowiska na poziomie samorządu lokalnego odbywa się w oparciu o Programy Ochrony Środowiska, które sporządzane są na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Ich celem jest wyznaczenie działań istotnych z punktu widzenia osiągnięcia celów tej polityki przy uwzględnieniu uwarunkowań ochrony środowiska na terenie danej gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Księżpol na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 roku został przyjęty uchwałą Nr XVI/103/2019 Rady Gminy Księżpol z dnia 20 grudnia 2019 r. Program przedstawia wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska na terenie gminy.

Celem opracowania jest:

- wskazanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne,
- dążenie do sukcesywnej poprawy stanu środowiska na terenie gminy,
- racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Księżpol jest dokumentem mającym na celu realizację polityki ochrony środowiska, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Określa on działania niezbędne do poprawy jakości środowiska, ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz racjonalnego użytkowania zasobów przyrody. Program został opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Prawie Ochrony Środowiska oraz innych dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, takich jak Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego, Raport o Stanie Środowiska Województwa Lubelskiego, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Biłgorajskiego, Strategia Rozwoju Gminy Księżpol oraz inne istotne dokumenty planistyczne.

Dokument:

- przedstawia podstawę prawną, cel opracowania oraz metodykę sporządzania programu
- zawiera analizę dokumentów strategicznych i programowych na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, stanowiących uwarunkowania dla programu,
- określa cele strategiczne, priorytety ekologiczne, harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do ich realizacji,
- wskazuje zagraniczne i krajowe źródła finansowania zadań związanych z ochroną środowiska,
- określa przewidywane skutki realizacji programu na środowisko,
- zawiera ocenę realizacji dotychczasowego programu ochrony środowiska oraz monitorowanie efektywności obecnego programu.

Program wyznacza następujące priorytety i zadania:

- **Poprawa jakości powietrza poprzez realizację** działań mających na celu redukcję emisji zanieczyszczeń powietrza,
- **Gospodarka Wodna** poprzez ochronę zasobów wodnych oraz poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- **Gospodarka Odpadami** poprzez racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym ograniczenie ich ilości oraz poprawa systemu ich segregacji i przetwarzania,
- **Ochrona Przyrody** poprzez działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej oraz zachowania cennych przyrodniczo obszarów,
- **Edukacja Ekologiczna** poprzez zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację i działania informacyjne.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska wiąże się z osiągnięciem celów dla poszczególnych obszarów interwencji. Zarówno cele jak i działania przewidziane w Programie są w znacznym stopniu spójne z wyzwaniami rewitalizacyjnymi, wskazanymi jako:

- rozwój infrastruktury drogowej z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska,
- rozbudowa i modernizacja zbiorczej sieci wodociągowej, modernizacja ujęć oraz modernizacja stacji uzdatniania wody,
- uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez kontrolę podmiotów odbierających odpady komunalne pod kątem zgodności ustaleń zawartych w przepisach prawa miejscowego oraz osiągniętych celów, monitorowanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz eliminowanie „dzikich składowisk”,
- pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych, poprzez uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyników monitoringu środowiska (w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i wód), identyfikacja konfliktów środowiskowych i przestrzennych oraz sposobów zarządzania oraz utrzymanie i pielęgnacja zieleni gminnej,
- działania edukacyjne w zakresie środowiska i ekologii.

Poprawa jakości życia mieszkańców, osiągnięta między innymi poprzez polepszenie środowiskowych warunków życia będzie ważnym celem *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030*, wiążąc tym samym działania podejmowane na rzecz poprawy stanu środowiska z celami przyjętymi w *Programie Ochrony Środowiska Gminy Księżpol na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026*, co w istotny sposób przyczyni się do realizacji postanowień obu dokumentów.

2.5. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ważnym aktem wewnętrznym władz samorządowych, a zakres jego ustaleń przyjmuje charakter nie tylko planistyczny, ale również strategiczny - związany z określeniem wizji rozwoju poszczególnych części Miasta.

Obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Księżpol* zostało przyjęte uchwałą nr LIV/432/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 31 października 2023 r w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Księżpol. Uchwała zawiera zmiany wprowadzone:

- Uchwałą Nr XXVIII/118/2012 Rady Gminy Księżpol z dnia 28 września 2012 r. ,
- Uchwałą Nr XIV/84/2015 Rady Gminy Księżpol z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Uchwałą Nr XXXV/196/2017 Rady Gminy Księżpol z dnia 25 lipca 2017 r.
- Uchwałą Nr III/10/2018 Rady Gminy Księżpol z dnia 28 grudnia 2018 r.

Głównym celem dokumentu jest wykreowanie nowego spojrzenia na sposób rozwoju gminy, opartego o pogłębione rozpoznanie uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, zmieniających się stosunków własnościowych, uwarunkowań społecznych i gospodarczych. Każdorazowa zmiana Studium polega na dostosowaniu dokumentu do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, obejmując aktualne uwarunkowania i kierunki rozwoju Gminy Księżpol, wynikające z dążeń władz Gminy oraz mieszkańców do poprawy warunków życia i stabilności gospodarczej, w zgodzie z polityką przestrzenną województwa i kraju.

Zmiany Studium obejmują m.in.:

1. Aktualizacje tekstu Studium wynikające z aktualnych uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, w szczególności w zakresie uwarunkowań przyrodniczych,
2. wprowadzenie nowych zapisów wskazujących zaktualizowane cele, zasady i kierunki zagospodarowania projektowanych terenów,
3. wskazanie terenów do zainwestowania z określeniem kierunków ich zagospodarowania,
4. lokalizację funkcji usług sportu i rekreacji dla codziennego wypoczynku i rozrywki mieszkańców gm. Księżpol,
5. rozwój alternatywnych źródeł energii tj. lokalizację farmy fotowoltaicznej w Przymiarkach,
6. rozszerzenie istniejących terenów osadnictwa rolniczego,
7. rozwój infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę nowych ciągów komunikacyjnych wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniego poziomu usług,
8. korektę granic terenu eksploatacji powierzchniowej – obszaru i terenu górniczego złoża ceramiki budowlanej „MARKOWICZE” i „MARKOWICZE I”

Zmiany zakładają, że realizacja wyznaczonych kierunków przyczyni się do poprawy wizerunku gminy oraz do jej rozwoju gospodarczego.

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym *Studium* określa politykę przestrzenną gminy, uwzględniając występujące na jej obszarze uwarunkowania regionalne.

Celem głównym jest osiągnięcie trwałego rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez wykorzystanie położenia gminy w rejonie bogatym w (1) walory przyrodnicze (europejski system obszarów chronionych obejmujący projektowane obszary Natura 2000 i ostoje CORINE, projektowany krajowy system obszarów chronionych ECONET - PL oraz regionalny system obszarów chronionych) (2) udokumentowane zasoby gazu (3) złoża łąw krakowieckich, przy jednoczesnym:

1. lepszym dostosowaniu zagospodarowania przestrzennego do cech naturalnych (predyspozycji), walorów i odporności środowiska na antropopresję;
2. ustaleniu proporcji terenów pozwalających na zachowanie lub przywracanie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia;
3. ustaleniu zasad racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i racjonalnego gospodarowania zasobami gleby ze szczególną dbałością o harmonię użytkowania gospodarczego z wartościami przyrodniczo - krajobrazowymi;
4. zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy ośrodka gminnego i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony walorów kulturowych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego oraz dbałość o ład przestrzenny;
5. zapewnienie prawidłowej gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni;
6. ochrona powietrza, ochrona przed hałasem i wibracjami oraz przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, a także potrzeby ochrony powierzchni ziemi na terenach złóż kopalin;
7. uwzględnienie potrzeby ochrony wód przed zanieczyszczeniami powstającymi w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;

Stosownie do postanowień art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w *Studium* określa się obszary, które wymagają rehabilitacji, przekształceń lub remediacji. **W *Studium* nie wyznacza się obszarów wymagających remediacji.** W obrębie gminy Książpol nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. **Rekultywacji wymagają tereny wyrobisk i terenów poeksploatacyjnych.** Preferowaną formą rekultywacji terenów jest ich zalesianie.

Od momentu wejścia w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji w *Studium* określa się także obszary zdegradowane, jednak **w obowiązującym dokumencie na terenie gminy Księżpol obszarów zdegradowanych nie wyznaczono**. W obrębie gminy Księżpol nie występują także tereny zamknięte ze strefami ochronnymi. W *Studium* nie wskazuje się obszarów problemowych wymagających szczególnych rozstrzygnięć. Na terenie gminy Księżpol nie występują obszary szczególnych zjawisk w zakresie gospodarowania przestrzenią lub konfliktów przestrzennych, które można traktować jako obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

W dokumencie wskazano jednak podstawowe kierunki polityki przestrzennej w odniesieniu do terenów o wiodącej funkcji społecznej, usługowej, kulturowej i przyrodniczej. Zaakcentowano konieczność porządkowania oraz poprawy jakości terenów objętych ochroną konserwatorską. Dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wskazano istniejące obiekty i obszary o wysokich walorach kulturowych. Działania takie mają na celu zachowanie tożsamości kulturowej gminy, jak również dają możliwość wykreowania nowych miejsc atrakcji turystycznych. W *Studium* zwrócono także uwagę na konieczność utrzymania wszelkich terenów o wysokich walorach przyrodniczych, jak również zaproponowano wyznaczenie obszarów wyłączonych spod zainwestowania, w celu utrzymania i ciągłego polepszania warunków przyrodniczych na terenie gminy.

Studium, choć bezpośrednio nie wyznacza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji to odnosi się w sposób bezpośredni do zagadnień objętych GPR wyznaczając:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- kierunki działań nakierowane na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- kierunki działań dotyczące rozwoju sfery gospodarczej (rozwój przetwórstwa rolno - spożywczego, przemysłu drzewnego, ceramicznego oraz turystyki) stworzy impuls do zmiany źródeł utrzymania ludności,
- kierunki działań odnoszące się do rozwiązania problemów osób z niepełnosprawnościami i wymagających opieki.

Gminny Program Rewitalizacji poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznych w ramach realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierać będzie realizację polityki przestrzennej określonej w *Studium*, co stworzy możliwości dynamizacji sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Założenia *Studium* tworzą logicznie powiązaną, wzajemnie się przenikającą i spójną całość przestrzenno-gospodarczą i są jednocześnie w analogicznej relacji z zapisami *Gminnego Programu Rewitalizacji*.

2.6. PROJEKT ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (MPZP) GMINY KSIĘŻPOL ROGALE, MARKOWICZE, KSIĘŻPOL, ZYNIE – PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Teren gminy Księżpol w 100% objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujący plan został przyjęty *Uchwałą Nr XIV/53/2003 Rady Gminy Księżpol w dniu 10 grudnia 2003r.*

Do dnia 31 grudnia 2020 r. dokonano 8 zmian częściowych do obowiązującego planu tj.:

1. Uchwała Nr XXXIX/205/2009 Rady Gminy Księżpol z dnia 30 października 2009 r.
2. Uchwała Nr XXIX/124/2012 Rady Gminy Księżpol z dnia 26 października 2012 r.
3. Uchwała Nr XXXI/130/2012 Rady Gminy Księżpol z dnia 15 grudnia 2012 r.
4. Uchwała Nr XXXVII/167/2013 Rady Gminy Księżpol z dnia 17 maja 2013 r.
5. Uchwała Nr XIV/85/2015 Rady Gminy Księżpol z dnia 30 grudnia 2015 r.
6. Uchwała Nr XX/126/2016 Rady Gminy Księżpol z dnia 8 lipca 2016 r.
7. Uchwała Nr XXXVI/197/2017 Rady Gminy Księżpol z dnia 11 sierpnia 2017 r.
8. Uchwała Nr XIV/87/2019 Rady Gminy Księżpol z dnia 16 października 2019 r.

Ostatnia zmiana była następstwem wyroku Sądu Administracyjnego w Lublinie sygn. Akt II SA/Lu 185/18 z dnia 9 lipca 2018 roku, stwierdzająca nieważność uchwały Rady Gminy Księżpol Nr XXXVI/197/2017 z dnia 11 sierpnia 2017 roku.

Dokonane zmiany w obowiązującym dokumencie podyktowane były dostosowaniem przeznaczenia nieruchomości do obecnych potrzeb mających na celu rozwój gminy jak również wprowadzenia nowych terenów budowlanych pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne oraz lokalizacji gazociągów kopalnianych DN50, DN 80 wraz z odwiertami jak również wyznaczenie terenu OZE.

W 2021 r. nie były podejmowane uchwały zatwierdzające zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Księżpol. Nie uchwalono również zmian ani nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Księżpol.

W ramach realizacji projektu „Liderzy Konsultacji” podjęto uchwały intencyjne o przystąpieniu do zmiany studium oraz planu. Rozpoczęto również procedurę na wniosek osoby fizycznej zmiany przeznaczenia gruntów pod użytki rolne na tereny pod produkcję w celu umożliwienia rozbudowy istniejącego zakładu produkcyjnego w Majdanie Starym.

Celem Projektu Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Księżpol jest wprowadzenie zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy w obrębie geodezyjnym

²³ Dz. Urz. Woj. lubelskiego Nr 32 poz. 730 z 2004 r.

Księżpol oraz w miejscowościach Rogale, Markowicze, Zynie. Projekt ten został zainicjowany *uchwałą Nr XVII/120/2020 Rady Gminy Księżpol z dnia 12 marca 2020 r.*

Głównym celem dokumentu jest dostosowanie planu do aktualnych potrzeb gminy, poprawa ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju. Projekt obejmuje punktowe tereny w granicach gminy z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową oraz nieuciążliwe usługi.

Przedstawiona w Projekcie analiza stanu środowiska wykazała, że tereny przeznaczone do zmiany planu nie znajdują się w obszarach zagrożonych powodzią, ani na terenach chronionych (w tym Natura 2000). Stan środowiska oceniono jako dobry, a planowane zmiany nie przewidują znaczącego negatywnego oddziaływania na ekosystemy, klimat czy zasoby wodne. Prognoza oddziaływania na środowisko wskazuje, że planowane zmiany mogą generować pewne krótkoterminowe i lokalne uciążliwości, takie jak hałas i zanieczyszczenie powietrza podczas budowy. Jednakże, długoterminowo zmiany te mają na celu uporządkowanie przestrzeni i ograniczenie chaotycznego zagospodarowania, co powinno przynieść korzyści dla jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska.

W projekcie przedstawiono również alternatywne rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko, poprzez odpowiednie planowanie lokalizacji i technologii używanych w nowych inwestycjach. Realizacja zmian mpzp będzie monitorowana przez Radę Gminy Księżpol, która będzie oceniać postępy i skutki wdrażania planu, z uwzględnieniem opinii komisji urbanistyczno-architektonicznej.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Księżpol ma na celu dostosowanie przestrzeni do aktualnych potrzeb mieszkańców, poprawę ładu przestrzennego oraz ochronę środowiska. Projektowane zmiany są zgodne z polityką ekologiczną państwa oraz wymaganiami Unii Europejskiej i mają na celu zrównoważony rozwój regionu.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) Gminy Księżpol bezpośrednio odnosi się do założeń Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), uwzględniając konieczność wprowadzania zmian zgodnych z polityką ekologiczną państwa oraz wymaganiami Unii Europejskiej. Plan obejmuje m.in. aktualne potrzeby mieszkańców, poprawę ładu przestrzennego, ochronę środowiska oraz dążenie do zrównoważonego rozwoju regionu.

W ramach MPZP określono:

- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- działania mające na celu zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- działania wspierające rozwój gospodarczy, w tym przemysł rolno-spożywczy, drzewny, ceramiczny oraz turystykę, co ma stymulować zmianę źródeł utrzymania mieszkańców,
- działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami i wymagających opieki.

Gminny Program Rewitalizacji poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznych w ramach realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierać będzie realizację założeń *MPZP*, co otworzy dalsze możliwości rozwoju gminy.

Założenia *Planu* tworzą logicznie powiązaną i wzajemnie się przenikającą relację z zapisami *Gminnego Programu Rewitalizacji* w zakresie dążenia do osiągnięcia spójnego rozwoju przestrzenno-gospodarczego.

2.7. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Gminie Księżpol odbywa się w ramach rocznych programów współpracy uchwalanych na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Programy te określają: cele, zasady, zakres, formy oraz priorytetowe kierunki współpracy, okres i sposób realizacji programu, zasady jego finansowania, sposób oceny jego realizacji, informację o sposobie jego tworzenia oraz przebiegu konsultacji, a także tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych.

W *Programie współpracy Gminy Księżpol z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok*²⁴ wyznaczono następujące priorytetowe obszary zadań publicznych, z których te wyróżnione w znacznej mierze pokrywają się z celami i działaniami przewidzianymi w niniejszym GPR:

1. **podniesienie poziomu życia i pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy poprzez zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych,**
2. **stworzenie warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej,**
3. **integrację mieszkańców gminy i podmiotów realizujących zadania publiczne,**
4. wzmocnienie potencjału oraz promocja organizacji pozarządowych,
5. otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych,
6. **racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych poprzez wspieranie lokalnych przedsięwzięć oraz działalności organizacji pozarządowych z wykorzystaniem ich potencjału ludzkiego i możliwości realizacyjnych,**
7. udzielanie pomocy w pozyskiwaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej lub innych źródeł zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy,
8. **umacnianie w świadomości społecznej mieszkańców gminy i poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie oraz wspólnotę lokalną,**
9. realizowanie zadań Programu, będzie odbywać się w granicach określonych przepisami ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o finansach publicznych i przybierać formę dotacji z budżetu gminy na wspieranie realizacji określonych zadań,
10. uzupełnienie działań gminy w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe,
11. **wspieranie rozwoju ekonomii społecznej,**
12. **wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i rozwoju kultury.**
13. **wspieranie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.**

²⁴ przyjęty Uchwałą NR LV/451/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 5 grudnia 2023 r.

Taki zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi jest charakterystyczny dla wielu samorządów lokalnych w Polsce a wyznaczone obszary działania są spójne z celami procesu rewitalizacji.

Synergie między Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 a Programem Współpracy Gminy Księżpol z Organizacjami Pozarządowymi na 2024 rok można zaobserwować w kilku kluczowych obszarach:

Współpraca z organizacjami pozarządowymi -oba dokumenty kładą nacisk na zaangażowanie organizacji pozarządowych w działania rewitalizacyjne oraz społeczne na terenie gminy, przy czym GPR wskazuje na konieczność aktywnego udziału mieszkańców i organizacji w procesie rewitalizacji, a *Program Współpracy* stawia na podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez aktywizację NGO-sów i integrację społeczności lokalnej.

Wsparcie w realizacji projektów społecznych i infrastrukturalnych - *GPR* obejmuje realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym inwestycji technicznych i społecznych, które mogą być wspierane przez organizacje pozarządowe. Program Współpracy przewiduje finansowanie zadań publicznych wykonywanych przez NGO, co wspiera inicjatywy społeczne, kulturalne i sportowe, które są częścią szerszych działań rewitalizacyjnych.

Poprawa jakości życia mieszkańców - oba programy dążą do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Księżpol. GPR skupia się na rewitalizacji zdegradowanych obszarów i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, natomiast Program Współpracy wspiera organizacje pozarządowe, które realizują projekty skierowane do mieszkańców w zakresie kultury, sportu i wsparcia społecznego.

Partycypacja społeczna i angażowanie lokalnej społeczności - *Gminny Program Rewitalizacji* podkreśla znaczenie konsultacji społecznych oraz włączania interesariuszy w procesy decyzyjne związane z rewitalizacją, co

jest zgodne z zasadami Programu Współpracy, który zakłada partnerstwo i współdziałanie z NGO-sami na rzecz wspólnych celów.

Te synergiczne elementy wskazują na spójne podejście do rozwoju społecznego i gospodarczego, opartego na zaangażowaniu lokalnych organizacji pozarządowych i współpracy z samorządem, co jest kluczowe dla efektywnej rewitalizacji i poprawy warunków życia mieszkańców gminy.

Należy dążyć do stałego rozwoju tej współpracy w najbliższych latach w domenie wykonywania zadań publicznych, tak by skutkowało to dynamizacją aktywności społeczności lokalnych, co jest zgodne z celami procesu rewitalizacji.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KSIĘŻPOL²⁵

3.1.1. POŁOŻENIE, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Gmina Księżpol leży w powiecie biłgorajskim, w południowej części województwa lubelskiego i graniczy od strony północnej z gminą Biłgoraj i Aleksandrów, od strony wschodniej z gminą Łukowa, od strony południowej z gminą Tarnogród i od strony zachodniej z gminą Biszczka.

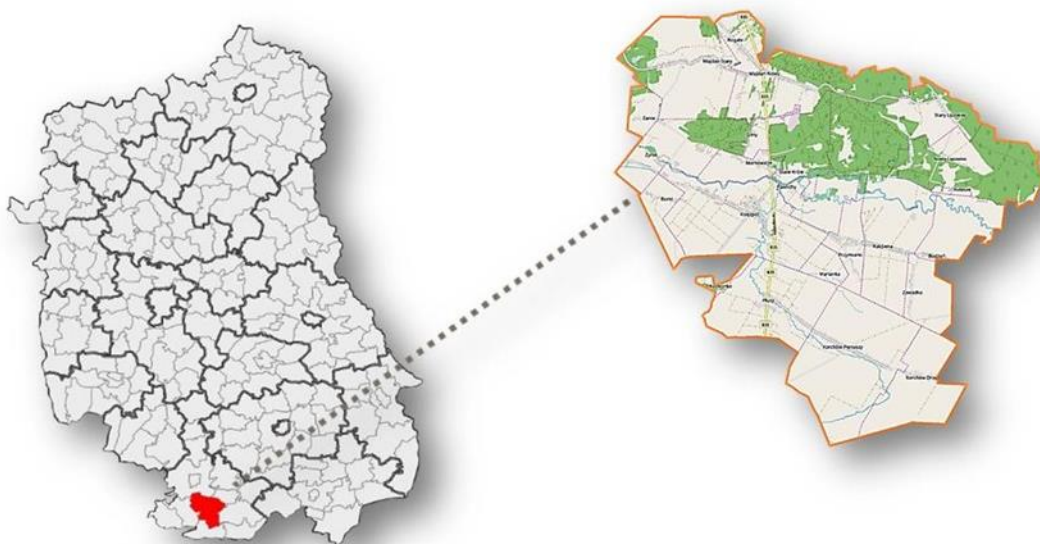
Gmina Księżpol położona jest w makroregionie Kotliny Sandomierskiej, na terenie Płaskowyżu Tarnogrodzkiego i Równiny Biłgorajskiej. Gmina Księżpol zajmuje obszar 14 236 ha, w tym:

- użytki rolne – 70,8% powierzchni gminy w tym:
- grunty orne – 54,2% powierzchni gminy,
- użytki zielone - 16,3% powierzchni gminy,
- sady – 0,3% powierzchni gminy,
- lasy zajmują - 22,1% powierzchni gminy,
- pozostałe tereny zajmują – 7,1% powierzchni gminy (drogi, rzeki i inne).

Na terenie Gminy Księżpol utworzonych jest 17 sołectw (jednostek pomocniczych gminy) i są to:

1. Borki
2. Budzyń
3. Korchów Drugi
4. Korchów Pierwszy
5. Księżpol
6. Majdan Nowy
7. Majdan Stary
8. Markowicze
9. Nowy Lipowiec
10. Płusy
11. Przymiarki
12. Rakówka
13. Rogale
14. Stary Lipowiec
15. Zanie
16. Zawadka
17. Zynie

²⁵ Rozdział opracowany na podstawie Raportu o stanie Gminy Księżpol za rok 2021, danych GUS

Ryc. 4 Mapa województwa lubelskiego, powiatu biłgorajskiego i Gminy Księżpol.

Uwarunkowania gminy:

Rolnictwo

Wartość użytkowa gleb występujących na obszarze gminy jest różna i zależy od skał macierzystych, roślinności, poziomu wód oraz sposobów uprawy ziemi. Najstabsze występujące tutaj gleby to gleby bielcowe utworzone na piaskach i glinach. Sąsiadują one z występującymi na dużych obszarach glebami brunatnymi właściwymi oraz glebami brunatnymi wyługowanymi i kwaśnymi utworzonymi na piaskach i glinach.

Na obszarze gminy występują również czarne ziemie i mady, gleby murszowo-mineralne i murszowate (doliny rzek oraz tereny podmokłe).

Przez teren gminy przepływa rzeka Tanew dzieląc ją niemal na dwie równe części. Grunty położone na terenach po północnej stronie rzeki są słabo urodzajne. Południowa część gminy (Budzyń, Rakówka, Przymiarki, Korchów Drugi, Korchów Pierwszy, Księżpol, Płusy, Zawadka) to gleby bardziej urodzajne. Występują tutaj gleby III i IV klasy bonitacyjnej.

Turystyka

Nieskażone środowisko, malowniczo położone tereny, po obu stronach rzeki Tanew, w połączeniu z obfitą roślinnością tworzą doskonałe warunki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, organizacji spływów kajakowych, a także indywidualnych wędrówek. Służycy temu może również duża ilość terenów leśnych położonych wzdłuż długiej linii brzegowej rzeki Tanew. Rozwój sektora turystyki może być jedną z ważniejszych form wzmacniania lokalnej gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem. Liczne walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe stanowią dobrą podstawę do rozwoju różnych form turystyki

w gminie, w tym również agroturystyki. Na obszarze gminy znajdują się tereny o predyspozycjach do rozwoju turystyki. Liczne zabytki historyczne oraz walory środowiskowe i przyrodnicze sprzyjają rozwojowi czynnego wypoczynku, zwłaszcza w dziedzinie wędrówek pieszych, rowerowych i konnych.

Uwarunkowania przyrodnicze

W związku ze zróżnicowanymi warunkami przyrodniczymi na terenie gminy Księżpol istnieje duża bioróżnorodność. Cechuje ją występowanie ostoi flory i fauny leśnej, łąkowo-zaroślowej i torfowiskowej o znaczeniu regionalnym, krajowym i europejskim.

Notuje się na tym terenie występowanie:

- fauny leśnej w kompleksach leśnych wschodniej części gminy i dolinie Tanwi (bocian czarny, trzmiełojad, myszołów, krogulec, kobuz, pustułka, orlik krzykliwy, łoś, wilk);
- fauny łąkowo-zaroślowej i wodno-błotnej w dolinie Tanwi i jej dopływów (błotniak stawowy, derkacz),
- fauny polnej (przepiórka, skowronek, pokląskwa, gąsiorek, potrzyszcz, ortolan).

Na terenie gminy Księżpol istnieje zróżnicowana roślinność. Największą wartością przyrodniczą są lasy. Zajmują one 22,1% powierzchni gminy i większość z nich należy do Nadleśnictw Józefów i Biłgoraj. Jest to wartość zbliżona do średniej dla kraju. Występowanie łąk, zadrzewień śródpolnych, torfowisk, oczek wodnych, mokradeł, bagien w dolinach rzecznych i lasach sprzyja różnorodności gatunkowej.

Liczba gatunków roślin naczyniowych wynosi 621, z czego 531 gatunków jest pochodzenia rodzimego.

Stan sanitarny powietrza na obszarze gminy Księżpol jest dobry. Choć w strefie lubelskiej w 2021 roku zanotowano niewielkie przekroczenia wartości dopuszczalnych i docelowych stężeń zanieczyszczeń określonych normą ze względu na ochronę zdrowia dla: pyłu zawieszonego PM 10, PM 2,5 i benzo(a)pirenu.

Na podstawie aktualnych badań oraz zgodnie z wynikami modelowania wykonanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie stwierdzono, że na terenie gminy nie dochodzi do przekroczeń wartości dopuszczalnych i docelowych stężeń innych zanieczyszczeń.

Komunikacja

W porównaniu do reszty kraju gmina posiada średnią dostępność komunikacyjną. Zlokalizowana jest przy najważniejszym szlaku komunikacyjnym powiatu biłgorajskiego – drodze wojewódzkiej Nr 835 Lublin – Przeworsk oraz drodze wojewódzkiej Nr 853 Majdan Nowy – Tomaszów Lubelski. Sama miejscowość gminna Księżpol leży przy lokalnym węźle drogowym. Siedziba władz gminy znajduje się w odległości 15 km od Biłgoraja, ok. 80 km od Rzeszowa, ok. 105 km od Lublina i ok. 270 km od Warszawy.

3.1.2. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY

Demografia

Gminę Księżpol na dzień 31 grudnia 2021 roku zamieszkiwało 6880 osób, w tym 3447 kobiet i 3433 mężczyzn, co stanowi ok. 6,63% mieszkańców powiatu biłgorajskiego i około 0,31% ludności Lubelszczyzny. W stosunku do 2020 roku w gminie ubyło 110 mieszkańców, jest to spadek o 1,6%.

Gmina posiada rozdrobnioną sieć osiedleńczą, co obrazuje gęstość zaludnienia wynosząca 48,9 osoby na km², przy 60 osobach w powiecie biłgorajskim i 122 osobach na 1 km² w Polsce.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Księżpolu jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

W roku 2021 r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Księżpolu na realizację zadań wydatkował kwotę – 12 212 075.33 zł w tym:

- na zadania własne gminy – 623 568,73 zł (w tym na zadania własne dotowane ze środków budżetu państwa – 302 039,15 zł, z budżetu gminy 321 529,58 zł)
- na zadania zlecone - 11 588 506,60 zł

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

Potrzeby w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej:

1. zapobieganiu ubóstwa poprzez realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i powiązanych aktów prawnych,
2. zapewnienie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku, wypłacania zasiłków okresowych, wypłacania zasiłków celowych, organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
3. zapewnienie środków finansowych w budżecie gminy w pełni zabezpieczających odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS,
4. podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,

5. poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
6. wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci poprzez zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, pracowników socjalnych i innych specjalistów,
7. dalsza pomoc dla osób starszych, niepełnosprawnych jak również dzieci i młodzieży, gdzie nie ma możliwości dożywiania programem rządowym. Przyznawanie pomocy pieniężnej na zakup posiłku,
8. pogłębianie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodzin, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
9. rozbudowa poradnictwa specjalistycznego,
10. rozwój budownictwa komunalnego, socjalnego lub adaptacji istniejących pomieszczeń w zasobie gminy na pomieszczenia mieszkalne, w celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych osób o niskich dochodach, prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
11. konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników - wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych.

W 2021 roku wszystkie zadania Ośrodka w pełni zrealizowano. Wysokiej jakości pracę gwarantował doświadczony i zaangażowany w pomaganie mieszkańcom personel, jak również stabilna sytuacja finansowa i organizacyjna.

Udzielana była pomoc osobom potrzebującym w różnych przedziałach wiekowych - zarówno dzieciom, jak i osobom dorosłym. Mieszkańcy korzystali ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej i wielu innych działań proponowanych przez Ośrodek. GOPS wspierał rodziny w zakresie: opieki nad najmłodszymi dziećmi, dożywiania, przeciwdziałania przemocy, zapewnienia schronienia i posiłku osobom dorosłym.

Poza świadczeniami finansowymi z pomocy społecznej, podopieczni Ośrodka licznie korzystali z pomocy pracowników socjalnych w formie pracy socjalnej oraz ze wsparcia asystenta rodziny.

Realizowano cele Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021–2028. które są wyznacznikiem głównych kierunków działań w obszarze polityki społecznej, co w konsekwencji przyczynia się do podniesienia jakości życia mieszkańców. Prowadzono skoordynowane działania na rzecz rodziny zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny, opracowany na lata 2022 - 2024.

3.1.3. POTENCJAŁ GOSPODARCZY

Gmina ma charakter rolniczo - leśny. Rolnictwo jest podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców. W strukturze własności dominuje własność prywatna około 85% całej powierzchni. Z ewidencji podatkowej gminy Księżpol wynika, że posiadamy na koniec 2021 roku 5 531 płatników podatku rolnego z gospodarstw rolnych. Liczba ta uwzględnia osoby gospodarujące we współwłasności oraz osoby posiadające kilka pozycji ewidencji podatkowych. Natomiast liczba indywidualnych gospodarstw rolnych wynosi 3 458. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi ok. 2 8778 ha. Dominują gospodarstwa o średniej wielkości od 0,0 do 0,99 ha. Jest ich ogółem 1385. Jednak istnieją także gospodarstwa o powierzchni od 10,00 do 14,99 ha (74), gospodarstwa o pow. od 15,00 do 19,99 ha (18), gospodarstwa o powierzchni od 20,00 do 29,99 ha (10), gospodarstwa o powierzchni od 30,00 do 49,99 ha (10), gospodarstwa o powierzchni od 50,00 do 99,99 ha (5) i gospodarstwa o powierzchni powyżej 100 ha (3).

W produkcji roślinnej dominuje uprawa kukurydzy, rzepaku, zbóż i ziemniaków. Powstania dużej ilości małych gospodarstw upatruje się w rozwijaniu się uprawy warzyw i owoców miękkich. Ze względu na strukturę użytkowania gruntów, przyszłość gminy będzie w dalszym ciągu wiązana się z rozwojem rolnictwa. Z drugiej strony patrząc, coraz większe znaczenie będzie miał rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjno-wypoczynkowych (turystycznych).

Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w Gminie Księżpol obejmowała 401 pozycji. Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe zakłady rodzinne zatrudniające od 1 do 10 pracowników. Nieco większe to Ed – Bud Zakład Budowlany Edward Majdański w Majdanie Nowym (produkcja okien i drzwi z PCV), Zakład Budowlany „FUS” w Majdanie Nowym (produkcja okien i drzwi z PCV i aluminium), PPHU SIATPOL Kazimierz Szcząchor w Majdanie Starym (produkcja siatek ogrodzeniowych, technicznych), Zakład Produkcyjno-Handlowy „JAN” Jan Kapka w Majdanie Starym (produkcja ogrodzeń panelowych, siatek ogrodzeniowych, siatki leśnej), Zakład Produkcji Siatek i Drutów Ted – Mar Tadeusz Kręt w Majdanie Nowym (produkcja paneli ogrodzeniowych, siatki izolacyjnej, siatki technicznej, bram, furtek i słupków).

Na terenie funkcjonują również podmioty gospodarcze które są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym i są to: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne „LIPOWIEC” Spółka z o.o. w Starym Lipowcu (główna działalność to produkcja wyrobów tartacznych), Leier Markowicze Spółka Akcyjna – produkcja materiałów budowlanych, CDH Spółka z o. o. Pawlichy Czesław Dumala (główna działalność to produkcja elektronicznych i elektrycznych przewodów i kabli), ACTIVE TRADE GROUP Spółka z o.o. Księżpol Krzysztof Cirył (główna działalność sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek), BST

Transport S. Bosak, T. Bosak Spółka Jawna Zynie (działalność główna to transport drogowy towarów), SUNFLOWER Spółka z o.o. Majdański Mateusz Majdan Nowy (działalność główna to wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną), Q100 Spółka z o.o. Księżpol - masarnia, Bosak Spółka z o.o. Stawomir Bosak Zynie (główna działalność to sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet).

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy:

- usługi ogólnobudowlane,
- usługi handlu,
- usługi transportowe,
- wyroby stolarskie i ciesielskie,
- działalność wspomagająca produkcję roślinną,
- naprawy pojazdów samochodowych.

Ze względu na słabo urodzajne gleby w północnej części gminy, mieszkańcy nie mogą utrzymać się z pracy na roli zmuszeni są do własnej aktywizacji i rozwijania działalności gospodarczej na swój rachunek. Kierunek ten uznany jest za jeden z kierunków rozwoju zakładów w tej części gminy.

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

Na terenie Gminy Księżpol działają następujące organizacje pozarządowe:

- Oddział Gminny ZOSP RP w Księżpolu,
- OSP Księżpol,
- OSP Rogale,
- OSP Majdan Stary,
- OSP Korchów Pierwszy,
- OSP Korchów Drugi,
- OSP Płusy,
- OSP Zawadka,
- OSP Rakówka,
- OSP Zanie,
- OSP Zynie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Korchowa „Jedność Wsi“,
- Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców Gminy Księżpol z siedzibą w Księżpolu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Majdanie Nowym,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Majdanie Starym,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Przymiarkach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Zawadce,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Rogalach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Lipowcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Pod sosnami“ w Nowym Lipowcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Płusach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Borkach,

- Koło Gospodyń Wiejskich w Korchowiu Pierwszym,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Korchowiu Drugim,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Harfa“ w Rakówce,
- LZS „Tarpan“ Korchów Pierwszy,
- LZS „Tanew“ Majdan Stary,
- „RAKOWIA“ Rakówka Klub Sportowy,
- GKS „Relax“ Księżpol,
- Uczniowski Klub Sportowy „Tanew“ przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Księżpolu.

3.1.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Na układ funkcjonalny podstawowych powiązań drogowych obszaru gminy składają się drogi wojewódzkie oraz sieć dróg powiatowych i gminnych o łącznej długości 876 km. Główny szkielet układu komunikacyjnego stanowi sieć dróg wojewódzkich o układzie promienistym – przez teren gminy przechodzą trzy drogi wojewódzkie nr 835, nr 858 oraz nr 853. w bliskiej odległości od granic administracyjnych Gminy Księżpol biegnie droga krajowa nr 74, łącząca Janów Lubelski z Zamościem i przejściem granicznym z Ukrainą w Zosinie.

Wewnętrzna komunikację w Gminie Księżpol zapewniają głównie drogi powiatowe i gminne. Przez obszar Gminy Księżpol przebiega 16 dróg powiatowych o łącznej długości 98 km. Dopełnieniem układu komunikacyjnego jest sieć dróg gminnych, po których odbywa się ruch lokalny. Drogi gminne posiadają łączną długość 745 km, przy czym jedynie 45 km ma nawierzchnię twardą.

Ryc. 5 Mapa geofizyczna gminy Księżpol. Źródło maps/place/Księżpol/

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Na terenie gminy Księżpol zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, realizowane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Księżpolu, który jest samorządowym zakładem budżetowym Gminy Księżpol. Wysokość cen i stawek opłat za usługę dostarczania wody i odprowadzania ścieków określone są w Taryfach dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków i zostały zatwierdzone na okres 3 lat przez Regulatora tj. Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE.

Gospodarka wodna

Woda dla mieszkańców gminy Księżpol dostarczana jest z dwu własnych ujęć wody w:

- **Wodociąg Księżpol - Stacja Ujęcia Wody w Księżpolu**
 - długość sieci wodociągowej - 35,95 km
 - produkcja wody w m³/dobę (za 2021 rok) - 236,82 m³
 - miejscowości obsługiwane przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę to Księżpol, Borki, Budzyń, Marianka, Pawlichy, Przymiarki, Rakówka, Kucy, Zawadka, część miejscowości Zynie.

Stacja ujęcia wody to: stacja uzdatniania wody, zbiorniki wyrównawcze i system pompowy oraz 4 studnie głębinowe o łącznej wydajności 55 m³/h.

Woda poddawana jest odżelazianiu i odmanganianiu łącznie z usunięciem mętności i azotu amonowego.

- **Wodociąg Markowicze - Stacja Ujęcia Wody w Markowiczach**
 - długość sieci wodociągowej - 34,50 km
 - produkcja wody w m³/dobę (za 2021 rok) - 263,42 m³
 - miejscowości obsługiwane przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę to Markowicze, Cegielnia - Markowicze, Gliny, Majdan Nowy, Majdan Stary, Rogale, Stare Króle, Zanie, część miejscowości Zynie.

Stacja ujęcia wody w Markowiczach działa wg takiego samego systemu jak stacja ujęcia wody w Księżpolu. Jakość wody pozyskiwanej z trzech studni wierconych z utworów trzeciorzędowych jest takiej samej jakości jak wody przy ujęciu w Księżpolu. Woda wydobywana jest z 3-ch studni o łącznej wydajności 48,5 m³/h.

Surowa woda wydobyta ze studni na obydwu wodociągach nie nadaje się do bezpośredniego spożycia. Po procesie uzdatniania uzyskuje parametry wody pitnej spełniającej wszystkie wymogi normatywne.

- Wodociąg Korchów– Stacja Ujęcia Wody na terenie gminy Obsza
 - długość sieci wodociągowej - 17,7 km
 - miejscowości obsługiwane przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę: Korchów Drugi, Korchów Pierwszy oraz Płusy.
 - dla potrzeb wodociągu zakupiono w 2021 roku 41 980 m³ wody.
- Wodociąg Lipowiec – Stacja Ujęcia Wody na terenie gminy Aleksandrów
 - długość sieci wodociągowej - 10,9 km
 - miejscowości obsługiwane przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę: Stary Lipowiec, Nowy Lipowiec oraz Kulasze.
 - dla potrzeb wodociągu zakupiono w 2021 roku 9 796 m³ wody.

Gospodarka ściekowa

Ścieki komunalne od mieszkańców gminy Księżpol oczyszczane są w dwóch oczyszczalniach znajdujących się w miejscowościach Księżpol i Płusy.

Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w Księżpolu

System kanalizacji ściekowej w Księżpolu oparty jest na grawitacji z dziesięcioma strefowymi przepompowniami doprowadza nieczystości płynne do oczyszczalni ścieków typu SBR (Semiperiodyczne Biologiczne Reaktory) zlokalizowanej w Księżpolu. W 2021 roku oczyszczalnia przyjęła ok. 73 948 m³ ścieków surowych, czyli 202,60 m³/dobę.

Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w Płusach

Ścieki nieoczyszczone dostarczane są do oczyszczalni ścieków poprzez system kanalizacji ciśnieniowej wspomagany przez strefową przepompownię zlokalizowaną na placu szkolnym w Korchowie Pierwszym. Każde gospodarstwo przekazuje bezpośrednio ścieki nieoczyszczone do przydomowej przepompowni ścieków skąd przepompowywane są do systemu sieci ciśnieniowej, która doprowadza je do oczyszczalni.

W 2021 roku oczyszczalnia ta przyjęła 42 002 m³ ścieków czyli ok. 115,07 m³ /dobę. Ścieki oczyszczone z obydwu oczyszczalni ścieków podlegają badaniom laboratoryjnym dwa razy w ciągu roku. W badaniach oznaczane są trzy parametry: BTZ5 (biologiczne zapotrzebowanie tlenu), CHZTCr (chemiczne zapotrzebowanie tlenu) i zawiesina ogólna. Górne granice tych parametrów określa stosowne pozwolenie wodnoprawne wydawane przez Starostę Biłgorajskiego. Badania zrealizowane w 2021 roku wszystkich czterech prób były pozytywne i świadczyły o dobrej pracy obydwu oczyszczalni.

Dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki wodno – ściekowej w gminie Księżpol niezbędna jest realizacja inwestycji obejmująca budowę, rozbudowę i modernizację istniejących sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Do końca czerwca 2013 r. system gospodarowania odpadami opierał się na umowach zawieranych pomiędzy mieszkańcami Gminy Księżpol a podmiotem zajmującym się odbieraniem odpadów, który posiadał odpowiednie koncesje. Od 1 lipca 2013 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, to Gmina przejęła obowiązek gospodarki odpadami komunalnymi. Podjęto szereg działań, które uregulowały gospodarkę odpadami oraz zostało przeprowadzone postępowanie przetargowe w wyniku którego wyłoniono podmiot zobowiązany do odbioru odpadów z terenu Gminy Księżpol. Do systemu włączono tylko nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady podpisują indywidualne umowy z firmą, która świadczy usługi odbioru odpadów komunalnych.

Rodzaje i częstotliwość odbieranych odpadów komunalnych w 2021 roku:

- od właścicieli nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – raz na tydzień,
- od właścicieli nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej w okresie od 1 kwietnia do 31 października – raz na dwa tygodnie,
- od właścicieli nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej w okresie od 1 listopada do 31 marca – raz na miesiąc.
- wykonawca organizuje dwa razy w każdym roku: kwiecień i październik realizację odbioru z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odpadów wielkogabarytowych, mebli, zużytego sprzętu elektrycznego, zużytych opon oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.
- zużytą odzież można oddawać do kontenerów PCK.

Zadaniem priorytetowym dla Gminy Księżpol na lata następne jest uświadamianie mieszkańców jak ważna jest prawidłowa gospodarka odpadami komunalnymi co przełoży się bezpośrednio na osiągnięcie określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

3.1.5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Oświata i szkolnictwo

Gmina Księżpol realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy prawo oświatowe i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności przedszkola, szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, a także zapewnia dowożenie uczniów do szkół na terenie gminy, zapewnia dowożenie na zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz do szkół poza terenem gminy oraz pobyt dzieci w przedszkolach innych gmin.

Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa oraz budżetu gminy. Wspólną obsługę finansową wszystkich placówek oświatowych zapewnia Centrum Usług Wspólnych Gminy Księżpol, któremu powierzono prowadzenie spraw jednostek oświatowych w zakresie rachunkowości, sprawozdawczości, obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej oraz w zakresie dowożenia uczniów.

Wydatki poniesione na oświatę w 2021 roku to kwota - 13 666 619,09 złotych, w tym na inwestycje 20 910,00 (boisko sportowe w Majdanie Starym) zł, wydatki bieżące 13 645 709,09 zł z tego na:

- SP w Księżpolu - 4 060 392,51 zł,
- SP w Majdanie Starym - 3 277 634,68 zł,
- SP w Rakówce - 1 722 465,11 zł,
- SP w Korchowie Pierwszym - 2 319 154,92 zł,
- Publiczne Przedszkole Samorządowe Markowicze - 1 192 893,65 zł,
- Centrum Usług Wspólnych - 1 073 168,22 zł.

Środki otrzymane z zewnątrz to: subwencja oświatowa w kwocie: 6 848 874,00 zł, 229 476,00 zł to dotacja przedszkolna, 76 294,15 zł dotacja na podręczniki, 129 520,00 zł to dotacja na stypendia szkolne, 80 000,00 zł dotacja na wyposażenie kuchni „Posiłek w szkole i w domu“, 105 000,00 zł dotacja „Aktywna tablica“, 35 000,00 zł dotacja „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa“, 14 531,00 zł dotacja MEN „Poznaj Polskę“, 210 000,00 zł (w 2021 r wydano 143 765,67) dotacja „Laboratoria Przyszłości, 54 842,57 zł opłata za dzieci w Przedszkolu z innych gmin, 339 045,24 zł środki - wpłaty rodziców na dożywianie. W 2021 roku „dotożono“ ze środków własnych gminy do wydatków oświatowych kwotę 5 610 270,46 złotych.

Na terenie gminy Księżpol funkcjonuje pięć placówek oświatowych:

5. Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Księżpolu

Jest to największa placówka oświatowa w gminie. Do placówki tej w roku szkolnym 2021/2022 uczęszcza 207 uczniów podzielonych na 12 oddziałów w liczbie tej jest 20 uczniów w oddziale przedszkolnym (jeden oddział), 187 uczniów w szkole podstawowej. Szkoła w Księżpolu jest placówką wieloddziałową, spełniającą wszystkie wymogi nowoczesnej placówki oświatowej, posiada bardzo dobre warunki lokalowe, odpowiednie wyposażenia niezbędne do realizacji programów nauczania w szkole podstawowej oraz odpowiednią kadrę pedagogiczną. Szkoła posiada 22 pomieszczenia do nauczania, w tym jedno to biblioteka

z internetowym centrum informacji multimedialnej, dwie sale komputerowe, salę gimnastyczną oraz kuchnię szkolną z jadalnią. W skład kompleksu obiektów wchodzi:

1. Segment dydaktyczny dla dzieci starszych z 10 salami lekcyjnymi,
2. Zespół żywieniowy ze świetlicą-jadalnią i kuchnią. Kuchnia przygotowuje dania obiadowe dla uczniów ze wszystkich szkół i przedszkola z terenu gminy, gdzie posiłki są dowożone. W budynku tym znajdują się także pomieszczenia szatni szkolnej i kotłowni gazowej;
3. Łącznik administracyjno-kulturalny, gdzie w dwóch pomieszczeniach prowadzone są zajęcia lekcyjne, w innym zlokalizowana jest biblioteka szkolna. W budynku tym są również pomieszczenia administracyjne;
4. Zespół dzieci młodszych,
5. Sala gimnastyczna wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym posiadająca dwie małe sale do ćwiczeń.

Szkoła posiada również szereg urządzeń zewnętrznych do uprawiania sportu, boiska, rzutnie, skocznie i bieżnie. Szkoła korzysta z wielofunkcyjnego boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią. Boisko jest użytkowane na zasadzie ogólnodostępności dla dzieci i młodzieży z terenu całej gminy.

6. Szkoła Podstawowa im. Zofii Krawieckiej w Majdanie Starym,

Szkoła ta jest drugą, co do wielkości placówką na terenie gminy Książpol, ale uczy się w niej najwięcej dzieci. Do placówki tej w roku szkolnym 2021/2022 uczęszcza 244 uczniów podzielonych na 13 oddziałów w liczbie tej jest 45 uczniów w dwóch oddziałach przedszkolnych i 199 uczniów w 11 oddziałach szkoły podstawowej.

Do szkoły tej uczęszczają dzieci z Majdanu Nowego, Majdanu Starego, Rogali, Zań, Cegielni Markowicze oraz z Kulasz, Starego i Nowego Lipowca.

Obiekt szkolny składa się z trzech połączonych ze sobą budynków:

- szkoły „1000-latki”,
- nowej części dydaktycznej,
- hali gimnastycznej z zapleczem,

Budynek szkolny to obiekt posiadający 8 pomieszczeń do nauki, dwie sale komputerowe, biblioteka z internetowym centrum informacji multimedialnej, a ponadto pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet dyrektora szkoły, szatnie i węzły sanitarne, nowoczesna kotłownia gazowa oraz kuchnia z jadalnią. Szkoła posiada wielofunkcyjne boisko sportowe ogólnie dostępne dla dzieci i młodzieży.

7. Szkoła Podstawowa w Korchowiu Pierwszym

Jest to pełna ośmioklasowa szkoła podstawowa z dwoma oddziałami przedszkolnymi. Placówka ta mieści się w budynku oddanym do użytku we wrześniu 1992 r. Jest to obiekt z 11. pomieszczeniami do nauczania w tym dwa pomieszczenia dydaktyczne o łącznej powierzchni 127,03 m² oddane do użytku wraz z nową salą gimnastyczną. Szkoła posiada funkcjonalną i dobrze wyposażoną kuchnię z zapleczem i jadalnią adaptowaną z części pomieszczeń zaplecza kuchni. Do placówki tej uczęszcza 164 uczniów, w tym 42 do dwóch oddziałów przedszkolnych.

4. Szkoła Podstawowa w Rakówce

Jest to ośmioklasowa szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi. Obiekt tej szkoły składa się z trzech segmentów i ośmiu pomieszczeń dydaktycznych; nowy segment dydaktyczny szkoły posiada 5 pomieszczeń dydaktycznych w tym jedno zajęte jest przez pracownię informatyczną, szatnie dla uczniów zespoły sanitarne, świetlicę-jadalnię z zapleczem kuchennym. Stara część szkoły posiada trzy pomieszczenia do nauki i bibliotekę publiczną. W ramach rozbudowy szkoły o salę gimnastyczną przeprowadzony został kapitalny remont starej części szkoły. Do szkoły uczęszczało 101 uczniów, w tym 28 do dwu oddziałów przedszkolnych. Ze względu na małą liczbę uczniów w niektórych oddziałach szkolnych wprowadzone zostało nauczanie w klasach łączonych, podczas niektórych zajęć lekcyjnych.

5. Publiczne Przedszkole Samorządowe w Markowiczach

Do przedszkola uczęszcza 87 dzieci z terenu całej gminy. Zajęcia prowadzone są w czterech oddziałach, są to dzieci w wieku 3 – 5 lat. Przedszkole obejmuje opieką dzieci w godzinach od 6:30: 16:00. Dzieci mają do dyspozycji 4 pomieszczenia dydaktyczne i salę „ruchową“ Jest to obiekt nowy dobrze wyposażony z całym zapleczem socjalnym. Plac przedszkola jest ogrodzony, posiada place zabaw dla dzieci na wolnym powietrzu.

Kultura, sport i rekreacja

Podstawowym celem działania Gminnego Ośrodka Kultury w Księżpolu jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy, poprzez organizowanie i stymulowanie życia kulturalnego. Gminny Ośrodek Kultury ściśle współpracuje z Gminną Biblioteką Publiczną, a także szkołami, organizacjami społecznymi takimi jak: amatorskie zespoły artystyczne, koła gospodyń wiejskich i stowarzyszenia. Organizacja imprez kulturalnych to dominująca forma działalności GOK.

Najważniejsze zadania realizowane przez GOK w 2021 roku to:

Wydarzenia cykliczne:

- spotkanie Klubu Seniora w Księżpolu
- spotkania Klubu Seniora w Majdanie Starym
- spotkania Klubu Seniora w Rakówce
- zajęcia wokalne dla dzieci (GOK Księżpól)

- zajęcia taneczne dla dzieci ((GOK Księżpol)
- zajęcia plastyczne dla dzieci ((GOK Księżpol)
- próby zespołu Konwalia (Księżpol)
- próby zespołu Plejada (Księżpol)
- próby chóru męskiego Klucz (Majdan Stary)
- próby zespołu Majdanianki (Majdan Stary)
- próby zespołu ludowego (Majdan Nowy)
- próby zespołu Od-nowa (Rogale)
- próby zespołu Harfa (Rakówka)
- próby zespołu Piano (Korchów Pierwszy)
- próby zespołu Za horyzontem (Zawadka)

Biblioteki publiczne, sieć, baza lokalowa, zbiory, czytelnictwo

Sieć biblioteczną na terenie gminy Księżpol tworzą następujące placówki:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Księżpolu,
- Filia Biblioteczna w Majdanie Starym,
- Filia Biblioteczna w Rakówce,
- Filia Biblioteczna w Korchowie .

W 2021 r. nie było żadnych zmian w strukturze bibliotek i dokumentacji bibliotek. Sytuacja lokalowa we wszystkich bibliotekach jest dobra. Biblioteki udostępniają książki osobom niepełnosprawnym poprzez członków ich rodzin. Nie prowadzą odrębnych szerzej zakrojonych działań na rzecz tych osób.

Liczba czytelników:

- GBP Księżpol – 204, w stosunku do roku 2020 –spadek o 42 osoby
- FB Majdan Stary – 159, spadek o 9 osób,
- FB Rakówka – 198, wzrost o 22 osoby,
- FB Korchów I – 175 , wzrost o 11 osób

Odwiedziny:

- GBP Księżpol – 3852
- FB Majdan Stary – 2907
- FB Rakówka – 4166
- FB Korchów - 3370

Stan księgozbioru bibliotek na dzień 31.12.2021 wynosi ogółem: 26 560 vol. Liczba wypożyczeń księgozbioru ogółem – 18330. Liczba udostępnień księgozbioru na miejscu – 73.

Sport

Stale rosnące wymagania w dziedzinie zaspokajania potrzeb kultury fizycznej społeczeństwa, nakazuje poszukiwanie coraz lepszych i skuteczniejszych metod programowania i organizacji sportu dzieci i młodzieży przez właściwe organy gminy Księżpol. Działania w zakresie rozwoju

kultury fizycznej i sportu prowadzone są przez wiele podmiotów poczynając od przedszkoli, szkół, placówek oświatowo- wychowawczych, organizacji młodzieżowych, aż do różnego rodzaju klubów sportowych i stowarzyszeń. Na terenie gminy dobrze jest rozwinięty sport amatorski. Działalność w tym zakresie prowadzą 5 kluby sportowe: GKS „RELAX” Księżpol, LZS „TANEW” Majdan Stary, LZS „TARPAN” Korchów, KS „Rakovia” Rakówka oraz UKS „TANEW” Księżpol.

Działalność tych klubów ukierunkowana jest na rozwój i popularyzowanie gry w piłkę nożną i siatkową, a UKS „TANEW” - kajakarstwo. Największą liczbę zawodników w sekcji piłki nożnej skupia LZS „RELAX” w Księżpolu razem 70 osób, który prowadzi trzy grupy ćwiczebne : drużynę młodzików – 14 zawodników, drużynę trampkarzy – 22 zawodników, drużynę seniorów – 34 zawodników. LZS „TANEW” prowadzi trzy sekcje: orlik, junior i seniorzy razem 68 zawodników. LZS „TARPAN” Korchów prowadzi trzy drużyny, łącznie 61 zawodników. W KS „RAKOVIA” Rakówka trenuje grupa seniorów, razem 30 osób. Dla potrzeb rozwoju sportu masowego w czterech miejscowościach gminy, tj. w Księżpolu, Majdanie Starym, Korchowie i Rakówce zostały stworzone warunki do uprawiania sportu, poprzez budowę nowych obiektów sportowych ogólnie dostępnych dla dzieci i młodzieży.

W Księżpolu, Majdanie Starym, Rakówce i Korchowie Pierwszym wybudowane zostały nowoczesne sale sportowe, a w Księżpolu i Majdanie wielofunkcyjne boiska ze sztuczną nawierzchnią. Łącznie na terenie Gminy Księżpol jest 6 boisk pełnowymiarowych do gry w piłkę nożną: w Majdanie Starym – 2, Rakówce – 2, Korchowie - 1 i Księżpolu - 1 oraz trzy niepełnowymiarowe boiska do piłki nożnej; w Korchowie Pierwszym, Płusach i Księżpolu.

Na terenie gminy funkcjonuje 15 boisk do piłki siatkowej oraz 5 duże place zabaw zorganizowane przy placówkach oświatowych w: Księżpolu, Korchowie Pierwszym, Majdanie Starym. Publicznym Przedszkolu Samorządowym w Markowiczach i Rakówce. Ponadto zorganizowano 6 wiejskich placów zabaw w następujących miejscowościach: Korchów Drugi, Płusy, Zawadka, Budzyń, Majdan Nowy, Borki.

W związku z dużym zainteresowaniem młodzieży uprawianiem sportów siłowych w następujących miejscowościach funkcjonują siłownie zewnętrzne: w Księżpolu, Majdanie Starym, Rogalach, Markowiczach, Borkach, Płusach, Korchowie Pierwszym, Korchowie Drugim, Starym Lipowcu oraz 5 siłowni zlokalizowanych w budynkach świetlic: Księżpolu, Majdanie Nowym, Rogalach, Zawadce, Korchowie Pierwszym i Markowiczach.

Rekreacja i wypoczynek

Specyficzny mikroklimat, meandrująca „dziko” płynąca rzeka Tanew bardzo bogata flora i fauna oraz olbrzymie kompleksy lasów sosnowych sprawiają, że gmina Księżpol posiada olbrzymi potencjał do rozwoju wszelkich form wypoczynku. W celu zaspokojenia rosnących potrzeb w zakresie zorganizowanej turystyki wyznaczono na terenie gminy trzy szlaki rowerowe i ścieżkę edukacyjną:

1. Rowerowy Szlak im. Tadeusza Iwanowskiego, z trasą: Biłgoraj – Smulsko – Majdan Nowy – Nowy Lipowiec – Szostaki – Podsośnina – Osuchy,
2. Szlak Rowerowy Zaborszczyzny łączący ze sobą dwa województwa: lubelskie i podkarpackie, w tym dwa powiaty: biłgorajski i niżański. Przebiega przez teren pięciu gmin: Księżpol, Biszczka, Potok Górny, Krzeszów i Harasiuki,
3. Niebieski szlak rowerowy z trasą: Biłgoraj – Smólsko – Markowicze – Pisklaki – Osuchy.
4. Edukacyjna ścieżka przyrodniczo- rekreacyjna „Młodzie“, która została wyznaczona przez Nadleśnictwo Józefów we współpracy z nauczycielami Szkoły Podstawowej w Księżpolu.

Gmina oferuje turystom również miejsca noclegowe i usługi gastronomiczne. Na terenie gminy znajdują się trzy obiekty: Centrum Turystyki Wiejskiej Alicja „ w Glinach, „Pensjonat Sami Swoi“ w Kulaszach i „Pensjonat Leśna Polana“ w Królach, które oferują 41 miejsc noclegowych, oraz 500 miejsc dla korzystających z usług gastronomicznych.

Niestety, pomimo bogatych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, gmina Księżpol wciąż postrzegana jest jako obszar mało atrakcyjny i przyjazny dla turystów.

Głównym czynnikiem ograniczającym rozwój sektora turystyki w gminie jest mimo wszystko niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury, w tym przede wszystkim bazy gastronomicznej i noclegowej, niezbędnej do stworzenia kompleksowej oferty turystycznej.

3.2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI²⁶

Zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji jako obszar rewitalizacji wyznacza się obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który:

- **cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej,**
- **posiada istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego i na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację,**
- **nie przekracza obszarowo 20% powierzchni gminy,**
- **jest zamieszkiwany przez max 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy.**

Rewitalizacja to wieloaspektowy proces interwencji publicznej, który zakłada umieszczenie w stosunkowo krótkim przedziale czasowym maksymalnie wielu zasobów na ograniczonym terenie, którego celem jest wytworzenie bodźców rozwojowych. Charakteryzuje się silną koncentracją i ograniczeniem terytorialnym, jednak ze względu na ograniczenie do 30% mieszkańców i 20% obszaru wynikające z ustawy o rewitalizacji może utrudniać zachowanie zasady koncentracji środków na rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów. Objęcie obszarem rewitalizacji większej powierzchni o relatywnie niskim wskaźniku zaludnienia właściwie uniemożliwia prowadzenie skutecznej i skoncentrowanej terytorialnie interwencji w ramach rewitalizacji. Prowadzi to do rekomendacji obejmowania obszarem rewitalizacji znacznie mniejszej powierzchni gminy o relatywnie wyższych wskaźnikach zaludnienia.

²⁶ Źródło: Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Księżpol

3.2.1. METODOLOGIA DELIMITACJI OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE KSIĘŻPOL

Zgodnie z art. 4 ustawy, w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W celu przeprowadzenia rzetelnej diagnozy sołectw gminy wykorzystano dane udostępnione przez Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, placówki edukacyjno-wychowawcze, Powiatowy Urząd Pracy oraz Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych Starostwa Powiatowego w Krasnymstawie. Źródło danych stanowiły również dane z Krajowego Rejestru Sądowego i Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Dane, które zostały przeanalizowane w odniesieniu do wyznaczonych pól podstawowych, zostały wybrane zgodnie z definicją wskazaną w art. 9. Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

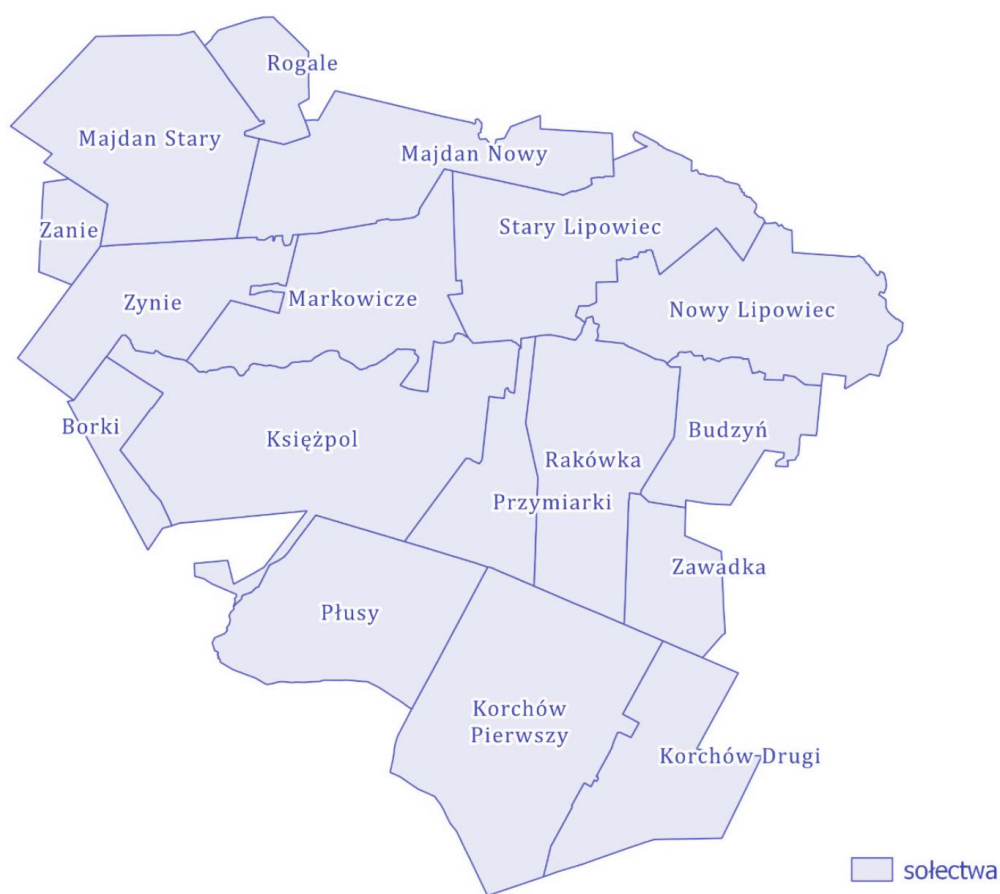
Punktem wyjścia do opracowania diagnozy obszaru rewitalizacji było rozpoznanie zjawisk społecznych przedstawiających przekrój problemów, z którymi borykają się mieszkańcy. Do rozpoznania problemów i wyzwań z różnych sfer dotyczących objętych badaniem i postawienia diagnozy opisującej rzeczywistość i uwarunkowania konkretnej społeczności posłużono się analizą wskaźnikową.

Szczegółowy opis oraz wnioski z przeprowadzonych analiz zawarto i podsumowano w *Raporcie diagnostycznym służącym wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Księżpol (dalej: Raport)*, a następnie wykorzystano w niniejszym Programie.

Raport składa się z 5 części, odpowiadających niezbędnym krokom, które pozwolą dojść do przyjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

- 1. Przygotowanie do analizy wskaźnikowej** – dobór pól podstawowych (jednostek agregacji danych). Rozdział obejmuje wskazanie przyjętych w ramach diagnozy jednostek pól podstawowych.
- 2. Analiza zróżnicowania natężenia zjawisk kryzysowych na obszarze gminy.** Rozdział obejmuje badanie natężenia koncentracji negatywnych zjawisk (np. bezrobocia, ubóstwa, przestępczości) w układzie przestrzennym (miejsce występowania takich zjawisk w gminie) wskazanie terenów cechujących się kryzysem społecznym. W następnej kolejności rozdział obejmuje badanie natężenia na terenach „kryzysu społecznego” negatywnych zjawisk w sferze: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

- 3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.** Rozdział obejmuje wyznaczenie terenu współwystępowania negatywnych zjawisk społecznych i co najmniej jednego z innej sfery.
- 4. Analiza i diagnoza koncentracji negatywnych zjawisk i potencjałów na terenie zdegradowanym.** Rozdział obejmuje wskazanie terenów szczególnie dotkniętych negatywnymi zjawiskami oraz analiza istotności terenu dla rozwoju gminy oraz jego endogennych potencjałów.
- 5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.** Rozdział obejmuje wskazanie terenów zajmujących nie więcej niż 20% gminy i zamieszkałych przez nie więcej niż 30% mieszkańców.

Ryc. 6 Mapa gminy Księżpol w podziale na przyjęte pola podstawowe -jednostki agregacji danych

3.2.2. WYBÓR WSKAŹNIKÓW ŚWIADCZĄCYCH O WYSTĘPOWANIU ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji dokonano analizy występowania **negatywnych zjawisk społecznych**:

1. bezrobocia,
2. ubóstwa,
3. przestępczości,
4. wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062),
5. niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego,
6. niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,

oraz współwystępujących zjawisk:

1. **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4. **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przeliczenie danych surowych na wskaźnik- na 1 000 mieszkańców

W celu zapewnienia rzetelności danych oraz celem pokazania rzeczywistej koncentracji problemów i uniknięcia „faworyzowania” pól podstawowych cechujących się dużą liczbą mieszkańców, większość otrzymanych danych przeliczono na 1 000 mieszkańców.

Budowa wskaźnika syntetycznego

Ze względu na fakt, że wskaźniki zapisane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie statystyczne jest utrudnione. Przykładowo ciężko jedną miarą badać udział zarejestrowanych bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz frekwencję w wyborach parlamentarnych. Zjawiska te łączy fakt, iż wyraża się je procentowo, jednak przyjmują wartości, które mieszczą się w zupełnie różnych przedziałach. Wskaźniki te wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych polach podstawowych konieczne jest opracowanie porównywalnego wskaźnika syntetycznego dla wszystkich pól podstawowych w całej gminie.

W ramach niniejszego opracowania przyjęto metodologię zalecaną w dokumencie „Delimitacja. Krok po kroku” - tj. wyznaczenie wskaźnika syntetycznego metodą Perkala.

W pierwszym etapie znormalizowano poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe.

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie określano, czy dany wskaźnik jest tzw. stymulantą, czy destymulantą, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki urbanistycznej (np. wyniki egzaminu szóstoklasisty), czy też prowadzi do kryzysu (np. liczba czynów zabronionych).

Ostatnim etapem było wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który był sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego świadczyła, czy dane pole podstawowe znajdowało się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczyły o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazywały pozytywny obraz zjawisk społecznych.

Wybór zmiennych mających na celu porównanie pól podstawowych

Wybór odpowiednich zmiennych jest kluczowy dla prawidłowego przeprowadzania delimitacji analizowanych jednostek. Zmienne powinny w istotny sposób różnicować między sobą wskazane obszary. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy oraz dostępność danych zdecydowano się na przyjęcie następujących mierników występowania kryzysu w następujących sferach:

1. Sfera społeczna:

- a. **Bezrobocie:** Liczba osób bezrobotnych, Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.
- b. **Ubóstwo oraz wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami:** Liczba osób korzystających z pomocy społecznej, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności, Liczba osób pobierających dodatek energetyczny, Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy, Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej, Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej, Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami.
- c. **Przestępczość:** Liczba przestępstw, Liczba wykroczeń, Przestępstwa kryminalne, Liczba założonych niebieskich kart.
- d. **Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego:** Średni wynik egzaminu ósmoklasisty, Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych.
- e. **Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym:** Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020, Frekwencja w wyborach parlamentarnych 2019, Frekwencja w wyborach samorządowych 2018.

2. **Sfera gospodarcza:** Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych, Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

- 3. Sfera środowiskowa:** Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci, Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach), % Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem.
- 4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** Średnia odległość od przychodni POZ, Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej, Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.), Średnia odległość do infrastruktury sportowej, Liczba placówek opieki zdrowotnej, Liczba obiektów kultury, Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów, Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar.
- 5. Sfera techniczna:** Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych, Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej, Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji, Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej, Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

Na terenie gminy Księżpol znajduje się 17 sołectw, dla których przeprowadzono analizy.

L.p.	Sołectwo	Liczba ludności	Powierzchnia sołectwa (ha)	% ludności	% powierzchni
Dane za rok 2021					
1.	Borki	107	254,26	1,54	1,79
2.	Budzyń	109	332,67	1,57	2,34
3.	Korchów Drugi	269	684,50	3,88	4,84
4.	Korchów Pierwszy	689	1 639,00	9,95	11,51
5.	Księżpol	1286	1 801,43	18,56	12,65
6.	Majdan Nowy	627	962,90	9,05	6,76
7.	Majdan Stary	749	1 148,11	10,81	8,06
8.	Markowicze	646	922,29	9,32	6,48
9.	Nowy Lipowiec	171	1 045,84	2,47	7,25
10.	Płusy	481	999,91	6,94	7,02
11.	Przymiarki	206	463,88	2,97	3,26
12.	Rakówka	485	978,10	7,00	6,87
13.	Rogale	424	268,81	6,12	1,89
14.	Stary Lipowiec	173	1 127,24	2,50	7,92
15.	Zanie	65	168,53	0,94	1,18
16.	Zawadka	228	694,08	3,29	4,88
17.	Zynie	213	744,45	3,07	5,23
	SUMA	6 928	14 236,00	100,00	100,00

Tabela 5 Zestawienie pseudonaturalnych jednostek statystycznych dla celów analizy wskaźnikowej.

3.2.3. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA NATĘŻENIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH NA OBSZARZE GMINY KSIĘŻPOL

W celu opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykorzystano obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań istniejących w gminie Księżpol. Oznacza to, że obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały zidentyfikowane na tle sytuacji w całej gminie. o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego zdecydowała silna koncentracja negatywnych zjawisk, natomiast o wyborze obszaru rewitalizacji — istotne znaczenie dla rozwoju gminy.

Pozyskanie danych do analizy dla jednostek agregacji danych dotyczyło zjawisk przede wszystkim w sferze społecznej, a następnie w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Dane pozyskiwano z wielu źródeł, bezpośrednio z zasobów gminnych, policji, Powiatowego Urzędu Pracy, Państwowej Komisji Wyborczej, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, programu *GeoAzbest*, a także z zasobów *Open Street Map* i z bazy rejestru podmiotów gospodarczych REGON.

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
1.	Borki	6	2	1	1	1	0
2.	Budzyń	5	1	2	1	0	1
3.	Korchów Drugi	11	2	1	3	1	1
4.	Korchów Pierwszy	6	3	1	1	0	1
5.	Księżpol	22	4	5	4	3	1
6.	Majdan Nowy	21	3	5	3	3	2
7.	Majdan Stary	14	4	4	1	1	1
8.	Markowicze	8	1	1	2	1	0
9.	Nowy Lipowiec	6	2	2	0	1	1
10.	Płusy	11	2	2	2	2	0
11.	Przymiarki	4	2	1	0	1	0
12.	Rakówka	14	2	2	4	1	1
13.	Rogale	12	2	1	2	2	0
14.	Stary Lipowiec	7	1	0	2	1	1
15.	Zanie	1	1	0	0	0	0
16.	Zawadka	6	2	2	1	1	0
17.	Zynie	4	3	1	0	0	0
Razem:		158	37	31	27	19	10

Tabela 6 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (1/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	Liczba osób pobierających dodatek energetyczny	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy
1.	Borki	1	0	0	0	0	0
2.	Budzyń	0	0	0	0	0	0
3.	Korchów Drugi	3	0	0	0	0	0
4.	Korchów Pierwszy	0	0	0	0	0	0
5.	Księżpol	4	1	0	0	0	0
6.	Majdan Nowy	4	1	0	0	0	0
7.	Majdan Stary	3	0	0	0	0	0
8.	Markowicze	2	1	0	0	0	0
9.	Nowy Lipowiec	0	0	0	0	0	0
10.	Płusy	3	0	0	0	0	0
11.	Przymiarki	0	0	0	0	0	0
12.	Rakówka	3	1	0	0	0	0
13.	Rogale	3	2	0	0	0	0
14.	Stary Lipowiec	2	0	0	0	0	0
15.	Zanie	0	0	0	0	0	0
16.	Zawadka	0	0	0	0	0	0
17.	Zynie	0	0	0	0	0	0
Razem:		28	6	0	0	0	0

Tabela 7 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (2/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób pobierających fundusz alimentacyjny	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny	Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
1.	Borki	1	6	7	4 562	5	1
2.	Budzyń	0	5	5	17 449	1	1
3.	Korchów Drugi	2	14	11	29 838	7	3
4.	Korchów Pierwszy	3	25	11	12 538	20	7
5.	Księżpol	4	46	27	36 044	16	4
6.	Majdan Nowy	1	35	26	18 047	25	10
7.	Majdan Stary	7	29	15	12 959	9	5
8.	Markowicze	2	21	9	8 926	12	2
9.	Nowy Lipowiec	1	14	7	3 463	0	0
10.	Płusy	6	23	11	17 806	5	3
11.	Przymiarki	2	16	4	3 330	8	5
12.	Rakówka	1	23	21	20 260	5	3
13.	Rogale	0	23	12	13 494	10	7
14.	Stary Lipowiec	0	10	11	20 645	3	1
15.	Zanie	1	6	1	963	0	0
16.	Zawadka	2	12	6	3 248	8	3
17.	Zynie	1	7	6	8 630	3	2
Razem:		34	315	190	232 202	137	57

Tabela 8 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (3/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	Liczba bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia	Liczba bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia	Liczba przestępstw	Liczba wykroczeń	Liczba interwencji domowych
1.	Borki	4	2	2	0	0	9
2.	Budzyń	0	0	1	4	3	20
3.	Korchów Drugi	1	3	3	4	0	19
4.	Korchów Pierwszy	2	2	10	3	3	21
5.	Księżpol	5	7	5	11	12	134
6.	Majdan Nowy	1	7	8	4	9	58
7.	Majdan Stary	1	1	6	13	11	51
8.	Markowicze	1	0	4	6	10	48
9.	Nowy Lipowiec	0	0	0	2	1	0
10.	Płusy	0	0	4	6	7	49
11.	Przymiarki	2	2	1	3	2	12
12.	Rakówka	0	0	2	6	3	25
13.	Rogale	3	1	5	6	3	42
14.	Stary Lipowiec	0	0	0	2	1	10
15.	Zanie	0	0	0	3	3	8
16.	Zawadka	1	1	3	1	2	8
17.	Zynie	1	1	2	3	1	7
Razem:		22	27	56	77	71	521

Tabela 9 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (4/6)

Lp.	Sołectwo	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami/ 1 000 mieszkańców	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020	Frekwencja w wyborach parlamentarnych 2019	Frekwencja w wyborach samorządowych 2018
1.	Borki	0	1	7	65,62	53,58	59,71
2.	Budzyń	0	0	6	66,35	50,36	55,59
3.	Korchów Drugi	1	0	17	67,94	56,74	52,61
4.	Korchów Pierwszy	0	2	12	67,94	56,74	52,61
5.	Księżpol	5	0	53	65,62	53,58	59,71
6.	Majdan Nowy	1	1	17	72,75	60,43	58,11
7.	Majdan Stary	5	0	18	72,75	60,43	58,11
8.	Markowicze	1	0	13	65,62	53,58	59,71
9.	Nowy Lipowiec	0	0	6	72,83	46,57	51,94
10.	Płusy	2	0	15	67,94	56,74	52,61
11.	Przymiarki	0	0	7	66,35	50,36	55,59
12.	Rakówka	1	0	23	66,35	50,36	55,59
13.	Rogale	3	0	10	72,75	60,43	58,11
14.	Stary Lipowiec	2	1	7	72,83	46,57	51,94
15.	Zanie	0	0	1	65,62	53,58	59,71
16.	Zawadka	0	2	4	66,35	50,36	55,59
17.	Zynie	1	0	8	65,62	53,58	59,71
Razem:		22	7	224,00	1 161,23	913,99	956,95

Tabela 10 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (5/6)

Lp.	Sołectwo	Przyrost naturalny	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty	Odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)	Kwota uzyskana na fundusz sołecki
1.	Borki	0,00	86,67	100,00	1	14 541,36
2.	Budzyń	0,00	64,68	100,00	0	14 824,63
3.	Korchów Drugi	3,00	47,53	72,00	1	22 473,01
4.	Korchów Pierwszy	8,00	63,13	79,00	3	42 349,34
5.	Księżpol	12,00	81,60	95,00	3	47 212,20
6.	Majdan Nowy	9,00	56,67	73,00	1	39 516,61
7.	Majdan Stary	3,00	54,00	91,00	2	45 465,35
8.	Markowicze	3,00	67,57	69,00	0	40 177,58
9.	Nowy Lipowiec	3,00	36,00	36,00	1	17 374,09
10.	Płusy	5,00	42,84	66,00	1	32 245,93
11.	Przymiarki	3,00	48,63	100,00	1	19 309,79
12.	Rakówka	3,00	61,08	52,00	2	32 576,42
13.	Rogale	3,00	27,67	74,00	1	29 696,47
14.	Stary Lipowiec	0,00	28,00	14,00	1	17 751,79
15.	Zanie	0,00	55,60	55,60	0	17 374,09
16.	Zawadka	1,00	67,97	77,00	1	20 301,25
17.	Zynie	1,00	55,60	55,00	0	14 682,99
Razem:		57,00	945,24	1 208,60	19,00	467 872,90

Tabela 11 Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (6/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą
1.	Borki	76	4	1	1	4
2.	Budzyń	80	3	1	0	3
3.	Korchów Drugi	154	7	2	5	7
4.	Korchów Pierwszy	420	40	5	2	40
5.	Księżpol	802	87	9	2	87
6.	Majdan Nowy	377	33	1	5	33
7.	Majdan Stary	477	42	5	3	42
8.	Markowicze	412	47	7	2	47
9.	Nowy Lipowiec	97	14	1	2	14
10.	Płusy	275	25	4	1	25
11.	Przymiarki	134	12	0	0	12
12.	Rakówka	315	30	6	2	30
13.	Rogale	274	25	1	2	25
14.	Stary Lipowiec	112	23	1	0	23
15.	Zanie	44	3	1	0	3
16.	Zawadka	147	9	1	2	9
17.	Zynie	129	7	0	2	7
	Razem:	4 325	411	46	31	411

Tabela 12 Dane służące delimitacji – zjawiska gospodarcze

Lp.	Sołectwo	Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci	Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach)	% Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem
1.	Borki	0,00	95,57	0,00
2.	Budzyń	0,00	67,46	0,00
3.	Korchów Drugi	0,00	296,39	0,00
4.	Korchów Pierwszy	0,00	516,08	0,00
5.	Księżpol	0,00	933,99	0,00
6.	Majdan Nowy	0,00	283,64	0,00
7.	Majdan Stary	0,00	278,82	0,00
8.	Markowicze	0,00	251,34	0,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	183,00	0,00
10.	Płusy	0,00	426,74	0,00
11.	Przymiarki	0,00	288,00	0,00
12.	Rakówka	0,00	343,05	0,00
13.	Rogale	0,00	186,48	0,00
14.	Stary Lipowiec	0,00	164,09	0,00
15.	Zanie	0,00	64,80	0,00
16.	Zawadka	0,00	200,42	0,00
17.	Zynie	0,00	156,62	0,00
	Razem:	0,00	4 736,45	0,00

Tabela 13 Dane służące delimitacji – zjawiska środowiskowe

Lp.	Sołectwo	Średnia odległość od przychodni POZ	Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej	Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.)	Średnia odległość do infrastruktury sportowej	Liczba placówek opieki zdrowotnej
1.	Borki	4,00	0,65	3,90	3,90	0,00
2.	Budzyń	7,90	0,30	1,80	2,70	0,00
3.	Korchów Drugi	11,30	0,20	0,96	2,78	0,00
4.	Korchów Pierwszy	8,30	0,62	1,54	1,52	0,00
5.	Księżpol	1,90	0,38	1,90	1,90	1,00
6.	Majdan Nowy	6,50	0,60	1,52	1,52	0,00
7.	Majdan Stary	7,60	0,64	1,60	1,60	0,00
8.	Markowicze	3,60	0,50	2,30	3,60	0,00
9.	Nowy Lipowiec	16,50	0,90	3,80	12,90	0,00
10.	Płusy	5,00	0,74	0,84	4,74	0,00
11.	Przymiarki	4,80	0,54	1,77	1,77	0,00
12.	Rakówka	6,30	0,63	0,97	0,95	0,00
13.	Rogale	6,40	0,61	1,25	2,70	0,00
14.	Stary Lipowiec	12,60	0,58	0,80	8,90	0,00
15.	Zanie	6,20	0,71	5,30	6,20	0,00
16.	Zawadka	8,90	0,57	2,24	3,30	0,00
17.	Zynie	5,30	0,64	5,30	5,30	0,00
Razem:		123,1	9,81	37,79	66,28	1

Tabela 14 Dane służące delimitacji – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba obiektów kultury	Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów	Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej)	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar
1.	Borki	0,00	80,00	10,00	3,00
2.	Budzyń	0,00	100,00	10,00	4,00
3.	Korchów Drugi	0,00	0,00	10,00	1,00
4.	Korchów Pierwszy	0,00	0,00	10,00	1,00
5.	Książpol	1,00	40,00	50,00	14,00
6.	Majdan Nowy	0,00	50,00	50,00	19,00
7.	Majdan Stary	1,00	80,00	50,00	6,00
8.	Markowicze	0,00	50,00	10,00	14,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	75,00	10,00	2,00
10.	Płusy	0,00	10,00	10,00	5,00
11.	Przymiarki	0,00	60,00	10,00	4,00
12.	Rakówka	0,00	70,00	50,00	4,00
13.	Rogale	0,00	0,00	10,00	3,00
14.	Stary Lipowiec	0,00	10,00	10,00	2,00
15.	Zanie	0,00	0,00	10,00	2,00
16.	Zawadka	0,00	10,00	10,00	3,00
17.	Zynie	0,00	60,00	10,00	3,00
Razem:		2	695	330	90

Tabela 15 Dane służące delimitacji – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych	Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej 2021	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 2021
1.	Borki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
2.	Budzyń	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
3.	Korchów Drugi	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	100,00	100,00
4.	Korchów Pierwszy	3,00	0,00	0,00	0,00	1,00	100,00	100,00
5.	Księżpol	6,00	1,00	1,00	2,00	2,00	100,00	100,00
6.	Majdan Nowy	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
7.	Majdan Stary	4,00	1,00	1,00	1,00	2,00	0,00	100,00
8.	Markowicze	2,00	0,00	2,00	0,00	2,00	100,00	100,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
10.	Płusy	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	100,00	99,00
11.	Przymiarki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
12.	Rakówka	3,00	0,00	1,00	0,00	3,00	0,00	100,00
13.	Rogale	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
14.	Stary Lipowiec	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
15.	Zanie	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
16.	Zawadka	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
17.	Zynie	2,00	0,00	1,00	0,00	2,00	0,00	100,00
Razem:		29,00	3,00	11,00	3,00	17,00	500,00	1 699,00

Tabela 16 Dane służące delimitacji – zjawiska techniczne

Wskaźniki, które pozwalały na taką operację (tj. np. nie były wyrażone procentowo) zostały w kolejnym kroku przeliczone na 1 000 mieszkańców. Tak przekształcone dane zostały przedstawione w kolejnych tabelach. Wśród przedstawionych danych dodano również adnotacje, w przypadku wskaźników stanowiących stymulantę. Wskaźniki będące stymulantami, zgodnie z przyjętą metodologią zostały pomnożone przez wartość -1. W niniejszej części analizy odstąpiono od opisu natężenia zjawisk w poszczególnych sferach. Opis ten został wykonany w kolejnej części w oparciu o znormalizowane wskaźniki.

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
1.	Borki	56,07	18,69	9,35	9,35	9,35	0,00
2.	Budzyń	45,87	9,17	18,35	9,17	0,00	9,17
3.	Korchów Drugi	40,89	7,43	3,72	11,15	3,72	3,72
4.	Korchów Pierwszy	8,71	4,35	1,45	1,45	0,00	1,45
5.	Księżpol	17,11	3,11	3,89	3,11	2,33	0,78
6.	Majdan Nowy	33,49	4,78	7,97	4,78	4,78	3,19
7.	Majdan Stary	18,69	5,34	5,34	1,34	1,34	1,34
8.	Markowicze	12,38	1,55	1,55	3,10	1,55	0,00
9.	Nowy Lipowiec	35,09	11,70	11,70	0,00	5,85	5,85
10.	Płusy	22,87	4,16	4,16	4,16	4,16	0,00
11.	Przymiarki	19,42	9,71	4,85	0,00	4,85	0,00
12.	Rakówka	28,87	4,12	4,12	8,25	2,06	2,06
13.	Rogale	28,30	4,72	2,36	4,72	4,72	0,00
14.	Stary Lipowiec	40,46	5,78	0,00	11,56	5,78	5,78
15.	Zanie	15,38	15,38	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Zawadka	26,32	8,77	8,77	4,39	4,39	0,00
17.	Zynie	18,78	14,08	4,69	0,00	0,00	0,00
Średnia		27,57	7,82	5,43	4,50	3,23	1,96
Odchylenie standardowe		12,55	4,64	4,52	3,90	2,55	2,65

Tabela 17 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (1/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	Liczba osób pobierających dodatek energetyczny	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy
1.	Borki	9,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Budzyń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Korchów Drugi	11,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Korchów Pierwszy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Księżpol	3,11	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Majdan Nowy	6,38	1,59	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Majdan Stary	4,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Markowicze	3,10	1,55	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Płusy	6,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Przymiarki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Rakówka	6,19	2,06	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Rogale	7,08	4,72	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Stary Lipowiec	11,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Zanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Zawadka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Zynie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Średnia		4,01	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00
Odchylenie standardowe		4,02	1,22	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela 18 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (2/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób pobierających fundusz alimentacyjny	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny	Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
1.	Borki	9,35	56,07	65,42	42 635,51	46,73	9,35
2.	Budzyń	0,00	45,87	45,87	160 082,57	9,17	9,17
3.	Korchów Drugi	7,43	52,04	40,89	110 921,93	26,02	11,15
4.	Korchów Pierwszy	4,35	36,28	15,97	18 197,39	29,03	10,16
5.	Księżpol	3,11	35,77	21,00	28 027,99	12,44	3,11
6.	Majdan Nowy	1,59	55,82	41,47	28 783,09	39,87	15,95
7.	Majdan Stary	9,35	38,72	20,03	17 301,74	12,02	6,68
8.	Markowicze	3,10	32,51	13,93	13 817,34	18,58	3,10
9.	Nowy Lipowiec	5,85	81,87	40,94	20 251,46	0,00	0,00
10.	Płusy	12,47	47,82	22,87	37 018,71	10,40	6,24
11.	Przymiarki	9,71	77,67	19,42	16 165,05	38,83	24,27
12.	Rakówka	2,06	47,42	43,30	41 773,20	10,31	6,19
13.	Rogale	0,00	54,25	28,30	31 825,47	23,58	16,51
14.	Stary Lipowiec	0,00	57,80	63,58	119 335,26	17,34	5,78
15.	Zanie	15,38	92,31	15,38	14 815,38	0,00	0,00
16.	Zawadka	8,77	52,63	26,32	14 245,61	35,09	13,16
17.	Zynie	4,69	32,86	28,17	40 516,43	14,08	9,39
	Średnia	5,72	52,81	32,52	44 453,77	20,21	8,83
	Odchylenie standardowe	4,46	16,71	15,54	41 793,32	13,48	6,06

Tabela 19 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (3/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	Liczba bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia	Liczba bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia	Liczba przestępstw	Liczba wykroczeń	Liczba interwencji domowych
1.	Borki	37,38	18,69	18,69	0,00	0,00	84,11
2.	Budzyń	0,00	0,00	9,17	36,70	27,52	183,49
3.	Korchów Drugi	3,72	11,15	11,15	14,87	0,00	70,63
4.	Korchów Pierwszy	2,90	2,90	14,51	4,35	4,35	30,48
5.	Księżpol	3,89	5,44	3,89	8,55	9,33	104,20
6.	Majdan Nowy	1,59	11,16	12,76	6,38	14,35	92,50
7.	Majdan Stary	1,34	1,34	8,01	17,36	14,69	68,09
8.	Markowicze	1,55	0,00	6,19	9,29	15,48	74,30
9.	Nowy Lipowiec	0,00	0,00	0,00	11,70	5,85	0,00
10.	Płusy	0,00	0,00	8,32	12,47	14,55	101,87
11.	Przymiarki	9,71	9,71	4,85	14,56	9,71	58,25
12.	Rakówka	0,00	0,00	4,12	12,37	6,19	51,55
13.	Rogale	7,08	2,36	11,79	14,15	7,08	99,06
14.	Stary Lipowiec	0,00	0,00	0,00	11,56	5,78	57,80
15.	Zanie	0,00	0,00	0,00	46,15	46,15	123,08
16.	Zawadka	4,39	4,39	13,16	4,39	8,77	35,09
17.	Zynie	4,69	4,69	9,39	14,08	4,69	32,86
Średnia		4,60	4,23	8,00	14,06	11,44	74,55
Odchylenie standardowe		8,63	5,29	5,26	11,03	10,82	41,15

Tabela 20 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (4/6)

Lp.	Sołectwo	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami/ 1 000 mieszkańców	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020	Frekwencja w wyborach parlamentarnych 2019	Frekwencja w wyborach samorządowych 2018
1.	Borki	0,00	9,35	65,42	65,62	53,58	59,71
2.	Budzyń	0,00	0,00	55,05	66,35	50,36	55,59
3.	Korchów Drugi	3,72	0,00	63,20	67,94	56,74	52,61
4.	Korchów Pierwszy	0,00	2,90	17,42	67,94	56,74	52,61
5.	Książpol	3,89	0,00	41,21	65,62	53,58	59,71
6.	Majdan Nowy	1,59	1,59	27,11	72,75	60,43	58,11
7.	Majdan Stary	6,68	0,00	24,03	72,75	60,43	58,11
8.	Markowicze	1,55	0,00	20,12	65,62	53,58	59,71
9.	Nowy Lipowiec	0,00	0,00	35,09	72,83	46,57	51,94
10.	Płusy	4,16	0,00	31,19	67,94	56,74	52,61
11.	Przymiarki	0,00	0,00	33,98	66,35	50,36	55,59
12.	Rakówka	2,06	0,00	47,42	66,35	50,36	55,59
13.	Rogale	7,08	0,00	23,58	72,75	60,43	58,11
14.	Stary Lipowiec	11,56	5,78	40,46	72,83	46,57	51,94
15.	Zanie	0,00	0,00	15,38	65,62	53,58	59,71
16.	Zawadka	0,00	8,77	17,54	66,35	50,36	55,59
17.	Zynie	4,69	0,00	37,56	65,62	53,58	59,71
Średnia		2,76	1,67	35,05	68,31	53,76	56,29
Odchylenie standardowe		3,22	3,08	15,15	2,99	4,27	2,96

Tabela 21 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (5/6)

Lp.	Sołectwo	Przyrost naturalny	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty	Odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)	Kwota uzyskana na fundusz sołecki
1.	Borki	0,00	86,67	100,00	9,35	135 900,56
2.	Budzyń	0,00	64,68	100,00	0,00	138 547,94
3.	Korchów Drugi	11,15	47,53	72,00	3,72	210 028,13
4.	Korchów Pierwszy	11,61	63,13	79,00	4,35	395 788,22
5.	Książpol	9,33	81,60	95,00	2,33	441 235,51
6.	Majdan Nowy	14,35	56,67	73,00	1,59	369 314,11
7.	Majdan Stary	4,01	54,00	91,00	2,67	424 909,81
8.	Markowicze	4,64	67,57	69,00	0,00	375 491,40
9.	Nowy Lipowiec	17,54	36,00	36,00	5,85	162 374,67
10.	Płusy	10,40	42,84	66,00	2,08	301 363,83
11.	Przymiarki	14,56	48,63	100,00	4,85	180 465,33
12.	Rakówka	6,19	61,08	52,00	4,12	304 452,52
13.	Rogale	7,08	27,67	74,00	2,36	277 537,10
14.	Stary Lipowiec	0,00	28,00	14,00	5,78	165 904,58
15.	Zanie	0,00	55,60	55,60	0,00	162 374,67
16.	Zawadka	4,39	67,97	77,00	4,39	189 731,31
17.	Zynie	4,69	55,60	55,00	0,00	137 224,21
Średnia		7,06	55,60	71,09	3,14	257 214,35
Odchylenie standardowe		5,43	15,93	22,97	2,48	106 972,13

Tabela 22 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (6/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
1.	Borki	37,38	9,35	9,35	37,38	49,19
2.	Budzyń	27,52	9,17	0,00	27,52	34,40
3.	Korchów Drugi	26,02	7,43	18,59	26,02	16,90
4.	Korchów Pierwszy	58,06	7,26	2,90	58,06	13,82
5.	Księżpol	67,65	7,00	1,56	67,65	8,44
6.	Majdan Nowy	52,63	1,59	7,97	52,63	13,96
7.	Majdan Stary	56,07	6,68	4,01	56,07	11,76
8.	Markowicze	72,76	10,84	3,10	72,76	17,66
9.	Nowy Lipowiec	81,87	5,85	11,70	81,87	84,40
10.	Płusy	51,98	8,32	2,08	51,98	18,90
11.	Przymiarki	58,25	0,00	0,00	58,25	43,47
12.	Rakówka	61,86	12,37	4,12	61,86	19,64
13.	Rogale	58,96	2,36	4,72	58,96	21,52
14.	Stary Lipowiec	132,95	5,78	0,00	132,95	118,70
15.	Zanie	46,15	15,38	0,00	46,15	104,90
16.	Zawadka	39,47	4,39	8,77	39,47	26,85
17.	Zynie	32,86	0,00	9,39	32,86	25,48
	Średnia	56,61	6,69	5,19	56,61	37,06
	Odchylenie standardowe	24,30	4,08	4,97	24,30	32,66

Tabela 23 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska gospodarcze

Lp.	Sołectwo	Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci	Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach)	% Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem
1.	Borki	0,00	95,57	0,00
2.	Budzyń	0,00	67,46	0,00
3.	Korchów Drugi	0,00	296,39	0,00
4.	Korchów Pierwszy	0,00	516,08	0,00
5.	Księżpol	0,00	933,99	0,00
6.	Majdan Nowy	0,00	283,64	0,00
7.	Majdan Stary	0,00	278,82	0,00
8.	Markowicze	0,00	251,34	0,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	183,00	0,00
10.	Płusy	0,00	426,74	0,00
11.	Przymiarki	0,00	288,00	0,00
12.	Rakówka	0,00	343,05	0,00
13.	Rogale	0,00	186,48	0,00
14.	Stary Lipowiec	0,00	164,09	0,00
15.	Zanie	0,00	64,80	0,00
16.	Zawadka	0,00	200,42	0,00
17.	Zynie	0,00	156,62	0,00
	Średnia	0,00	278,61	0,00
	Odchylenie standardowe	0,00	201,28	0,00

Tabela 24 Dane służące delimitacji- zjawiska gospodarcze (nie dokonywano przeliczenia na 1000 mieszkańców)

Lp.	Sołectwo	Średnia odległość od przychodni POZ	Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej	Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.)	Średnia odległość do infrastruktury sportowej	Liczba placówek opieki zdrowotnej
1.	Borki	4,00	0,65	3,90	3,90	0,00
2.	Budzyń	7,90	0,30	1,80	2,70	0,00
3.	Korchów Drugi	11,30	0,20	0,96	2,78	0,00
4.	Korchów Pierwszy	8,30	0,62	1,54	1,52	0,00
5.	Książpol	1,90	0,38	1,90	1,90	0,78
6.	Majdan Nowy	6,50	0,60	1,52	1,52	0,00
7.	Majdan Stary	7,60	0,64	1,60	1,60	0,00
8.	Markowicze	3,60	0,50	2,30	3,60	0,00
9.	Nowy Lipowiec	16,50	0,90	3,80	12,90	0,00
10.	Płusy	5,00	0,74	0,84	4,74	0,00
11.	Przymiarki	4,80	0,54	1,77	1,77	0,00
12.	Rakówka	6,30	0,63	0,97	0,95	0,00
13.	Rogale	6,40	0,61	1,25	2,70	0,00
14.	Stary Lipowiec	12,60	0,58	0,80	8,90	0,00
15.	Zanie	6,20	0,71	5,30	6,20	0,00
16.	Zawadka	8,90	0,57	2,24	3,30	0,00
17.	Zynie	5,30	0,64	5,30	5,30	0,00
Średnia		7,24	0,58	2,22	3,90	0,05
Odchylenie standardowe		3,48	0,16	1,42	2,99	0,18

Tabela 25 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba obiektów kultury	Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów	Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej)	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar
1.	Borki	0,00	80,00	10,00	28,04
2.	Budzyń	0,00	100,00	10,00	36,70
3.	Korchów Drugi	0,00	0,00	10,00	3,72
4.	Korchów Pierwszy	0,00	0,00	10,00	1,45
5.	Księżpol	0,78	40,00	50,00	10,89
6.	Majdan Nowy	0,00	50,00	50,00	30,30
7.	Majdan Stary	1,34	80,00	50,00	8,01
8.	Markowicze	0,00	50,00	10,00	21,67
9.	Nowy Lipowiec	0,00	75,00	10,00	11,70
10.	Płusy	0,00	10,00	10,00	10,40
11.	Przymiarki	0,00	60,00	10,00	19,42
12.	Rakówka	0,00	70,00	50,00	8,25
13.	Rogale	0,00	0,00	10,00	7,08
14.	Stary Lipowiec	0,00	10,00	10,00	11,56
15.	Zanie	0,00	0,00	10,00	30,77
16.	Zawadka	0,00	10,00	10,00	13,16
17.	Zynie	0,00	60,00	10,00	14,08
Średnia		0,12	40,88	19,41	15,72
Odchylenie standardowe		0,35	33,44	16,97	10,04

Tabela 26 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych	Liczba wymagających remontu obiektów użyt. publicznej	Liczba bud. użyt. publ. zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej 2021	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 2021
1.	Borki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
2.	Budzyń	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
3.	Korchów Drugi	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	100,00	100,00
4.	Korchów Pierwszy	3,00	0,00	0,00	0,00	1,00	100,00	100,00
5.	Księżpol	6,00	1,00	1,00	2,00	2,00	100,00	100,00
6.	Majdan Nowy	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
7.	Majdan Stary	4,00	1,00	1,00	1,00	2,00	0,00	100,00
8.	Markowicze	2,00	0,00	2,00	0,00	2,00	100,00	100,00
9.	Nowy Lipowiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
10.	Płusy	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	100,00	99,00
11.	Przymiarki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
12.	Rakówka	3,00	0,00	1,00	0,00	3,00	0,00	100,00
13.	Rogale	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
14.	Stary Lipowiec	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
15.	Zanie	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
16.	Zawadka	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	100,00
17.	Zynie	2,00	0,00	1,00	0,00	2,00	0,00	100,00
Średnia		1,71	0,18	0,65	0,18	1,00	29,41	99,94
Odchylenie standardowe		1,52	0,38	0,59	0,51	0,91	45,56	0,24

Tabela 27 Dane służące delimitacji- zjawiska techniczne (nie dokonywano przeliczenia na 1000 mieszkańców)

Poniżej dokonano przekształcenia pozyskanych danych we wskaźnik syntetyczny.

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
1.	Borki	2,27	2,34	0,87	1,24	2,40	-0,74
2.	Budzyń	1,46	-1,47	2,86	1,20	-1,26	2,72
3.	Korchów Drugi	1,06	-1,61	-0,38	1,71	0,19	0,66
4.	Korchów Pierwszy	-1,50	-1,85	-0,88	-0,78	-1,26	-0,19
5.	Książpol	-0,83	-1,95	-0,34	-0,36	-0,35	-0,45
6.	Majdan Nowy	0,47	-1,82	0,56	0,07	0,61	0,46
7.	Majdan Stary	-0,71	-1,77	-0,02	-0,81	-0,74	-0,24
8.	Markowicze	-1,21	-2,07	-0,86	-0,36	-0,66	-0,74
9.	Nowy Lipowiec	0,60	-1,27	1,39	-1,16	1,03	1,47
10.	Płusy	-0,37	-1,87	-0,28	-0,09	0,36	-0,74
11.	Przymiarki	-0,65	-1,42	-0,13	-1,16	0,64	-0,74
12.	Rakówka	0,10	-1,87	-0,29	0,96	-0,46	0,04
13.	Rogale	0,06	-1,82	-0,68	0,06	0,58	-0,74
14.	Stary Lipowiec	1,03	-1,74	-1,20	1,81	1,00	1,44
15.	Zanie	-0,97	-0,97	-1,20	-1,16	-1,26	-0,74
16.	Zawadka	-0,10	-1,50	0,74	-0,03	0,45	-0,74
17.	Zynie	-0,70	-1,08	-0,16	-1,16	-1,26	-0,74

Tabela 28 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (1/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	Liczba osób pobierających dodatek energetyczny	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy
1.	Borki	1,33	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Budzyń	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Korchów Drugi	1,77	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Korchów Pierwszy	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Księżpol	-0,22	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Majdan Nowy	0,59	0,79	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Majdan Stary	0,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Markowicze	-0,23	0,75	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Nowy Lipowiec	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Płusy	0,55	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Przymiarki	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Rakówka	0,54	1,17	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Rogale	0,76	3,35	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Stary Lipowiec	1,88	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Zanie	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Zawadka	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Zynie	-1,00	-0,52	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela 29 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (2/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba osób pobierających fundusz alimentacyjny	Liczba osób pobierających zasiłek rodzinny	Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
1.	Borki	0,81	0,20	2,12	-0,04	1,97	0,08
2.	Budzyń	-1,28	-0,42	0,86	2,77	-0,82	0,06
3.	Korchów Drugi	0,38	-0,05	0,54	1,59	0,43	0,38
4.	Korchów Pierwszy	-0,31	-0,99	-1,07	-0,63	0,65	0,22
5.	Księżpol	-0,58	-1,02	-0,74	-0,39	-0,58	-0,94
6.	Majdan Nowy	-0,92	0,18	0,58	-0,37	1,46	1,17
7.	Majdan Stary	0,81	-0,84	-0,80	-0,65	-0,61	-0,36
8.	Markowicze	-0,59	-1,22	-1,20	-0,73	-0,12	-0,95
9.	Nowy Lipowiec	0,03	1,74	0,54	-0,58	-1,50	-1,46
10.	Płusy	1,51	-0,30	-0,62	-0,18	-0,73	-0,43
11.	Przymiarki	0,89	1,49	-0,84	-0,68	1,38	2,55
12.	Rakówka	-0,82	-0,32	0,69	-0,06	-0,73	-0,44
13.	Rogale	-1,28	0,09	-0,27	-0,30	0,25	1,27
14.	Stary Lipowiec	-1,28	0,30	2,00	1,79	-0,21	-0,50
15.	Zanie	2,17	2,36	-1,10	-0,71	-1,50	-1,46
16.	Zawadka	0,68	-0,01	-0,40	-0,72	1,10	0,71
17.	Zynie	-0,23	-1,19	-0,28	-0,09	-0,45	0,09

Tabela 30 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (3/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	Liczba bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia	Liczba bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia	Liczba przestępstw	Liczba wykroczeń	Liczba interwencji domowych
1.	Borki	3,80	2,73	2,03	-1,27	-1,06	0,23
2.	Budzyń	-0,53	-0,80	0,22	2,05	1,49	2,65
3.	Korchów Drugi	-0,10	1,31	0,60	0,07	-1,06	-0,10
4.	Korchów Pierwszy	-0,20	-0,25	1,24	-0,88	-0,65	-1,07
5.	Księżpol	-0,08	0,23	-0,78	-0,50	-0,19	0,72
6.	Majdan Nowy	-0,35	1,31	0,90	-0,70	0,27	0,44
7.	Majdan Stary	-0,38	-0,55	0,00	0,30	0,30	-0,16
8.	Markowicze	-0,35	-0,80	-0,34	-0,43	0,37	-0,01
9.	Nowy Lipowiec	-0,53	-0,80	-1,52	-0,21	-0,52	-1,81
10.	Płusy	-0,53	-0,80	0,06	-0,14	0,29	0,66
11.	Przymiarki	0,59	1,04	-0,60	0,05	-0,16	-0,40
12.	Rakówka	-0,53	-0,80	-0,74	-0,15	-0,49	-0,56
13.	Rogale	0,29	-0,35	0,72	0,01	-0,40	0,60
14.	Stary Lipowiec	-0,53	-0,80	-1,52	-0,23	-0,52	-0,41
15.	Zanie	-0,53	-0,80	-1,52	2,91	3,21	1,18
16.	Zawadka	-0,03	0,03	0,98	-0,88	-0,25	-0,96
17.	Zynie	0,01	0,09	0,26	0,00	-0,62	-1,01

Tabela 31 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (4/6)

Lp.	Sołectwo	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami/ 1 000 mieszkańców	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020 Stymulanta	Frekwencja w wyborach parlamentarnych 2019 Stymulanta	Frekwencja w wyborach samorządowych 2018 Stymulanta
1.	Borki	-0,86	2,49	2,01	0,90	0,04	-1,16
2.	Budzyń	-0,86	-0,54	1,32	0,65	0,80	0,24
3.	Korchów Drugi	0,30	-0,54	1,86	0,12	-0,70	1,24
4.	Korchów Pierwszy	-0,86	0,40	-1,16	0,12	-0,70	1,24
5.	Księżpol	0,35	-0,54	0,41	0,90	0,04	-1,16
6.	Majdan Nowy	-0,36	-0,02	-0,52	-1,49	-1,56	-0,61
7.	Majdan Stary	1,22	-0,54	-0,73	-1,49	-1,56	-0,61
8.	Markowicze	-0,38	-0,54	-0,99	0,90	0,04	-1,16
9.	Nowy Lipowiec	-0,86	-0,54	0,00	-1,51	1,68	1,47
10.	Płusy	0,43	-0,54	-0,25	0,12	-0,70	1,24
11.	Przymiarki	-0,86	-0,54	-0,07	0,65	0,80	0,24
12.	Rakówka	-0,22	-0,54	0,82	0,65	0,80	0,24
13.	Rogale	1,34	-0,54	-0,76	-1,49	-1,56	-0,61
14.	Stary Lipowiec	2,73	1,33	0,36	-1,51	1,68	1,47
15.	Zanie	-0,86	-0,54	-1,30	0,90	0,04	-1,16
16.	Zawadka	-0,86	2,31	-1,16	0,65	0,80	0,24
17.	Zynie	0,60	-0,54	0,17	0,90	0,04	-1,16

Tabela 32 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (5/6)

Lp.	Sołectwo	Przyrost naturalny Stymulanta	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty Stymulanta	Odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola Stymulanta	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO) Stymulanta	Kwota uzyskana na fundusz sołeczki Stymulanta	Wskaźnik syntetyczny
1.	Borki	1,30	-1,95	-1,26	-2,50	1,13	20,94
2.	Budzyń	1,30	-0,57	-1,26	1,27	1,11	13,70
3.	Korchów Drugi	-0,75	0,51	-0,04	-0,23	0,44	9,12
4.	Korchów Pierwszy	-0,84	-0,47	-0,34	-0,49	-1,30	-16,31
5.	Księżpol	-0,42	-1,63	-1,04	0,33	-1,72	-13,73
6.	Majdan Nowy	-1,34	-0,07	-0,08	0,62	-1,05	-0,78
7.	Majdan Stary	0,56	0,10	-0,87	0,19	-1,57	-13,03
8.	Markowice	0,44	-0,75	0,09	1,27	-1,11	-13,91
9.	Nowy Lipowiec	-1,93	1,23	1,53	-1,09	0,89	-5,21
10.	Płusy	-0,62	0,80	0,22	0,43	-0,41	-3,42
11.	Przymiarki	-1,38	0,44	-1,26	-0,69	0,72	-1,62
12.	Rakówka	0,16	-0,34	0,83	-0,40	-0,44	-3,19
13.	Rogale	0,00	1,75	-0,13	0,32	-0,19	0,30
14.	Stary Lipowiec	1,30	1,73	2,49	-1,06	0,85	13,17
15.	Zanie	1,30	0,00	0,67	1,27	0,89	-2,39
16.	Zawadka	0,49	-0,78	-0,26	-0,50	0,63	-0,85
17.	Zynie	0,43	0,00	0,70	1,27	1,12	-6,50

Tabela 33 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (6/6)

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON Stymulanta	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON Stymulanta	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą Stymulanta	Liczba os. fizycznych prowadzących dział. gosp. na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym Stymulanta	Wskaźnik syntetyczny
1.	Borki	0,79	-0,65	0,84	0,79	-0,37	1,40
2.	Budzyń	1,20	-0,61	-1,04	1,20	0,08	0,82
3.	Korchów Drugi	1,26	-0,18	2,69	1,26	0,62	5,65
4.	Korchów Pierwszy	-0,06	-0,14	-0,46	-0,06	0,71	-0,01
5.	Księżpol	-0,45	-0,08	-0,73	-0,45	0,88	-0,84
6.	Majdan Nowy	0,16	1,25	0,56	0,16	0,71	2,84
7.	Majdan Stary	0,02	0,00	-0,24	0,02	0,77	0,58
8.	Markowice	-0,66	-1,02	-0,42	-0,66	0,59	-2,17
9.	Nowy Lipowiec	-1,04	0,21	1,31	-1,04	-1,45	-2,01
10.	Płusy	0,19	-0,40	-0,63	0,19	0,56	-0,09
11.	Przymiarki	-0,07	1,64	-1,04	-0,07	-0,20	0,27
12.	Rakówka	-0,22	-1,39	-0,21	-0,22	0,53	-1,50
13.	Rogale	-0,10	1,06	-0,10	-0,10	0,48	1,25
14.	Stary Lipowiec	-3,14	0,22	-1,04	-3,14	-2,50	-9,60
15.	Zanie	0,43	-2,13	-1,04	0,43	-2,08	-4,39
16.	Zawadka	0,71	0,57	0,72	0,71	0,31	3,01
17.	Zynie	0,98	1,64	0,84	0,98	0,35	4,79

Tabela 34 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska gospodarcze

Lp.	Sołectwo	Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci	Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach)	% Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem	Wskaźnik syntetyczny
1.	Borki	0,00	-0,91	0,00	-0,91
2.	Budzyń	0,00	-1,05	0,00	-1,05
3.	Korchów Drugi	0,00	0,09	0,00	0,09
4.	Korchów Pierwszy	0,00	1,18	0,00	1,18
5.	Księżpol	0,00	3,26	0,00	3,26
6.	Majdan Nowy	0,00	0,02	0,00	0,02
7.	Majdan Stary	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Markowicze	0,00	-0,14	0,00	-0,14
9.	Nowy Lipowiec	0,00	-0,48	0,00	-0,48
10.	Płusy	0,00	0,74	0,00	0,74
11.	Przymiarki	0,00	0,05	0,00	0,05
12.	Rakówka	0,00	0,32	0,00	0,32
13.	Rogale	0,00	-0,46	0,00	-0,46
14.	Stary Lipowiec	0,00	-0,57	0,00	-0,57
15.	Zanie	0,00	-1,06	0,00	-1,06
16.	Zawadka	0,00	-0,39	0,00	-0,39
17.	Zynie	0,00	-0,61	0,00	-0,61

Tabela 35 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska środowiskowe

Lp.	Sołectwo	Średnia odległość od przychodni POZ	Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej	Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.)	Średnia odległość do infrastruktury sportowej	Liczba placówek opieki zdrowotnej Stymulanta
1.	Borki	-0,93	0,46	1,18	0,00	0,25
2.	Budzyń	0,19	-1,74	-0,30	-0,40	0,25
3.	Korchów Drugi	1,17	-2,36	-0,89	-0,37	0,25
4.	Korchów Pierwszy	0,30	0,27	-0,48	-0,79	0,25
5.	Księżpol	-1,54	-1,23	-0,23	-0,67	-4,00
6.	Majdan Nowy	-0,21	0,14	-0,50	-0,79	0,25
7.	Majdan Stary	0,10	0,39	-0,44	-0,77	0,25
8.	Markowicze	-1,05	-0,48	0,05	-0,10	0,25
9.	Nowy Lipowiec	2,66	2,02	1,11	3,01	0,25
10.	Płusy	-0,64	1,02	-0,98	0,28	0,25
11.	Przymiarki	-0,70	-0,23	-0,32	-0,71	0,25
12.	Rakówka	-0,27	0,33	-0,88	-0,98	0,25
13.	Rogale	-0,24	0,21	-0,69	-0,40	0,25
14.	Stary Lipowiec	1,54	0,02	-1,00	1,67	0,25
15.	Zanie	-0,30	0,83	2,17	0,77	0,25
16.	Zawadka	0,48	-0,04	0,01	-0,20	0,25
17.	Zynie	-0,56	0,39	2,17	0,47	0,25

Tabela 36 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba obiektów kultury Stymulanta	Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów	Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej)	Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar Stymulanta	Wskaźnik syntetyczny
1.	Borki	0,35	1,17	-0,55	-1,23	0,70
2.	Budzyń	0,35	1,77	-0,55	-2,09	-2,52
3.	Korchów Drugi	0,35	-1,22	-0,55	1,20	-2,44
4.	Korchów Pierwszy	0,35	-1,22	-0,55	1,42	-0,46
5.	Księżpol	-1,85	-0,03	1,80	0,48	-7,26
6.	Majdan Nowy	0,35	0,27	1,80	-1,45	-0,14
7.	Majdan Stary	-3,43	1,17	1,80	0,77	-0,14
8.	Markowicze	0,35	0,27	-0,55	-0,59	-1,85
9.	Nowy Lipowiec	0,35	1,02	-0,55	0,40	10,27
10.	Płusy	0,35	-0,92	-0,55	0,53	-0,67
11.	Przymiarki	0,35	0,57	-0,55	-0,37	-1,72
12.	Rakówka	0,35	0,87	1,80	0,74	2,21
13.	Rogale	0,35	-1,22	-0,55	0,86	-1,44
14.	Stary Lipowiec	0,35	-0,92	-0,55	0,41	1,76
15.	Zanie	0,35	-1,22	-0,55	-1,50	0,80
16.	Zawadka	0,35	-0,92	-0,55	0,25	-0,38
17.	Zynie	0,35	0,57	-0,55	0,16	3,26

Tabela 37 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2)

Lp.	Sołectwo	Liczba budynków użyteczności publicznej Stymulanta	Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych	Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej	Liczba bud. użyt. publ. zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (Stymulanta)	Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej Stymulanta	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej Stymulanta	Wskaźnik syntetyczny
1.	Borki	1,12	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-1,15
2.	Budzyń	0,46	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-1,81
3.	Korchów Drugi	0,46	-0,46	0,60	0,00	0,00	-1,55	-0,25	-1,20
4.	Korchów Pierwszy	-0,85	-0,46	-1,10	0,00	0,00	-1,55	-0,25	-4,21
5.	Książpol	-2,82	2,16	0,60	-3,90	1,10	-1,55	-0,25	-4,65
6.	Majdan Nowy	0,46	2,16	0,60	0,00	0,00	0,65	-0,25	3,62
7.	Majdan Stary	-1,50	2,16	0,60	-1,95	1,10	0,65	-0,25	0,80
8.	Markowicze	-0,19	-0,46	2,30	0,00	1,10	-1,55	-0,25	0,95
9.	Nowy Lipowiec	1,12	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-1,15
10.	Płusy	0,46	-0,46	0,60	0,00	0,00	-1,55	4,00	3,05
11.	Przymiarki	1,12	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-1,15
12.	Rakówka	-0,85	-0,46	0,60	0,00	2,20	0,65	-0,25	1,89
13.	Rogale	0,46	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-1,81
14.	Stary Lipowiec	-0,19	-0,46	-1,10	0,00	-1,10	0,65	-0,25	-2,46
15.	Zanie	0,46	-0,46	0,60	0,00	0,00	0,65	-0,25	1,00
16.	Zawadka	0,46	-0,46	0,60	0,00	0,00	0,65	-0,25	1,00
17.	Zynie	-0,19	-0,46	0,60	0,00	1,10	0,65	-0,25	1,44

Tabela 38 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska techniczne

ANALIZA I DIAGNOZA KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK I POTENCJAŁÓW NA TERENIE ZDEGRADOWANYM.

Analiza koncentracji negatywnych zjawisk- prezentacja graficzna występowania problemów na terenie gminy

Poniżej na podstawie zebranych informacji wskazano obszary w gminie będące w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Syntetycznie dane przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności 2021	Powierzchnia sołectwa (ha)	% ludności	% powierzchni	Problemy społeczne	Problemy gospodarcze	Problemy środowiskowe	Problemy w zakresie przestrzenno-funkcjonalnym	Problemy techniczne
1.	Borki	107	254,26	1,54	1,79	20,94	1,40	-0,91	0,70	-1,15
2.	Budzyń	109	332,67	1,57	2,34	13,70	0,82	-1,05	-2,52	-1,81
3.	Korchów Drugi	269	684,50	3,88	4,81	9,12	5,65	0,09	-2,44	-1,20
4.	Korchów Pierwszy	689	1 639,00	9,95	11,51	-16,31	-0,01	1,18	-0,46	-4,21
5.	Księżpol	1286	1 801,43	18,56	12,65	-13,73	-0,84	3,26	-7,26	-4,65
6.	Majdan Nowy	627	962,90	9,05	6,76	-0,78	2,84	0,02	-0,14	3,62
7.	Majdan Stary	749	1 148,11	10,81	8,06	-13,03	0,58	0,00	-0,14	0,80
8.	Markowice	646	922,29	9,32	6,48	-13,91	-2,17	-0,14	-1,85	0,95
9.	Nowy Lipowiec	171	1 045,84	2,47	7,35	-5,21	-2,01	-0,48	10,27	-1,15
10.	Płusy	481	999,91	6,94	7,02	-3,42	-0,09	0,74	-0,67	3,05
11.	Przymiarki	206	463,88	2,97	3,26	-1,62	0,27	0,05	-1,72	-1,15
12.	Rakówka	485	978,10	7,00	6,87	-3,19	-1,50	0,32	2,21	1,89
13.	Rogale	424	268,81	6,12	1,89	0,30	1,25	-0,46	-1,44	-1,81
14.	Stary Lipowiec	173	1 127,24	2,50	7,92	13,17	-9,60	-0,57	1,76	-2,46
15.	Zanie	65	168,53	0,94	1,18	-2,39	-4,39	-1,06	0,80	1,00
16.	Zawadka	228	694,08	3,29	4,88	-0,85	3,01	-0,39	-0,38	1,00
17.	Zynie	213	744,45	3,07	5,23	-6,50	4,79	-0,61	3,26	1,44

Tabela 39 Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

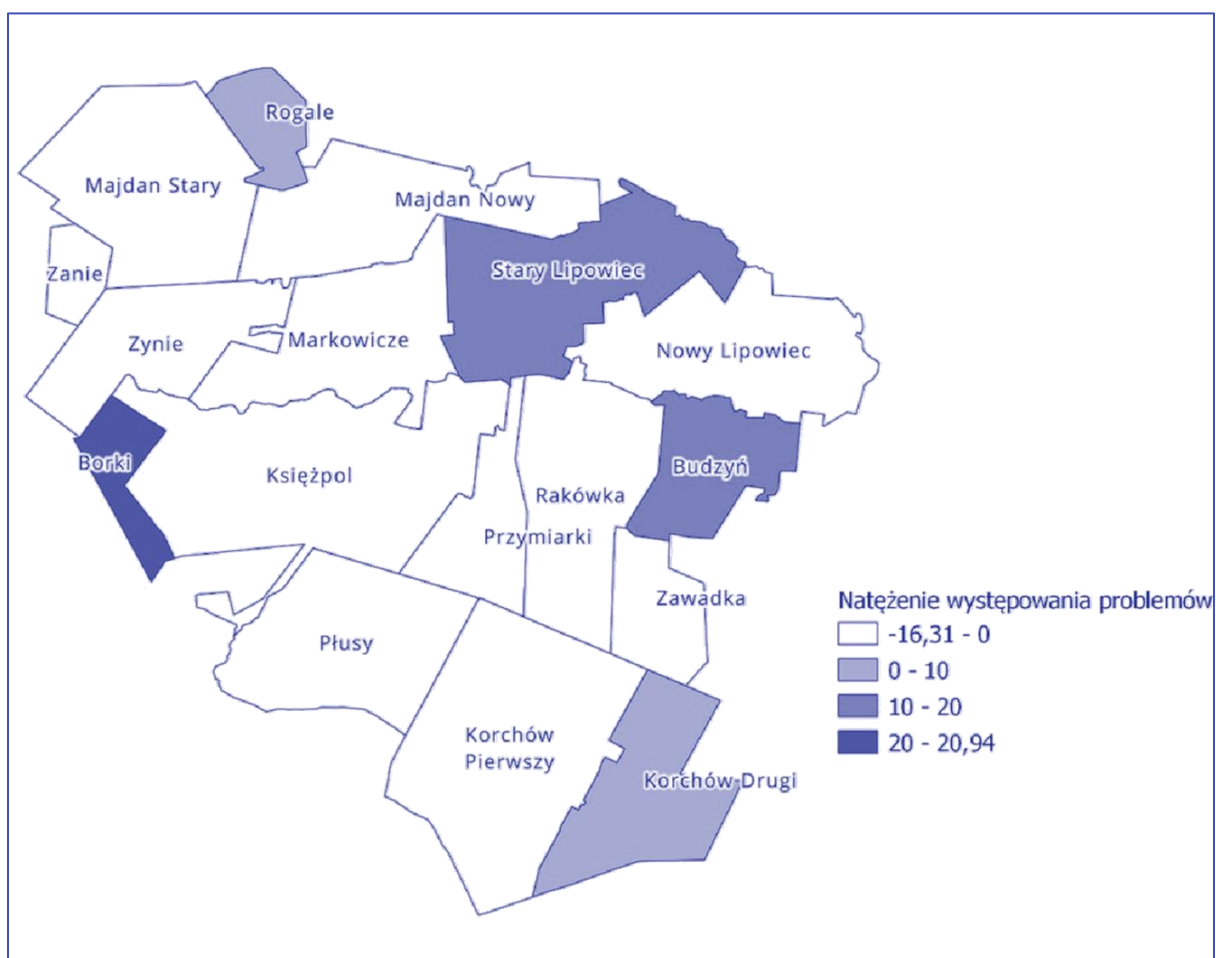
Zgodnie z przyjętą metodologią do obszaru zdegradowanego włączone mogą być wszystkie te pola podstawowe, których wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest wyższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano (na zasadzie 0-1) przynajmniej jedno negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4.

W tabeli kolorem fioletowym zaznaczono sołectwa, w których stwierdzono występowanie kryzysu w sferze społecznej oraz współwystępujących (znak +) negatywnych zjawisk w innych sferach.

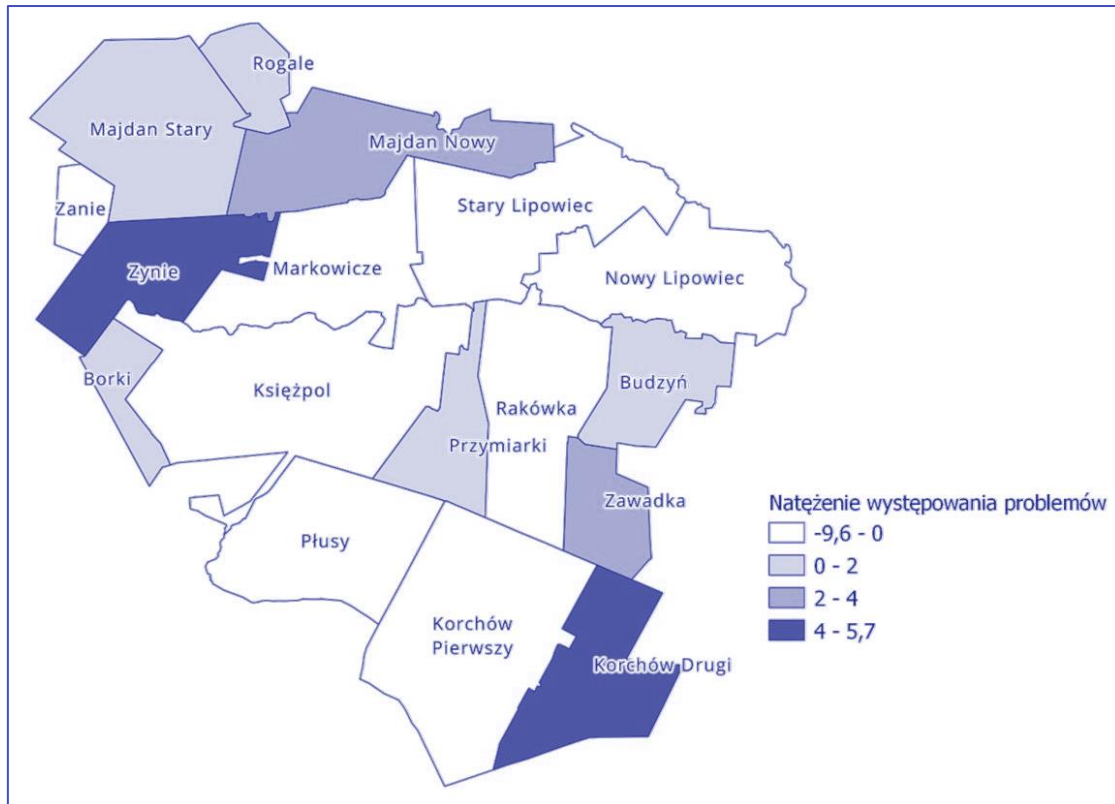
Lp.	Sołectwo	Liczba ludności 2021	Powierzchnia sołectwa (ha)	% ludności	% powierzchni	Problemy społeczne	Problemy gospodarcze	Problemy środowiskowe	Problemy w zakresie przestrzenno-funkcjonalnym	Problemy techniczne
1.	Borki	107	254,26	1,54	1,79	20,94	+	-	+	-
2.	Budzyń	109	332,67	1,57	2,34	13,70	+	-	-	-
14.	Stary Lipowiec	173	1 127,24	2,50	7,92	13,17	-	-	+	-
3.	Korchów Drugi	269	684,50	3,88	4,81	9,12	+	+	-	-
13.	Rogale	424	268,81	6,12	1,89	0,30	+	-	-	-
6.	Majdan Nowy	627	962,90	9,05	6,76	-0,78	+	+	-	+
16.	Zawadka	228	694,08	3,29	4,88	-0,85	+	-	-	+
11.	Przymiarki	206	463,88	2,97	3,26	-1,62	+	+	-	-
15.	Zanie	65	168,53	0,94	1,18	-2,39	-	-	+	+
12.	Rakówka	485	978,10	7,00	6,87	-3,19	-	+	+	+
10.	Płusy	481	999,91	6,94	7,02	-3,42	-	+	-	+
9.	Nowy Lipowiec	171	1 045,84	2,47	7,35	-5,21	-	-	+	-
17.	Zynie	213	744,45	3,07	5,23	-6,50	+	-	+	+
7.	Majdan Stary	749	1 148,11	10,81	8,06	-13,03	+	-	-	+
5.	Książpol	1286	1 801,43	18,56	12,65	-13,73	-	+	-	-
8.	Markowicze	646	922,29	9,32	6,48	-13,91	-	-	-	+
4.	Korchów Pierwszy	689	1 639,00	9,95	11,51	-16,31	-	+	-	-
SUMA		6 928,00	14 236,00	100,00	100,00					

Tabela 40 Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych (problemy społeczne w kolejności malejącej).

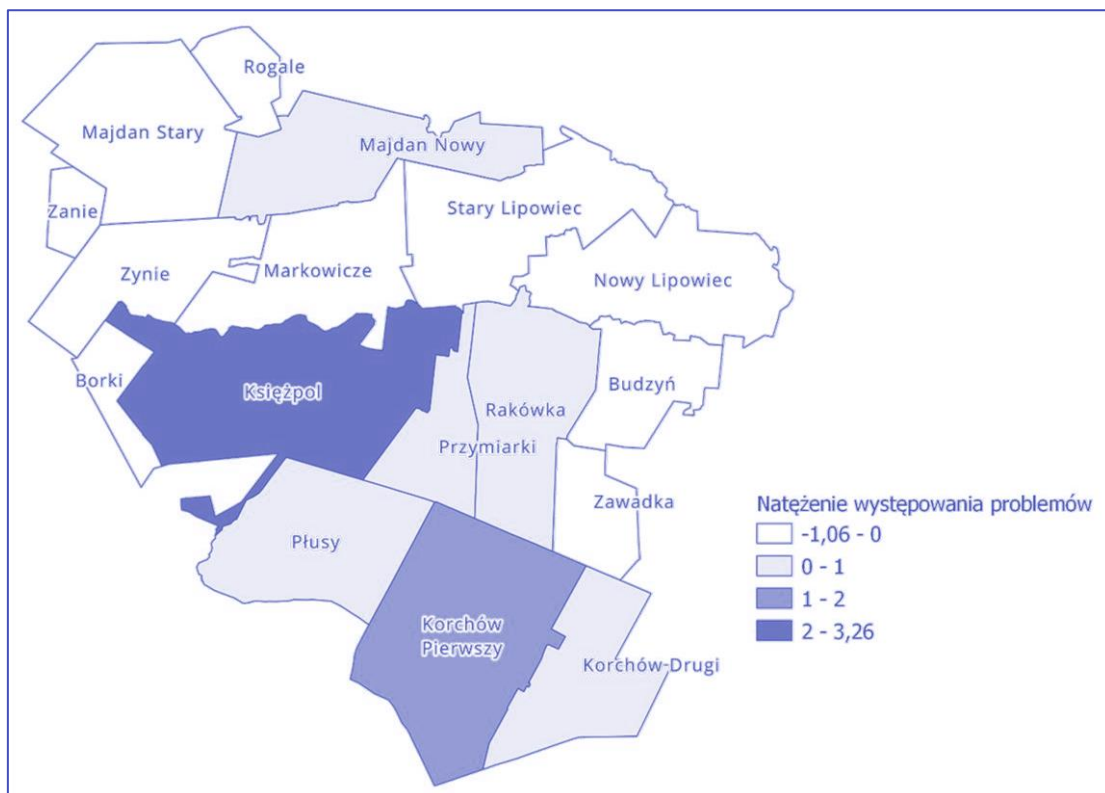
Na kolejnych mapach przedstawiono w formie graficznej natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych w poszczególnych sołectwach gminy Księżpol. Wysoki wynik dodatni oznacza duże natężenie problemów. Obszary o najwyższej koncentracji negatywnych zjawisk zostały oznaczone kolorem ciemnoczerwonym. Sołectwa w których wynik był ujemny, co świadczy o niestwierdzeniu problemów zostały oznaczone kolorem białym.

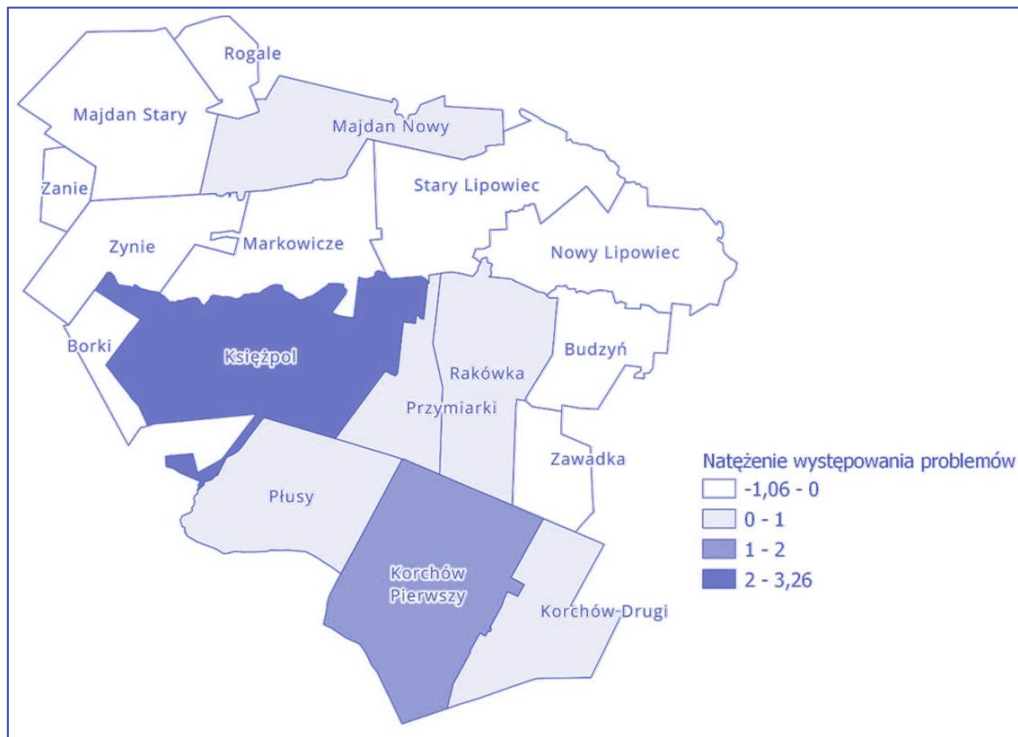
Ryc. 7 Natężenie negatywnych zjawisk społecznych.

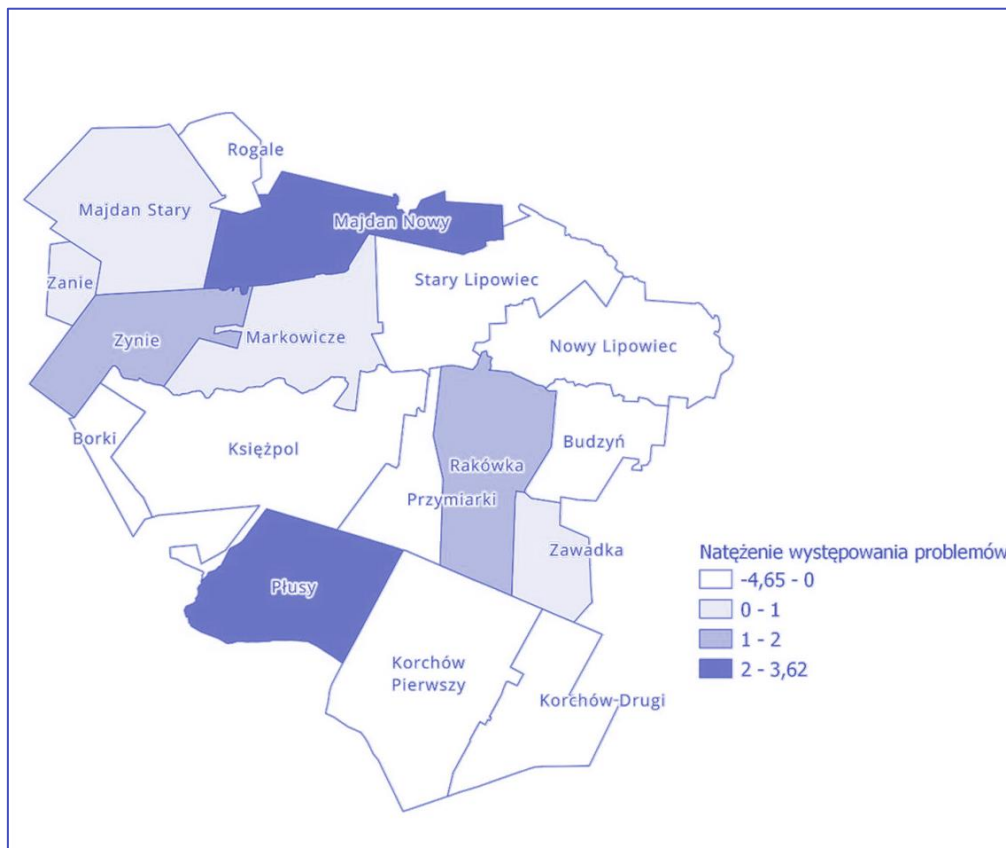
Ryc. 8 Natężenie negatywnych zjawisk gospodarczych.

Ryc. 9 Natężenie negatywnych zjawisk środowiskowych

Ryc. 10 Natężenie negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcyjnych.

Ryc. 11 Natężenie negatywnych zjawisk technicznych.

3.2.4. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO²⁷

Kryterium uznania obszaru za zdegradowany jest uzyskanie dodatniego wyniku w sferze społecznej oraz dodatniego wyniku w jednej z wymienionych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej lub technicznej.

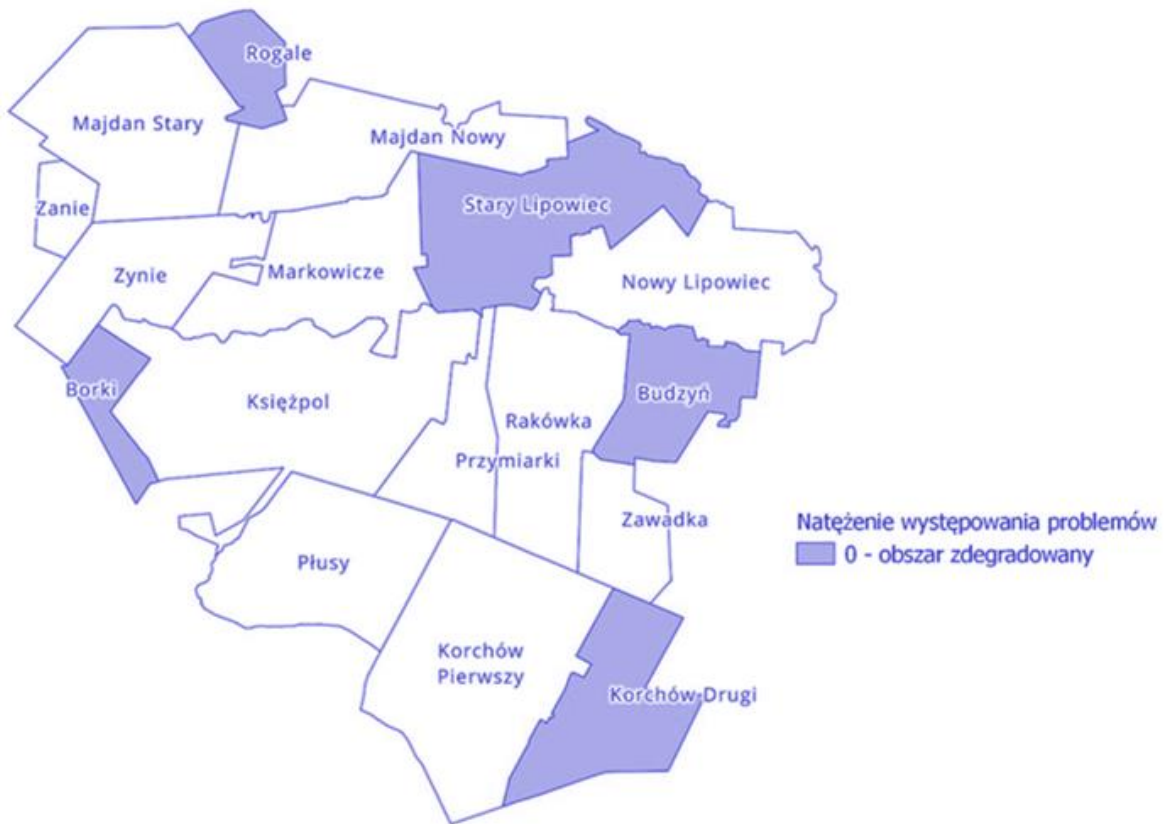
Wśród obszarów spełniających te kryteria wymienia się 5 spośród 15 sołectw, tj.:

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności 2021	Powierzchnia sołectwa (ha)	% ludności	% powierzchni
1.	Borki	107	254,26	1,54	1,79
2.	Budzyń	109	332,67	1,57	2,34
3.	Stary Lipowiec	173	1 127,24	2,50	7,92
4.	Korchów Drugi	269	684,50	3,88	4,81
5.	Rogale	424	268,81	6,12	1,89
SUMA		1 082	2 667,48	15,61778	18,73757

Tabela 41 Sołectwa spełniające kryteria obszaru zdegradowanego (kolejność malejąca pod względem stwierdzonych problemów społecznych).

Ustawa o rewitalizacji nie definiuje maksymalnego udziału procentowego powierzchni i liczby ludności w obszarze zdegradowanym. Dlatego też za obszar zdegradowany uznano wszystkie sołectwa spełniające warunki określone przez ustawodawcę. Na terenie ww. sołectw poza negatywnymi zjawiskami natury społecznej zdiagnozowano również zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji negatywne zjawiska w innych sferach.

²⁷ Art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1023 i 1529 z późn. zm).

Ryc. 12 Obszar zdegradowany gminy Księżpol²⁸

²⁸ Źródło: Załącznik do Uchwały nr XLVIII/303/22 Rady Gminy Księżpol z dnia 26 maja 2022 r. „Diagnoza i wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Księżpol”

3.2.5. ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW

Podstawą określenia istotności obszaru dla rozwoju lokalnego były:

- analiza dokumentów strategicznych obowiązujących na terenie gminy (w tym: Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego)
- wywiady przeprowadzone wśród pracowników Urzędu Gminy. Podczas rozmów, które odbyły się w toku przygotowywania diagnozy, przedstawiono Władzom Gminy oraz wybranym pracownikom wyniki analizy wskaźnikowej i badań ankietowych.

Lp.	Sołectwo	Czy obszar cechuje się szczególną istotnością dla rozwoju lokalnego
1.	Borki	TAK
2.	Budzyń	NIE
3.	Stary Lipowiec	TAK
4.	Korchów Drugi	TAK
5.	Rogale	NIE

Tabela 42 Istotność dla rozwoju lokalnego obszarów spełniających kryteria obszaru zdegradowanego

Opis jakościowy spełniania przez ww. sołectwa kryterium istotności dla rozwoju lokalnego znajduje się poniżej:

L.p.	Sołectwo	Istotność dla rozwoju lokalnego
1.	Borki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszar rozwoju funkcji rekreacyjnych, ze względu na wysokie walory obszaru- miejscowość położona w strefie krawędziowa Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, charakteryzująca się mozaikowym układem pól, łąk i lasów, ▪ znajduje się na terenie projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Tanwi. ▪ obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji (możliwość realizacji działań inwestycyjnych oraz miękkich).
2.	Stary Lipowiec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszar rozwoju funkcji rekreacyjnych, ze względu na wysokie walory obszaru. ▪ znajduje się na terenie projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Tanwi oraz w strefie „C” projektowanego Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Roztocze Puszcza Solska”. ▪ tereny budownictwa rekreacji indywidualnej i usług turystyki – w których formy wypoczynku oparte są o bazę noclegową i aktywność rekreacyjną związaną z usługami, ▪ turystyki np. pensjonat oraz z indywidualną zabudową letniskową w otoczeniu przyrodniczym, z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej oraz obsługą komunikacyjną.\ ▪ obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji (możliwość realizacji działań inwestycyjnych oraz miękkich).
3.	Korchów Drugi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strefa o atrakcyjnej otwartej ekspozycji widokowej podkreślającej walory krajobrazowe strefy krawędziowej Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, malowniczo rozcięta przez dolinę Złotej Nitki. ▪ Charakteryzuje się bardzo ciekawą, silnie urozmaiconą formą terenu. Składa się na nią kręte meandrowate dno doliny Złotej Nitki, otoczone niewielkimi laskami łągowymi, jak i klasyczne, uporządkowane rozłogi pól, w obniżeniach terenu poprzeplatane łąkami. ▪ tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z nieuciążliwymi usługami, obsługą rolnictwa i nieuciążliwą działalnością gospodarczą, wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz komunikację; ▪ teren zabudowy usług publicznych i komercyjnych przy drodze wojewódzkiej. ▪ obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji (możliwość realizacji działań inwestycyjnych oraz miękkich).

Tabela 43 *Obszary istotne dla rozwoju lokalnego- podsumowanie*

3.2.6. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji jako obszar rewitalizacji wyznacza się obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który:

- cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej,
- posiada istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego i na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację,
- nie przekracza obszarowo 20% powierzchni gminy,
- jest zamieszkiwany przez max 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Rewitalizacja jest formą specjalnej interwencji publicznej, dążącą do **ulokowania w relatywnie krótkim czasie możliwie wielu zasobów na ograniczonym terenie w celu wywołania samopodtrzymujących się impulsów rozwojowych**. Aby osiągnąć założone cele, musi być **mocno skoncentrowana i ograniczona terytorialnie**. Należy mieć na uwadze, że 30% mieszkańców to wysoki limit i przy objęciu takiego odsetka społeczności zamieszkującego rozległe tereny gminy działaniami rewitalizacyjnymi może być trudno zachować zasadę koncentracji środków na rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów.

Na wskazanych terenach zdegradowanych wyznacza się obszar rewitalizacji. Wybór takiego obszaru został podyktowany dwoma zasadniczymi kryteriami. Bazując na art. 10 ustawy o rewitalizacji założono, że aby ustanowić obszar rewitalizacji musi on spełniać łącznie dwa warunki:

- **cechować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej i przynajmniej w jednej z wybranych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.**
- **cechować się istotnością dla rozwoju lokalnego.**

Przystępując do wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Księżpol wykonano następujące kroki:

1. **Analiza wskaźnikowa** w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.
2. **Badanie ankietowe przeprowadzone wśród Interesariuszy procesu rewitalizacji**, w toku opracowywania niniejszego dokumentu. Opinia interesariuszy procesu rewitalizacji była jednym z kluczowych czynników decydujących o włączeniu danego sołectwa w obszar rewitalizacji. Opracowany formularz rozpowszechniony drogą elektroniczną dotyczył wyłącznie sołectw, w których potwierdzono występowanie problemu społecznego, na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, co jest zgodne z zalecaną metodologią przedstawioną w podręczniku „Delimitacja. Krok po kroku”.

- 3. Określenie istotności obszarów wybranych do rewitalizacji.** Podstawą określenia istotności obszaru dla rozwoju lokalnego poza analizą dokumentów strategicznych obowiązujących na terenie gminy (w tym Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego) były również wywiady przeprowadzone wśród pracowników Urzędu Gminy. Podczas rozmów, które odbyły się w toku przygotowywania diagnozy, przedstawiono Władzom Gminy oraz wybranym pracownikom wyniki analizy wskaźnikowej i badań ankietowych.
- 4. Wyłączenie z terenu sołectw wybranych do rewitalizacji obszarów niezamieszkałych.** Za obszar rewitalizacji uznano sołectwa, których obszar został pomniejszony poprzez usunięcie terenów niezamieszkałych, które nie spełniały zapisów art. 10. 3. Ustawy o rewitalizacji, tj. *„Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1-4, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynia się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.”*

Na potrzeby przeprowadzenia diagnozy delimitacyjnej przyjęto następującą definicję obszarów zamieszkałych: *„Obszar zamieszkały to obszar, na którym ludzie przebywają z zamiarem pobytu stałego, obejmujący budynki mieszkalne oraz nieruchomości, na których są one zlokalizowane. Obszar obejmuje również tereny uzupełniające w postaci: towarzyszącej budynkom mieszkalnym infrastruktury usługowo-handlowej, dróg, innych ciągów komunikacyjnych (pieszych, rowerowych), osiedlowych terenów rekreacyjnych i terenów zieleni niestanowiących odrębnych, dużych kompleksów, torowisk tramwajowych, parkingów osiedlowych, a także niewielkich obiektów infrastruktury technicznej, np. przepompowni czy stacji transformatorowych. Do terenu zamieszkałego włączano także obiekty budowlane i obszary, które pełniły funkcje w jakiś sposób powiązaną bezpośrednio z funkcją mieszkaniową, a ich skala była na tyle ograniczona, że można je było uznać za element pewnej zamieszkałej struktury osadniczej.”*

Należy również podkreślić, że granice obszarów zamieszkałych w obrębie sołectw objętych rewitalizacją były wytyczane po granicach działek, a w przypadkach, gdy było to niemożliwe – po granicach typów użytkowania poszczególnych działek.

Wybór obszaru rewitalizacji

Poniższa tabela stanowi podsumowanie wyników przeprowadzonych działań diagnostycznych:

L.p.	Sołectwo	Wyniki analizy wskaźnikowej potwierdzają koncentrację problemów	Większość ankietowanych wskazało sołectwo jako obszar rewitalizacji	Czy obszar cechuje się szczególną istotnością dla rozwoju lokalnego
1.	Borki	TAK	NIE	TAK
2.	Budzyń	TAK	NIE	TAK
3.	Stary Lipowiec	TAK	TAK	TAK
4.	Korchów Drugi	TAK	TAK	TAK
5.	Rogale	TAK	NIE	TAK

Tabela 44 Wybór sołectw do określenia obszaru rewitalizacji

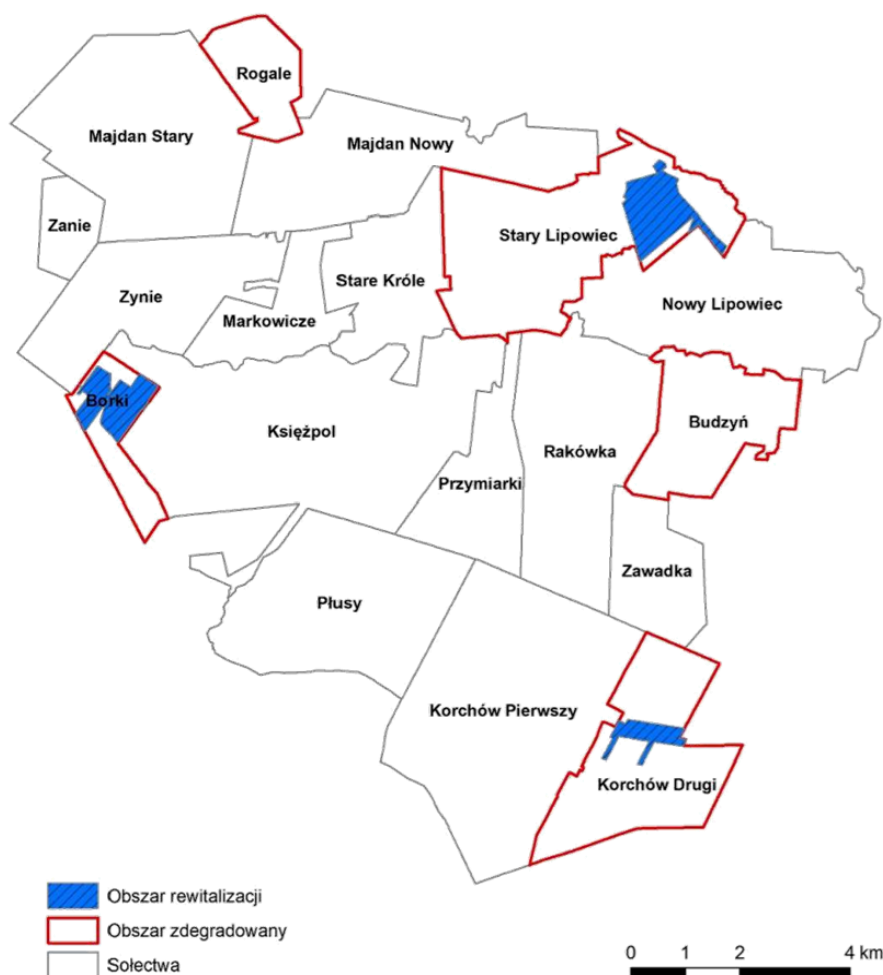
Należy podkreślić, że wybór obszaru sołectwa Borki jako obszaru rewitalizacji był jedynie częściowo poparty wynikami ankiet przeprowadzonych metodą CAWI. Borki zostały jednak włączone w zakres obszaru rewitalizacji ze względu na występowanie na obszarze sołectwa największej koncentracji problemów społecznych, współwystępujących z kryzysem w sferze gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej. Wybór sołectwa został również poparty w trakcie wywiadu przeprowadzonego z władzami i wybranymi pracownikami gminy Księżpol.

Szczegółowe informacje dotyczące obszaru rewitalizacji znajdują się poniżej:

Podobszar rewitalizacji	% ludności	Liczba ludności	% powierzchni	Powierzchnia w ha
Borki	1,54	107	0,72	102,1459
Stary Lipowiec	2,50	173	0,99	140,2436
Korchów Drugi	3,88	269	0,33	47,0629
SUMA	7,92	549,00	2,05	289,4524

Tabela 45 Dane obszaru rewitalizacji.

Obszary rewitalizacji w gminie Księżpol obejmuje 2,05% powierzchni gminy oraz jest zamieszkiwany przez 7,92% mieszkańców. Tym samym teren poddany działaniom rewitalizacyjnym mieści się w normach założonych w ustawie o rewitalizacji, tzn. jest nie może większy niż 20% powierzchni gminy, a ludność go zamieszkująca nie przekracza 30% wszystkich mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji stanowi część obszaru zdegradowanego oraz składa się z 3 podobszarów, tj. terenów zamieszkałych obejmujących obszary sołectw: **I. Borki, II. Stary Lipowiec, III. Korchów Drugi.**

Ryc. 13 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Księżpol

Obszar rewitalizacji określony w *uchwale nr LI/417/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Księżpol* obejmuje ważny z punktu widzenia rozwoju fragment Gminy Księżpol i uwzględnia jego liczne potencjały rozwojowe.

Potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji Gminy Książpol wynikają z danych zebranych w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz w Raporcie z Przeprowadzenia Konsultacji Społecznych i innych dokumentów strategicznych gminy.

Kluczowe potencjały, które mogą przyczynić się do rozwoju tego obszaru:

- 1.** Kapitał społeczny i zaangażowanie mieszkańców - aktywny udział mieszkańców oraz lokalnych organizacji pozarządowych w procesie rewitalizacji jest kluczowym potencjałem. Konsultacje społeczne wykazały zainteresowanie mieszkańców w realizacji projektów, takich jak infrastruktura sportowa i rekreacyjna, które wspierają integrację społeczną oraz aktywny wypoczynek.
- 2.** Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna - potencjał rozwojowy widoczny jest również w możliwościach rozbudowy infrastruktury turystycznej, np. poprzez tworzenie ścieżek rowerowych wzdłuż rzeki Tanew czy rozbudowę tras turystycznych. Takie projekty mogą przyciągać turystów i wspierać lokalną gospodarkę.
- 3.** Zróżnicowanie gospodarcze – rozwój przedsiębiorczości oraz inwestycje w lokalne zasoby, takie jak rolnictwo ekologiczne, mogą stanowić dodatkowy impuls gospodarczy. Rewitalizacja daje możliwość tworzenia nowych miejsc pracy oraz wspierania innowacyjnych projektów gospodarczych.
- 4.** Ochrona środowiska i zasoby naturalne - istotnym atutem są walory przyrodnicze, takie jak rzeka Tanew, które można wykorzystać do rozwoju turystyki ekologicznej i poprawy jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie przestrzeni do rekreacji.
- 5.** Infrastruktura społeczna i kulturalna - potencjał obszaru rewitalizacji wynika z możliwości modernizacji i rozbudowy infrastruktury społecznej, takiej jak świetlice wiejskie, miejsca spotkań dla lokalnych grup społecznych, oraz rozwój placówek edukacyjnych i kulturalnych, co może poprawić jakość życia mieszkańców.

Te potencjały wskazują na szerokie możliwości rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, które mogą znacząco poprawić jakość życia w obszarze rewitalizowanym.

4. WIZJA I CELE PROCESU REWITALIZACJI

4.1 WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI

Wizja stanu obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie Gminy Książpol po zakończeniu procesu rewitalizacji w 2030 roku, tj. w perspektywie umożliwiającej realne osiągnięcie założonych celów rewitalizacji oraz ocenę jej rezultatów, w sposób szczególny odnosi się do wartości i założeń, uznanych za priorytetowe z punktu widzenia zidentyfikowanych w Gminie problemów oraz zdefiniowanych oczekiwań i potrzeb mieszkańców.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol zakłada kompleksowe i komplementarne ujęcie wdrażanych zadań oraz ich wzajemne przenikanie się w kluczowych dla procesu rewitalizacji sferach - społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Wyznacznikiem osiągnięcia sukcesu w procesie rewitalizacji na obszarze Gminy Książpol będzie osiągnięcie w perspektywie 2030 roku takiego stanu obszaru rewitalizacji, który umożliwi jego mieszkańcom, inwestorom i odwiedzającym wykorzystywanie stworzonej w ramach przeobrażeń infrastrukturalnych przestrzeni, która pozwoli na budowanie zintegrowanej lokalnej społeczności funkcjonującej w bezpiecznym środowisku społecznym i w atrakcyjnym środowisku kulturalnym oraz w zadbanym i czystym środowisku naturalnym. Znaczącej poprawie ulegnie wizerunek nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całej gminy.

Wyznaczniki sukcesu w procesie rewitalizacji na obszarze Gminy Książpol, zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji na lata 2023-2030, obejmują następujące kluczowe aspekty:

- **Zintegrowane działania społeczne i gospodarcze - sukces rewitalizacji zależy od skutecznego wdrożenia działań, które będą jednocześnie rozwiązywać problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenne i techniczne na obszarach zdegradowanych. Kluczowe jest wyprowadzenie obszarów z sytuacji kryzysowej oraz nadanie im nowych funkcji, co przyczyni się do ich rozwoju oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Dodatkowo przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą sprzyjały lepszej integracji społecznej, w tym szczególnie międzypokoleniowej, co z kolei wzmocni poczucie tożsamości lokalnej i pomoże zbudować poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro jakim jest najbliższe otoczenie.**
- **Zaangażowanie społeczności lokalnej - Program rewitalizacji zakłada aktywne uczestnictwo mieszkańców w procesie, co jest jednym z kluczowych wyznaczników sukcesu. Skuteczne konsultacje społeczne oraz udział interesariuszy w decyzjach dotyczących rewitalizacji, przyczyniają**

się do lepszego dopasowania działań do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.

- **Poprawa infrastruktury technicznej i społecznej** - jednym z wyznaczników sukcesu rewitalizacji będzie modernizacja infrastruktury technicznej (np. drogi) oraz infrastruktury społecznej, takiej jak placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe. Poprawa stanu infrastruktury ustabilizuje i poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej, przyczyni się do stworzenia ciekawszej oferty i wyższej jakości usług, dzięki czemu wzmocni się potencjał gospodarczy gminy. Powstanie szerszej oferty usług umożliwi powstanie nowych lub stabilizację istniejących lokalnych podmiotów gospodarczych, co powinno ograniczyć poziom bezrobocia. Ponadto będzie to także wzmacniać pozytywny wizerunek gminy nie tylko wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji czy nawet całej gminy, ale także wśród turystów i potencjalnych inwestorów.
- **Zmniejszenie wykluczenia społecznego** - osiągnięcie sukcesu będzie oznaczać zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego, poprzez działania takie jak aktywizacja zawodowa, wspieranie edukacji, zwiększenie dostępu do usług społecznych i poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
- **Istotnym założeniem GPR jest wdrożenie zasady rozwoju zrównoważonego**, czego skutkiem będzie wykorzystanie potencjału zdegradowanego obszaru do stworzenia w nim warunków do rozwoju nowych funkcji.

Ostateczny sukces rewitalizacji będzie mierzony regularnym monitorowaniem postępów oraz oceną stopnia realizacji założonych celów. Dobrze funkcjonujący system monitorowania pozwoli na bieżąco oceniać skuteczność działań i wprowadzać ewentualne korekty.

4.2 CELE PROCESU REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

W oparciu o powyższą wizję obszaru rewitalizacji po zakończeniu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 zdefiniowano jego cele. Wyznaczone cele i kierunki działań stanowią reakcję na zidentyfikowane potrzeby i służą eliminacji lub znacznemu ograniczeniu negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.

Podczas wyznaczania celów przyjęto kryteria SMART:

S – skonkretyzowane co do zakresu i planowanych metod osiągnięcia,

M – mierzalne, czyli możliwe do zmierzenia przy pomocy wskaźników,

A – osiągalne, czyli wykonalne technicznie,

R – realistyczne, czyli uwzględniające dostępne zasoby, czas i zakres interwencji,

T – terminowe, czyli zamknięte w okresie 2023-2030.

Poniżej przedstawione cele są w układzie hierarchicznym (cele główne i priorytety działań), niemniej ich kolejność nie odzwierciedla ani ich ważności ani kolejności wdrażania.

Wyznaczono 3 cele główne procesu rewitalizacji:

1. Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej.
3. Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna

Dla powyższych celów głównych określono następujące priorytety działań:

	Cel	Priorytety działań
1.	Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji.	<p>1.1. Poprawa jakości przestrzeni publicznej uwzględniającej potrzeb różnych grup użytkowników,</p> <p>1.2. Poprawa warunków życia na terenie rewitalizowanym poprzez działania o charakterze organizacyjnym i infrastrukturalnym.</p> <p>1.3. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez tworzenie korzystnych warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych służących mieszkańcom.</p>
2.	Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej.	<p>2.1 Poprawa dostępu do atrakcyjnej infrastruktury społecznej i kulturalnej służącej wzmocnieniu więzi społecznych i tworzeniu systemów wsparcia.</p> <p>2.2 Zwiększenie zakresu i poprawa jakości oferty działań społecznych i kulturalnych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>2.3 Dążenie do realizacji społecznej polityki inkluzywnej opierającej działania na inicjatywach i realizacji działań przez mieszkańców.</p>
3.	Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna	<p>3.1 poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji: monitoring, oświetlenie, dostępność,</p> <p>3.2 wysokiej jakości przestrzeń publiczna: likwidacja barier architektonicznych, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, rozwój przestrzeni przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji, zachowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego, dostosowanie przestrzeni do potrzeb różnych grup.</p>

Tabela 46 Cele i priorytety działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030

5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

5.1 ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 obejmuje listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na które składają się działania o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym²⁹.

Dla zoptymalizowania realizacji każdego z przedsięwzięć przyjęto założenie, że przystąpienie do ich realizacji może zostać poprzedzone dodatkową analizą, której celem będzie weryfikacja pierwotnych założeń projektowych w oparciu o ocenę praktyk i rozwiązań zastosowanych w procesie realizacji przedsięwzięć o podobnym charakterze. Celem zapewnienia najkorzystniejszego sposobu realizacji działań przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań, podejście to dotyczyć może wszystkich rodzajów planowanych działań. Zakłada się zatem powoływanie roboczych zespołów/grup, których zadaniem będzie uzgodnienie koncepcji wraz z efektywną realizacją tych przedsięwzięć.

Mając na uwadze techniczne uwarunkowania realizacji inwestycji, których pełne rozpoznanie nastąpi dopiero w okresie realizacji programu rewitalizacji, należy dopuścić konieczność interwencji poza granicami obszaru rewitalizacji, najczęściej w wyniku uwarunkowań infrastrukturalnych prowadzenia niektórych działań.

Ważnym aspektem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zasada spójności działań w zakresie planowanej infrastruktury oraz jej dalszej eksploatacji tj. określenia zasad przyszłej organizacji, funkcjonowania i wykorzystania dla potrzeb osiągnięcia prognozowanych rezultatów. Nowo powstałą infrastrukturę należy traktować jako środek do osiągnięcia zakładanych celów, stąd pełna ocena skuteczności działań będzie odnosić się zarówno do procesu wykonawczego obiektów jak i sposobu ich przyszłego funkcjonowania.

Poniższa lista zawiera **16 projektów**. Brak jednej miejscowości łączącej funkcje usługowe, administracyjne, socjalne i kulturowe bezpośrednio na obszarze gminy Księżpol skutkuje rozdrobnieniem terenów zamieszkałych i związanych z tym potrzeb i problemów społeczności lokalnej.

²⁹ Art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji,

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Sołectwo	Szacowany termin realizacji	Szacowana wartość
1.	Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2025-2029	200 000,00 zł
2.	Modernizacja placu zabaw w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2025-2029	100 000,00 zł
3.	Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2029	200 000,00 zł
4.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2030	30 000,00 zł
5.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2029	5 000,00 zł
6.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2030	10 000,00 zł
7.	Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki	Borki	2024-2029	100 000,00 zł
8.	Budowa nowego placu zabaw w m. Borki	Borki	2024-2029	100 000,00 zł
9.	Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki	Borki	2024-2029	1 500 000,00 zł
10.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki	Borki	2024-2030	5 000,00 zł
11.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	Borki	2024-2030	10 000,00 zł
12.	Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec	Stary Lipowiec	2024-2029	100 000,00 zł
13.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L	Stary Lipowiec	2024-2029	700 000,00 zł
14.	Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832)	Stary Lipowiec	2024-2029	1 500 000,00 zł
15.	Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec	Stary Lipowiec	2024-2030	5 000,00 zł
16.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Stary Lipowiec	2024-2030	10 000,00 zł
Razem koszty				4 575 000,00 zł

Tabela 47 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych na lata 2023-2030

Każde ze zidentyfikowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych może stanowić odrębny projekt, ale może także łączyć się z innymi przedsięwzięciami w większe, wielokomponentowe projekty np. w przypadku inwestycji infrastrukturalnych obejmujących kilka miejscowości. Przedsięwzięcia infrastrukturalne z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawy efektywności energetycznej i infrastruktury drogowej służyć będą osiągnięciu celów programu rewitalizacji tylko wówczas, gdy będą bezpośrednio powiązane lub wspólnie realizowane z innymi projektami głównie ze sfery społecznej.

Każde z przedsięwzięć opisane jest szczegółowo w Karcie Przedsięwzięcia, która uwzględnia:

- Nazwę przedsięwzięcia – identyfikującą przedsięwzięcie zarówno w GPR jak i na etapach ubiegania się o środki zewnętrzne,
- Zakres przedsięwzięcia – ogólne informacje dotyczące miejsca/obiektu, zakresu planowanych zadań,
- Uzasadnienie - informacje uzasadniające potrzebę wykonania zadania,
- Prognozowane rezultaty – określenie jakościowych rezultatów realizowanego projektu,
- Szacowaną wartość,
- Źródła finansowania – wskazanie funduszu, programu jako potencjalnego źródła finansowania
- Miejsce realizacji – miejscowość lub miejscowości, gdzie zadanie będzie realizowane
- Planowany okres realizacji – określenie realnego terminu realizacji zadania
- Wskaźniki monitorujące – ilościowe i mierzalne wskaźniki będące w bezpośredniej korelacji z zakresem przedsięwzięcia
- Cele/ priorytety – odniesienie do celów i kierunków działań wyznaczonych w GPR.
- Podmiot realizujący – wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadania (gmina lub jej jednostki organizacyjne, podmioty prywatne, podmioty społeczne)
- Sposób zapewnienia dostępności – sposób w jaki uwzględnione zostaną szczególnie potrzeby osób w zakresie dostępności architektonicznej (np. obiekty wolne od barier poziomych i pionowych, umożliwienie dostępu do wszystkich pomieszczeń, zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego³⁰, zapewnienie możliwości ewakuacji lub uratowania), w zakresie dostępności cyfrowej³¹ oraz w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej³².

³⁰ art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812)

³¹ ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych

³² art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824 oraz z 2022 r. poz. 583 i 830)

5.2 KARTY PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 1				
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi			
Zakres	W ramach realizacji przedsięwzięcia powstanie nowa naturalna nawierzchnia trawiasta, zostanie wykonane oświetlenie oraz zamontowane wyposażenie w postaci bramek, ławek, instalacja siatek ochronnych			
Uzasadnienie	<p>Modernizacja boiska znacząco podniesie standard infrastruktury sportowej w Korchowie Drugim. Nowoczesne boisko z lepszą nawierzchnią, oświetleniem oraz odpowiednim wyposażeniem (takim jak ławki, bramki, siatki) pozwoli na bezpieczne i komfortowe uprawianie sportu zarówno przez dzieci, młodzież jak i dorosłych. Lepsze warunki do uprawiania sportu mogą zachęcić mieszkańców do częstszego korzystania z boiska. Regularna aktywność fizyczna ma pozytywny wpływ na zdrowie, kondycję oraz samopoczucie.</p> <p>Modernizacja boiska to także stworzenie lepszych warunków treningowych dla lokalnej drużyny piłkarskiej. Dzięki czemu będzie możliwe rozwijanie talentów i podnoszenie umiejętności młodych sportowców. Realizacja projektu przyczyni się do integracji społecznej jak również poprawi walory wizualne regionu.</p>			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa infrastruktury sportowej - Zwiększona liczba mieszkańców korzystających z boiska, w tym lokalnych drużyn piłkarskich, szkół oraz organizacji sportowych. - Zwiększenie udziału dzieci, młodzieży i dorosłych w aktywnościach sportowych i rekreacyjnych, - Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników - Stworzenie przestrzeni sprzyjającej integracji społecznej i wspólnym aktywnościom. - Możliwość organizacji lokalnych wydarzeń sportowych i kulturalnych. 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz.1438			
Szacowana wartość	200 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach(produkt)	0	1	UG Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0	128 m2	UG Księżpol
	Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej (rezultat)	0	40	UG Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/ 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, zastosowanie kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 2				
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja placu zabaw w m. Korchów Drugi			
Zakres	Pełna modernizacja istniejącego placu zabaw. Obecne urządzenia zabawowe zostaną usunięte, a ustawione zostaną nowe (infrastruktura zabawowa: huśtawki, karuzela, trampoliny)			
Uzasadnienie	Modernizacja placu zabaw obejmie wymianę starych zniszczonych urządzeń na nowe, spełniające aktualne normy bezpieczeństwa oraz wykonanie bezpiecznej nawierzchni. Realizacja działań zapewni bezpieczną zabawę dla dzieci a rodzicom pewność że otoczenie jest bezpieczne. Zmodernizowany plac zabaw i infrastruktura zabawowa pozwolą wspierać rozwój fizyczny, motoryczny i społeczny wśród dzieci. Dzięki różnorodnym urządzeniom zabawowym jak zjeżdżalnie, drabinki czy huśtawki dzieci mogą dzieci mogą rozwijać swoją sprawność fizyczną, koordynację oraz umiejętności społeczne poprzez wspólną zabawę z rówieśnikami. Nowa infrastruktura będzie dostosowana do różnej kategorii wiekowej dzieci.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa infrastruktury placu zabaw - Zwiększenie dostępności miejsca do rekreacji - Poprawa estetyki przestrzeni publicznej - Wzmocnienie więzi społecznych - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz., 1437,1434, 1435			
Szacowana wartość	100 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpól
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	20 osób	Urząd Gminy Księżpól
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	50 m ²	Urząd Gminy Księżpól
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpól			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, tyflografii, kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych”.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 3				
Nazwa przedsięwzięcia	Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi			
Zakres	Zakres inwestycji obejmuje kluczowe etapy i elementy, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obiektu tj. prace przygotowawcze, roboty ziemne i budowlane, infrastruktura towarzysząca. W ramach zakresu prac zostanie wykonana nawierzchni boiska do siatkówki, która zostanie pokryta piaskiem spełniającym normy dla tego rodzaju obiektów. Zostaną zainstalowane również słupki do siatki, siatka, linie boiska oraz inne niezbędne elementy wyposażenia (np. ławeczki, oświetlenie).			
Uzasadnienie	<p>Inwestycja w infrastrukturę sportową przyniesie szereg korzyści zarówno dla lokalnej społeczności, jak i dla samej miejscowości. Tego rodzaju infrastruktura sportowa jest nie tylko miejscem do uprawiania sportu, ale także ważnym elementem budującym więzi społeczne, promującym zdrowy tryb życia oraz podnoszącym ogólną jakość życia mieszkańców.</p> <p>Wykonane w ramach inwestycji boisko do siatkówki będzie stanowiło doskonałe miejsce do rekreacji i aktywności fizycznej dla mieszkańców Korchowa Drugiego. Regularne uprawianie sportu ma nieoceniony wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne. Siatkówka to gra zespołowa, która rozwija koordynację ruchową, poprawia kondycję, a jednocześnie uczy współpracy i zdrowej rywalizacji. Dla dzieci i młodzieży dostęp do takiego miejsca jest szczególnie ważny, ponieważ sport odgrywa kluczową rolę w ich rozwoju fizycznym i społecznym. Ponadto, boisko do siatkówki stanie się miejscem integracji społecznej. W małych miejscowościach, takich jak Korchów Drugi, ważne jest, aby mieszkańcy mieli przestrzeń, w której mogą się spotykać, wspólnie spędzać czas i wzmacniać więzi sąsiedzkie. Organizowanie lokalnych turniejów czy regularne spotkania na boisku mogą stać się istotnym elementem życia społecznego, przyczyniając się do tworzenia silniejszej, bardziej zintegrowanej wspólnoty. Inwestycja w infrastrukturę sportową podnosi także atrakcyjność miejscowości jako miejsca do życia.</p>			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności miejsca do rekreacji - Poprawa estetyki i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej - Wzmocnienie więzi społecznych - Poprawa stanu zdrowia mieszkańców - Poprawa atrakcyjności turystycznej miejscowości Korchów Drugi 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz.1438			
Szacowana wartość	200 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - FEnIKS - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpól
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	40 osób	Urząd Gminy Księżpól
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	128 m ²	Urząd Gminy Księżpól

Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1, 1.2. Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.3. Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, tyflografii, kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 4				
Nazwa przedsięwzięcia	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi			
Zakres	Ustawienie ławek i stolików piknikowych w przestrzeni publicznej to kluczowy element tworzenia przyjaznej i funkcjonalnej infrastruktury rekreacyjnej.			
Uzasadnienie	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, poprzez zakup ławek i stołów piknikowych, jest kluczowym elementem podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz poprawy atrakcyjności przestrzeni publicznych. Inwestowanie w tego typu udogodnienia niesie za sobą wiele korzyści, które mają pozytywny wpływ na lokalną społeczność oraz środowisko. Ławki i stoły piknikowe to proste, ale niezwykle ważne elementy infrastruktury, które znacząco poprawiają komfort życia mieszkańców. Umożliwiają one wygodne odpoczywanie w przestrzeni publicznej, dając ludziom możliwość zatrzymania się i zrelaksowania od codziennych obowiązków. Miejsca te sprzyjają również spotkaniom towarzyskim, co jest istotne w kontekście budowania i umacniania więzi społecznych. Ławki i stoły piknikowe stworzą przestrzeń, gdzie mieszkańcy będą mogli się spotykać, rozmawiać, spędzać czas z rodziną czy sąsiadami, co sprzyja integracji społecznej i wzmacnia poczucie wspólnoty. Infrastruktura rekreacyjna zachęci mieszkańców do częstszego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Tego typu przestrzenie sprzyjają organizacji wydarzeń społecznych, pikników, a także nieformalnych spotkań, które zacieśniają więzi między mieszkańcami.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności miejsca do rekreacji - Poprawa estetyki i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej - Wzmocnienie więzi społecznych - Poprawa atrakcyjności turystycznej miejscowości Korchów Drugi 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz. 1438, 1437			
Szacowana wartość	30 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	40 osób	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	15 m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1, 2.2, 2.3.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, zastosowanie pętli indukcyjnych, tyflografii, kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników, oznaczenia w postaci kodów QR.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 5				
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi			
Zakres	Zakres działań obejmie dobór odpowiedniej konstrukcja, systemu mocowania rowerów oraz wyposażenia i narzędzia do naprawy rowerów, takich jak klucze, śrubokręty, pompki, zestawy naprawcze. Każdy z tych etapów jest kluczowy dla zapewnienia funkcjonalności, trwałości i dostępności stacji naprawy rowerów, która będzie służyć mieszkańcom oraz turystom przez wiele lat.			
Uzasadnienie	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi to inwestycja, która znacząco wpłynie na rozwój lokalnej społeczności oraz zwiększenie atrakcyjności regionu. Tego rodzaju infrastruktura przyniesie szereg korzyści, które odczują zarówno mieszkańcy, jak i odwiedzający wieś Korchów Drugi turyści. Współczesne trendy coraz bardziej zachęcają do aktywnego stylu życia, a rower jest jednym z najczęściej wybieranych środków transportu, który jednocześnie służy zdrowiu i rekreacji. W Korchowie Drugim, jak i w wielu innych miejscowościach, rośnie liczba osób regularnie korzystających z rowerów. Budowa stacji naprawy rowerów w tej miejscowości będzie ważnym wsparciem dla mieszkańców i turystów. Stacja naprawy rowerów zapewni użytkownikom pewność, że w razie awarii mogą liczyć na szybką naprawę, co zachęca do podejmowania dalszych tras rowerowych. Możliwość szybkiej naprawy roweru na miejscu zwiększa komfort użytkowania i zachęca do częstszego korzystania z jednośladów, co bezpośrednio wpływa na poprawę zdrowia. Korchów, inwestując w taką infrastrukturę, staje się miejscem bardziej przyjaznym dla aktywnych osób.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Lepsza dostępność do niezbędnych narzędzi naprawczych dla rowerzystów w miejscu publicznym, - Wzrost komfortu i bezpieczeństwa rowerzystów, - Promocja zrównoważonego transportu i zdrowego trybu życia, - Wzmocnienie więzi społecznych – stworzenie miejsca spotkań i integracji dla rowerzystów lokalnych oraz turystów - Możliwość organizacji lokalnych wydarzeń promujących zdrowy tryb życia i zrównoważony transport 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz.1438			
Szacowana wartość	5 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet samorządu - Fundusze krajowe 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2030			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba zainstalowanych stacji naprawy rowerów (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	50 osób	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2. Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1. Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 6				
Nazwa przedsięwzięcia	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi			
Zakres	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych obejmuje planowanie i rekrutację uczestników, realizację warsztatów i zarządzanie logistyką, aż po ich zakończenie, ewaluację oraz promocję. Każdy z tych elementów jest kluczowy dla sukcesu inicjatywy i jej pozytywnego wpływu na społeczność lokalną.			
Uzasadnienie	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych to inicjatywa, która ma na celu integrację różnych grup wiekowych, wymianę doświadczeń oraz budowanie więzi społecznych. Tego rodzaju warsztaty przyczynią się do lepszego zrozumienia między pokoleniami, promowania wzajemnego szacunku oraz wspólnego spędzania czasu w sposób konstruktywny i wartościowy.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost więzi międzypokoleniowych i integracji społecznej, - Poprawa jakości życia seniorów i dzieci, - Wzrost aktywności społecznej seniorów poprzez zaangażowanie w działania z młodszymi pokoleniami. - wsparcie edukacyjne i emocjonalne dzieci, przynoszące pozytywny wpływ na ich rozwój - Rozwój umiejętności społecznych 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Korchów Drugi dz.1438, 1437			
Szacowana wartość	10 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2030			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów i wydarzeń międzypokoleniowych (produkt)	0 szt.	2 szt.	Urząd Gminy Księżpól
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	40 osób	Urząd Gminy Księżpól
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.2. Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/ 2.2, 2.3.			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpól			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie działań z zachowaniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 7				
Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki			
Zakres	<ul style="list-style-type: none"> – zagospodarowanie terenu wokół świetlicy, – utwardzenie terenu wokół świetlicy, – wyposażenie świetlicy 			
Uzasadnienie	<p>Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borkach, obejmujące zagospodarowanie terenu wokół budynku, utwardzenie terenu oraz wyposażenie wnętrza świetlicy, jest inwestycją, która przyniesie wiele korzyści dla lokalnej społeczności. Tego typu inicjatywa jest kluczowa dla poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienia więzi społecznych w miejscowości. Świetlica wiejska jest naturalnym centrum życia społecznego na wsi, miejscem, gdzie mieszkańcy mogą się spotykać, organizować wydarzenia kulturalne, edukacyjne, a także różnego rodzaju spotkania towarzyskie. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy oraz jej odpowiednie wyposażenie sprawi, że stanie się ona bardziej funkcjonalna i atrakcyjna, co przyciągnie więcej osób do korzystania z tego miejsca. Wyposażenie wnętrza świetlicy w nowoczesny sprzęt, meble oraz urządzenia multimedialne umożliwi organizację szerokiej gamy wydarzeń i zajęć. Świetlica stanie się miejscem, gdzie można przeprowadzać warsztaty, spotkania edukacyjne, projekcje filmowe, koncerty oraz różnorodne wydarzenia kulturalne. Nowoczesne wyposażenie pozwoli na dostosowanie obiektu do potrzeb różnych grup wiekowych i zainteresowań. Możliwość organizowania różnorodnych zajęć i spotkań w świetlicy przyczyni się do podniesienia poziomu życia kulturalnego w miejscowości, a także do edukacji i rozwoju osobistego mieszkańców. Świetlica stanie się centrum, w którym odbywają się ważne wydarzenia i inicjatywy, integrujące społeczność wokół wspólnych celów i zainteresowań. Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy poprzez utwardzenie terenu zwiększy dostępność obiektu dla wszystkich mieszkańców, w tym osób starszych oraz niepełnosprawnych. Utwardzone ścieżki ułatwią poruszanie się po terenie, niezależnie od warunków pogodowych, co poprawi komfort korzystania z obiektu. Dodatkowo, estetycznie zaaranżowana zieleń oraz dobrze zaprojektowane otoczenie świetlicy przyczynią się do poprawy ogólnego wizerunku miejscowości. Mieszkańcy będą dumni z miejsca, które jest nie tylko funkcjonalne, ale także przyjazne i estetyczne, co pozytywnie wpłynie na postrzeganie wsi Borki zarówno przez miejscowych, jak i odwiedzających.</p>			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost więzi międzypokoleniowych i integracji społecznej, – Poprawa jakości życia mieszkańców, – Wzrost aktywności społecznej seniorów i osób z niepełnosprawnościami, – Poprawa dostępu do infrastruktury społecznej 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Borki dz. 1217			
Szacowana wartość	100 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) – Programy Krajowe – Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Książpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	30 osób	Urząd Gminy Książpol

	Liczba wydarzeń kulturalnych i społecznych zorganizowanych w świetlicy (produkt)	0 szt.	2 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	200 m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2, 1.3.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1, 2.2.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie działań i rozwiązań z zachowaniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 8	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa nowego placu zabaw w m. Borki
Zakres	Zakres inwestycji obejmie wszystkie niezbędne działania, od planowania i projektowania, przez przygotowanie terenu, montaż urządzeń i infrastruktury, aż po oświetlenie, zagospodarowanie otoczenia oraz uruchomienie i utrzymanie placu zabaw. Każdy z tych elementów jest kluczowy dla stworzenia bezpiecznej, funkcjonalnej i atrakcyjnej przestrzeni, która będzie służyć dzieciom i ich rodzinom przez wiele lat.
Uzasadnienie	<p>Wykonanie nowego placu zabaw w miejscowości Borki to inwestycja, która wniesie znaczący wkład w rozwój lokalnej społeczności, szczególnie w kontekście poprawy jakości życia najmłodszych mieszkańców oraz ich rodzin. Plac zabaw to istotny element infrastruktury, który spełnia funkcję społeczną i wychowawczą. W miejscowości Borki nowy plac zabaw stworzy bezpieczne i atrakcyjne miejsce, gdzie dzieci będą mogły spędzać czas na świeżym powietrzu, bawiąc się, rozwijając swoje umiejętności oraz integrując się z rówieśnikami. Wspólne zabawy na placu zabaw sprzyjają nawiązywaniu przyjaźni, uczy współpracy, dzielenia się oraz przestrzegania zasad. Dla rodzin z dziećmi plac zabaw jest również miejscem, gdzie mogą spędzać czas razem, co wzmacnia więzi rodzinne i wspiera zdrowy styl życia. Stworzenie nowego, bezpiecznego placu zabaw w Borkach sprawi, że mieszkańcy będą mieli do dyspozycji przestrzeń, w której mogą spotykać się i wspólnie korzystać z dostępnych atrakcji. Plac zabaw jest miejscem, które naturalnie zachęca dzieci do ruchu, takich jak bieganie, wspinanie się, zjeżdżanie czy huśtanie. Tego rodzaju aktywności rozwijają koordynację ruchową, siłę, równowagę oraz sprawność motoryczną. Regularne korzystanie z placu zabaw ma pozytywny wpływ na kondycję fizyczną dzieci, co jest szczególnie ważne w dobie rosnącego problemu siedzącego trybu życia i otyłości wśród najmłodszych. Współczesne place zabaw muszą spełniać rygorystyczne normy bezpieczeństwa. Nowy plac zabaw w Borkach będzie zaprojektowany z myślą o maksymalnym bezpieczeństwie dzieci, z wykorzystaniem materiałów i urządzeń spełniających najwyższe standardy. Bezpieczne nawierzchnie, ergonomiczne urządzenia oraz odpowiednie ogrodzenie zapewnią, że dzieci będą mogły bawić się bez ryzyka kontuzji. Inwestycja w nowoczesny plac zabaw oznacza również wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań, które uczynią zabawę jeszcze bardziej atrakcyjną i dostosowaną do potrzeb różnych grup wiekowych. Dzięki temu plac zabaw będzie służył mieszkańcom przez wiele lat, spełniając oczekiwania zarówno dzieci, jak i ich rodziców.</p> <p>Inwestycja w infrastrukturę przyjazną rodzinom, taką jak nowy plac zabaw, znacząco podnosi atrakcyjność miejscowości. Wieś Borki, oferując nowoczesny i dobrze wyposażony plac zabaw, może stać się miejscem bardziej przyjaznym do życia, co może przyciągnąć nowe rodziny do osiedlania się w miejscowości. To z kolei może przyczynić się do wzrostu liczby mieszkańców, a tym samym do rozwoju lokalnej gospodarki.</p>
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa infrastruktury społecznej, - Wzrost atrakcyjności miejscowości - Zwiększenie dostępności miejsca do rekreacji - Poprawa estetyki przestrzeni publicznej - Wzmocnienie więzi społecznych - Poprawa bezpieczeństwa użytkowników
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – m. Borki. Obecnie trwają konsultacje ws szczegółowej lokalizacji placu zabaw.
Szacowana wartość	100 000,00 PLN
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2. Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1, 2.2, 2.3.

Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.2.					
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa		Źródło pomiaru wartości
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.		Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	20 osób		Urząd Gminy Księżpol
		powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	50m ²	Urząd Gminy Księżpol
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol				
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, tyflografii, kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.				

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 9				
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa drogi gminnej nr 109389 L w m. Borki			
Zakres	Na przebudowywanym odcinku drogi gminnej nr 109389 L w m. Borki zostanie wzmocniona oraz wykonana nowa nawierzchnia bitumiczna. Planowany zakres prac obejmuje renowację przydrożnych rowów wraz z przebudową przepustów, utwardzenie poboczy drogi oraz wykonanie odwodnienia.			
Uzasadnienie	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Borki jest kluczową inwestycją, która ma na celu znaczną poprawę jakości życia mieszkańców oraz wsparcie rozwoju całej miejscowości. Obecny stan drogi nie spełnia współczesnych standardów bezpieczeństwa, komfortu użytkowania oraz efektywności komunikacyjnej, co negatywnie wpływa na codzienne życie społeczności lokalnej. Przedstawiona inwestycja ma zatem szerokie uzasadnienie, obejmujące aspekty związane z bezpieczeństwem, rozwojem gospodarczym, ochroną środowiska oraz poprawą wizerunku miejscowości. Jednym z najważniejszych powodów przemawiających za koniecznością przebudowy drogi gminnej jest poprawa bezpieczeństwa wszystkich użytkowników – zarówno kierowców, pieszych, jak i rowerzystów.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa jakości życia mieszkańców, - Poprawa atrakcyjności gminy - Poprawa bezpieczeństwa użytkowników 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Borki dz. 1226, 1145, 1147,21/2			
Szacowana wartość	1 500 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Długość przebudowanej drogi (produkt)	0 m	1737 m	Urząd Gminy Książpol
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	9553,5m ²	Urząd Gminy Książpol
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2, 1.3. Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1.			
Podmiot realizujący	Gmina Książpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 10				
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa stacji naprawy rowerów przy wiacie w m. Borki			
Zakres	Zakres działań obejmie dobór odpowiedniej konstrukcja, systemu mocowania rowerów oraz wyposażenia i narzędzia do naprawy rowerów, takich jak klucze, śrubokręty, pompki, zestawy naprawcze. Każdy z tych etapów jest kluczowy dla zapewnienia funkcjonalności, trwałości i dostępności stacji naprawy rowerów, która będzie służyć mieszkańcom oraz turystom przez wiele lat.			
Uzasadnienie	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki to inwestycja, która znacząco wpłynie na rozwój lokalnej społeczności oraz zwiększenie atrakcyjności regionu. Tego rodzaju infrastruktura przyniesie szereg korzyści, które odczują zarówno mieszkańcy, jak i odwiedzający wieś Borki turyści. Współczesne trendy coraz bardziej zachęcają do aktywnego stylu życia, a rower jest jednym z najczęściej wybieranych środków transportu, który jednocześnie służy zdrowiu i rekreacji. W Borkach, jak i w wielu innych miejscowościach, rośnie liczba osób regularnie korzystających z rowerów. Budowa stacji naprawy rowerów w tej miejscowości będzie ważnym wsparciem dla mieszkańców i turystów. Stacja naprawy rowerów zapewni użytkownikom pewność, że w razie awarii mogą liczyć na szybką naprawę, co zachęca do podejmowania dalszych tras rowerowych. Możliwość szybkiej naprawy roweru na miejscu zwiększa komfort użytkowania i zachęca do częstszego korzystania z jednośladów, co bezpośrednio wpływa na poprawę zdrowia. Wieś Borki, inwestując w taką infrastrukturę, staje się miejscem bardziej przyjaznym dla aktywnych osób.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Lepsza dostępność do niezbędnych narzędzi naprawczych dla rowerzystów w miejscu publicznym, - Wzrost komfortu i bezpieczeństwa rowerzystów, - Promocja zrównoważonego transportu i zdrowego trybu życia, - Wzmocnienie więzi społecznych – stworzenie miejsca spotkań i integracji dla rowerzystów lokalnych oraz turystów - Możliwość organizacji lokalnych wydarzeń promujących zdrowy tryb życia i zrównoważony transport 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Borki dz.1217			
Szacowana wartość	5 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	- Liczba osób korzystających z usług społecznych			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba zainstalowanych stacji naprawy rowerów (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Książpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	20 osób	Urząd Gminy Książpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Książpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 11				
Nazwa przedsięwzięcia	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki			
Zakres	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych obejmuje planowanie i rekrutację uczestników, realizację warsztatów i zarządzanie logistyką, aż po ich zakończenie, ewaluację oraz promocję. Każdy z tych elementów jest kluczowy dla sukcesu inicjatywy i jej pozytywnego wpływu na społeczność lokalną.			
Uzasadnienie	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych to inicjatywa, która ma na celu integrację różnych grup wiekowych, wymianę doświadczeń oraz budowanie więzi społecznych. Tego rodzaju warsztaty przyczynią się do lepszego zrozumienia między pokoleniami, promowania wzajemnego szacunku oraz wspólnego spędzania czasu w sposób konstruktywny i wartościowy.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost więzi międzypokoleniowych i integracji społecznej, - Poprawa jakości życia seniorów i dzieci, - Wzrost aktywności społecznej seniorów poprzez zaangażowanie w działania z młodszymi pokoleniami. - wsparcie edukacyjne i emocjonalne dzieci, przynoszące pozytywny wpływ na ich rozwój - Rozwój umiejętności społecznych 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Borki dz.1217			
Szacowana wartość	10 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2030			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów i wydarzeń międzypokoleniowych (produkt)	0 szt.	15 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	40 osób	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	81,05 m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.2.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/ 2.2, 2.3.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie działań z zachowaniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 12				
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec			
Zakres	Zakres inwestycji obejmie budowę nowego placu zabaw i wszystkie niezbędne działania, od planowania i projektowania, przez przygotowanie terenu, montaż urządzeń i infrastruktury, aż po oświetlenie, zagospodarowanie otoczenia oraz uruchomienie i utrzymanie placu zabaw. Każdy z tych elementów jest kluczowy dla stworzenia bezpiecznej, funkcjonalnej i atrakcyjnej przestrzeni, która będzie służyć dzieciom i ich rodzinom przez wiele lat.			
Uzasadnienie	<p>Wykonanie nowego placu zabaw w miejscowości m. Stary Lipowiec to inwestycja, która wniesie znaczący wkład w rozwój lokalnej społeczności, szczególnie w kontekście poprawy jakości życia najmłodszych mieszkańców oraz ich rodzin. Plac zabaw to istotny element infrastruktury, który spełnia funkcję społeczną i wychowawczą. W miejscowości m. Stary Lipowiec nowy plac zabaw stworzy bezpieczne i atrakcyjne miejsce, gdzie dzieci będą mogły spędzać czas na świeżym powietrzu, bawiąc się, rozwijając swoje umiejętności oraz integrując się z rówieśnikami. Wspólne zabawy na placu zabaw sprzyjają nawiązywaniu przyjaźni, uczyć współpracy, dzielenia się oraz przestrzegania zasad. Dla rodzin z dziećmi plac zabaw jest również miejscem, gdzie mogą spędzać czas razem, co wzmacnia więzi rodzinne i wspiera zdrowy styl życia. Stworzenie nowego, bezpiecznego placu zabaw w m. Stary Lipowiec sprawi, że mieszkańcy będą mieli do dyspozycji przestrzeń, w której mogą spotykać się i wspólnie korzystać z dostępnych atrakcji. Plac zabaw jest miejscem, które naturalnie zachęca dzieci do ruchu, takich jak bieganie, wspinanie się, zjeżdżanie czy huśtanie. Tego rodzaju aktywności rozwijają koordynację ruchową, siłę, równowagę oraz sprawność motoryczną. Regularne korzystanie z placu zabaw ma pozytywny wpływ na kondycję fizyczną dzieci, co jest szczególnie ważne w dobie rosnącego problemu siedzącego trybu życia i otyłości wśród najmłodszych. Współczesne place zabaw muszą spełniać rygorystyczne normy bezpieczeństwa. Nowy plac zabaw w m. Stary Lipowiec będzie zaprojektowany z myślą o maksymalnym bezpieczeństwie dzieci, z wykorzystaniem materiałów i urządzeń spełniających najwyższe standardy. Bezpieczne nawierzchnie, ergonomiczne urządzenia oraz odpowiednie ogrodzenie zapewnią, że dzieci będą mogły bawić się bez ryzyka kontuzji. Inwestycja w nowoczesny plac zabaw oznacza również wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań, które uczynią zabawę jeszcze bardziej atrakcyjną i dostosowaną do potrzeb różnych grup wiekowych. Dzięki temu plac zabaw będzie służył mieszkańcom przez wiele lat, spełniając oczekiwania zarówno dzieci, jak i ich rodziców.</p> <p>Inwestycja w infrastrukturę przyjazną rodzinom, taką jak nowy plac zabaw, znacząco podnosi atrakcyjność miejscowości. Wieś m. Stary Lipowiec, oferując nowoczesny i dobrze wyposażony plac zabaw, może stać się miejscem bardziej przyjaznym do życia, co może przyciągnąć nowe rodziny do osiedlania się w miejscowości. To z kolei może przyczynić się do wzrostu liczby mieszkańców, a tym samym do rozwoju lokalnej gospodarki.</p>			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa infrastruktury placu zabaw - Zwiększenie dostępności miejsca do rekreacji - Poprawa estetyki przestrzeni publicznej - Wzmocnienie więzi społecznych - Poprawa jakości przestrzeni publicznej - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Stary Lipowiec dz. 820			
Szacowana wartość	100 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości

	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	20 osób	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	50 m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2, 1.3.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1, 2.2, 2.3.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, tyflografii, kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 13				
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L			
Zakres	Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L			
Uzasadnienie	Budowa chodnika to inwestycja która oparta jest przede wszystkim na ochronie i poprawie bezpieczeństwa jak również zachowania komfortu mieszkańców miejscowości Stary Lipowiec. Brak chodnika zmusza pieszych do konieczności poruszania się po jezdni co stanowi zagrożenie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Budowa chodnika zapewni bezpieczne i wygodne warunki do poruszania się pieszo szczególnie dla dzieci i osób starszych oraz umożliwi sprawne poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa bezpieczeństwa użytkowników - Poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami - Poprawa jakości życia mieszkańców 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Stary Lipowiec 798/2, 821 – własność gmina- 743/1 działka zarządu dróg powiatowych oraz dz. prywatne (podpisane umowy z mieszkańcami) – dz. 743/2,744,745,747,748/1,748/2, 749,750,751, 752,753,754,756,757,758,759/1,760,761/1,761/2,762,763,764,765, 766,767/4,767/3,767/7)			
Szacowana wartość	700 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Długość przebudowanego chodnika (produkt)	0 m	720 m	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	1080 m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2, 1.3.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1, 2.2, 2.3.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 14				
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa/remont drogi wewnętrznej w m. Stary Lipowiec			
Zakres	Remont/ przebudowa drogi gminnej (działki 821, 832)			
Uzasadnienie	Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stary Lipowiec jest kluczową inwestycją, która ma na celu znaczną poprawę jakości życia mieszkańców oraz wsparcie rozwoju całej miejscowości. Obecny stan drogi nie spełnia współczesnych standardów bezpieczeństwa, komfortu użytkowania oraz efektywności komunikacyjnej, co negatywnie wpływa na codzienne życie społeczności lokalnej. Przedstawiona inwestycja ma zatem szerokie uzasadnienie, obejmujące aspekty związane z bezpieczeństwem, rozwojem gospodarczym, ochroną środowiska oraz poprawą wizerunku miejscowości. Jednym z najważniejszych powodów przemawiających za koniecznością przebudowy drogi gminnej jest poprawa bezpieczeństwa wszystkich użytkowników – zarówno kierowców, pieszych, jak i rowerzystów.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa jakości życia mieszkańców, - Poprawa atrakcyjności gminy - Poprawa bezpieczeństwa użytkowników 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Stary Lipowiec działki 821, 832			
Szacowana wartość	1 500 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze Unijne, FEL 2021-2027 (EFRR) - Programy Krajowe - budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2029			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Długość przebudowanej drogi (produkt)	0 m	430 m	Urząd Gminy Księżpol
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (produkt),	0 m ²	2365m ²	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2, 1.3. Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1.			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 15				
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec			
Zakres	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec. Zakres działań obejmie dobór odpowiedniej konstrukcja, systemu mocowania rowerów oraz wyposażenia i narzędzia do naprawy rowerów, takich jak klucze, śrubokręty, pompki, zestawy naprawcze. Każdy z tych etapów jest kluczowy dla zapewnienia funkcjonalności, trwałości i dostępności stacji naprawy rowerów, która będzie służyć mieszkańcom oraz turystom przez wiele lat.			
Uzasadnienie	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec to inwestycja, która znacząco wpłynie na rozwój lokalnej społeczności oraz zwiększenie atrakcyjności regionu. Tego rodzaju infrastruktura przyniesie szereg korzyści, które odczują zarówno mieszkańcy, jak i odwiedzający wieś Stary Lipowiec turyści. Współczesne trendy coraz bardziej zachęcają do aktywnego stylu życia, a rower jest jednym z najczęściej wybieranych środków transportu, który jednocześnie służy zdrowiu i rekreacji. W Stary Lipowiec, jak i w wielu innych miejscowościach, rośnie liczba osób regularnie korzystających z rowerów. Budowa stacji naprawy rowerów w tej miejscowości będzie ważnym wsparciem dla mieszkańców i turystów. Stacja naprawy rowerów zapewni użytkownikom pewność, że w razie awarii mogą liczyć na szybką naprawę, co zachęca do podejmowania dalszych tras rowerowych. Możliwość szybkiej naprawy roweru na miejscu zwiększa komfort użytkowania i zachęca do częstszego korzystania z jednośladów, co bezpośrednio wpływa na poprawę zdrowia. Wieś Stary Lipowiec, inwestując w taką infrastrukturę, staje się miejscem bardziej przyjaznym dla aktywnych osób.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Lepsza dostępność do niezbędnych narzędzi naprawczych dla rowerzystów w miejscu publicznym, - Wzrost komfortu i bezpieczeństwa rowerzystów, - Promocja zrównoważonego transportu i zdrowego trybu życia, - Wzmocnienie więzi społecznych – stworzenie miejsca spotkań i integracji dla rowerzystów lokalnych oraz turystów - Możliwość organizacji lokalnych wydarzeń promujących zdrowy tryb życia i zrównoważony transport 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Stary Lipowiec dz. 820			
Szacowana wartość	5 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2030			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba zainstalowanych stacji naprawy rowerów (produkt)	0 szt.	1 szt.	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	50 osób	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	<p>Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.1., 1.2.</p> <p>Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/2.1.</p> <p>Cel nr 3-Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna/3.1, 3.2.</p>			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie i wykonanie wszystkich elementów z zachowaniem pełnej dostępności dla osób niepełnosprawnych m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne - oznaczenie obiektów w jęz. Braille'a, kontrastowych oznaczeń.			

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 16				
Nazwa przedsięwzięcia	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec			
Zakres	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych obejmuje planowanie i rekrutację uczestników, realizację warsztatów i zarządzanie logistyką, aż po ich zakończenie, ewaluację oraz promocję. Każdy z tych elementów jest kluczowy dla sukcesu inicjatywy i jej pozytywnego wpływu na społeczność lokalną			
Uzasadnienie	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych to inicjatywa, która ma na celu integrację różnych grup wiekowych, wymianę doświadczeń oraz budowanie więzi społecznych. Tego rodzaju warsztaty przyczynią się do lepszego zrozumienia między pokoleniami, promowania wzajemnego szacunku oraz wspólnego spędzania czasu w sposób konstruktywny i wartościowy.			
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost więzi międzypokoleniowych i integracji społecznej, - Poprawa jakości życia seniorów i dzieci, - Wzrost aktywności społecznej seniorów poprzez zaangażowanie w działania z młodszymi pokoleniami. - wsparcie edukacyjne i emocjonalne dzieci, przynoszące pozytywny wpływ na ich rozwój - Rozwój umiejętności społecznych 			
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji – Stary Lipowiec dz. 820			
Szacowana wartość	10 000,00 PLN			
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - Programy Krajowe - Budżet samorządu 			
Planowany okres realizacji	Lata 2024-2030			
Wskaźniki monitorujące	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru wartości
	Liczba osób korzystających z usług społecznych (rezultat)	0 osób	40 osób	Urząd Gminy Księżpol
	Liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów i wydarzeń międzypokoleniowych (produkt),	0 szt	15 szt	Urząd Gminy Księżpol
Realizowane cele i kierunki działań	Cel nr 1-Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji/1.2. Cel nr 2-Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej/ 2.2, 2.3.			
Podmiot realizujący	Gmina Księżpol			
Sposób zapewnienia dostępności	Projektowanie działań z zachowaniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami m.in. likwidacja barier architektonicznych, tam, gdzie możliwe i konieczne zastosowanie kontrastowych oznaczeń, udostępnienie terenu dla zwierząt-przewodników. Uwzględnienie „cichych godzin” dla osób neuroatypowych.			

5.3. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH - NIEUMIESZCZONYCH NA LIŚCIE PODSTAWOWEJ - DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Zgodnie z Ustawą niniejszy GPR, charakteryzuje grupy pozostałych, nieumieszczonych na liście podstawowej, dopuszczalnych (uzupełniających) przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które postępują realizacji kierunków działań opisanych w Rozdziale 4.2.

Przedsięwzięcia dopuszczalne są istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji i mają za zadanie swym oddziaływaniem uzupełniać zaplanowane przedsięwzięcia podstawowe. GPR 2023-2030 zakłada realizację, potencjalnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- przygotowanie mieszkańców do skutecznego wprowadzania trwałych i korzystnych zmian w swoim otoczeniu,
- poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych,
- pobudzenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne,
- zachęcenie mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego,
- aktywizację społeczności lokalnych i budowanie relacji sąsiedzkich,
- wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe),
- wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami lokalnej społeczności.

Pogrupowane poniżej charakterystyki dotyczą przedsięwzięć zarówno publicznych, jak i prywatnych, co do których na obecnym etapie nie można określić precyzyjnych ram.

Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji:

- przedsięwzięcia skierowane na włączenie osób wykluczonych, aktywizację społeczną i zawodową,
- realizacja działań pobudzających przedsiębiorczość, w tym tworzenie i rozwój programów mentoringowych,
- realizacja akcji i wydarzeń aktywizujących i integrujących środowisko organizacji pozarządowych, umożliwiających powstawania forów współpracy.

Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji:

- inicjatywy edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym działania ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych,
- organizacja wydarzeń, inicjatyw i przedsięwzięć na rzecz integracji i zaspokojenia potrzeb seniorów,
- wydarzenia z dziedziny kultury oraz edukacji nieformalnej wspierającej rozwój osobisty,
- stworzenie przestrzeni do realizacji inicjatyw służących rozwijaniu pasji i zdobywaniu nowych umiejętności,
- realizacja międzypokoleniowych inicjatyw sportowych i kulturalnych angażujących mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- budowanie współpracy z organizacjami młodzieżowymi oraz inicjatywy wspierające zaangażowanie społeczności obszaru rewitalizacji i rozwój wolontariatu
- działania integrujące mieszkańców, w tym organizacja lokalnych wydarzeń wzmacniających poczucie tożsamości lokalnej oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania.

Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców:

- poprawiające układ komunikacyjny w obszarze rewitalizacji,
- nadające funkcje społeczne obiektom i przestrzeniom niezagospodarowanym,
- związane z działaniami wspólnymi ukierunkowanymi na tworzenie zieleni w miejscach zaniedbanych, w których brakuje zieleni np. podwórkach,
- nastawione na realizację programów edukacyjnych oraz akcji informacyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie ekologii i ochrony środowiska.

Tabela 48 Charakterystyka grup dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z zapisami *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*³³, zasadą ważną podczas tworzenia i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji jest zachowanie komplementarności źródeł finansowania. Finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kilku źródeł tj. montaż finansowy różnych funduszy i programów uniezależnia ich realizację od dostępności finansowania z jednego źródła. Daje to nie tylko lepszą gwarancję realizacji zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych, ale także stymuluje konieczność uzupełniania i łączenia wsparcia, w tym prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 uwzględnia możliwość wykorzystania wsparcia w formie grantów na mini-projekty rewitalizacyjne w ramach programu „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowanego z programu *Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027*.

³³ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>

PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE					
Typ przedsięwzięcia	Okres realizacji	Lokalizacja	Możliwe do realizacji przez podmioty:	Potencjalne źródło finansowania	Szacunkowa wartość projektu w PLN
Grupa 1: przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji	2023 - 2030	Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, samorząd, instytucje publiczne oraz prywatne, osoby prywatne	programu „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowanego z programu <i>Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027.</i>	100 000,00
Grupa 2: przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji	2023 - 2030	Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, samorząd, instytucje publiczne oraz prywatne, osoby prywatne		100 000,00
Grupa 3 przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców	2023 - 2030	Obszar rewitalizacji	Organizacje pozarządowe, samorząd, instytucje publiczne oraz prywatne, osoby prywatne		100 000,00

Tabela 49 Szacunkowe ramy czasowe i finansowe uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

5.4. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Komplementarność jest szczególnie istotnym aspektem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy skutkować będzie eliminacją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno- funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych, co w konsekwencji pozwoli na wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej i osiągnięcie kompleksowych efektów poprawy.

Poniżej przedstawiono komplementarność zidentyfikowanych przedsięwzięć w zakresie: przestrzennym, problemowym proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenną w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Księżpol zapewniają projekty wskazane do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, pozwalające na wyprowadzenie go ze stanu kryzysowego. Projekty te są ze sobą powiązane i wzajemnie się dopełniają, a ich realizacja wpłynie na poprawę stanu obszaru rewitalizacji, a ponadto przyczyni się do poprawy wizerunku całej Gminy Księżpol.

Większość proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych skupia się na obszarze rewitalizacji i jest z nim ściśle powiązana, stanowiąc odpowiedź na jego główne problemy. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze gminy, ponieważ wiele z nich dotyczy infrastruktury (drogi, oświetlenie) lub obiektów użyteczności publicznej (obiekty sportowe i edukacyjne), co bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Księżpol.

Komplementarność problemowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol zapewnia także komplementarność problemową przedsięwzięć. Wiele ze wskazanych do realizacji projektów dopełnia się tematycznie i tym samym gwarantuje oddziaływanie we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym).

Najważniejsze dla mieszkańców obszaru rewitalizacji przedsięwzięcia dotyczą modernizacji **infrastruktury technicznej** (drogi, oświetlenie, etc.):

- Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki
- Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L
- Remont/ przebudowa drogi gminnej (działki 821, 832)

i infrastruktury społecznej: sportowej i kulturalnej (budowy, remonty i modernizacje terenów i obiektów sportowych oraz szkolnych, remiz i świetlic-remiz):

- Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi
- Modernizacja placu zabaw w m. Korchów Drugi
- Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi
- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi
- Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi
- Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki
- Budowa nowego placu zabaw w m. Borki
- Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki
- Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec
- Budowa stacji naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec

Realizacja tych przedsięwzięć infrastrukturalnych pozwoli na poprawę jakości i dostępu do usług społecznych: sportowych, kulturalnych i edukacyjnych, ograniczając tym samym zakres wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne dopełniają przedsięwzięcia miękkie:

w obszarze społecznym (budowanie zintegrowanej społeczności lokalnej):

- Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi,
- Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki,
- Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.

Wskazane w dokumencie przedsięwzięcia wpływają na niwelowanie problemów w różnych sferach, co przeciwdziała fragmentacji działań i wpływa na ich kompleksowość.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z pozostałymi przedsięwzięciami podstawowymi	Powiązanie z przedsięwzięciami uzupełniającymi
1.	Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi	2.Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi 3.Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi 4.Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi 5.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi 6.Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
2.	Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi	1.Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi 3.Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi 4.Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi 5.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi 6.Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
3.	Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi	1.Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi 2.Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi 4.Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi 5.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi 6.Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
4.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi	1.Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi 2.Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi 3.Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi 5.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi 6.Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
5.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi	1.Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi 2.Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z pozostałymi przedsięwzięciami podstawowymi	Powiązanie z przedsięwzięciami uzupełniającymi
		3.Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi 4.Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi 6.Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
6.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	1.Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi 2.Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi 3.Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi 4.Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi 5.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji
7.	Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki	8.Budowa nowego placu zabaw w m. Borki 9.Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki 10.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki 11.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
8.	Budowa nowego placu zabaw w m. Borki	7.Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki 9.Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki 10.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki 11.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
9.	Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki	7.Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki 8.Budowa nowego placu zabaw w m. Borki 10.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki 11.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
10.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki	7.Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki 8.Budowa nowego placu zabaw w m. Borki 9.Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z pozostałymi przedsięwzięciami podstawowymi	Powiązanie z przedsięwzięciami uzupełniającymi
		11.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
11.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	7.Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki 8.Budowa nowego placu zabaw w m. Borki 9.Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki 10.Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
12.	Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec	13.Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L 14.Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832) 15.Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec 16.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
13.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L	12.Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec 14.Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832) 15.Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec 16.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
14.	Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832)	12.Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec 13.Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L 15.Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec 16.Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z pozostałymi przedsięwzięciami podstawowymi	Powiązanie z przedsięwzięciami uzupełniającymi
15.	Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec	12. Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec 13. Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L 14. Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832) 16. Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Grupa 1 - przedsięwzięcia wspierające aktywizację społeczną i zawodową, wspierające przedsiębiorczość i reintegrację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców
16.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	12. Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec 13. Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L 14. Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832) 15. Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec	Grupa 2 - przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny i integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji Grupa 3 - przedsięwzięcia wspierające tworzenie wysokiej jakości przestrzeni dla mieszkańców

Tabela 50 Korelacja przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Kompleksowa rewitalizacja wyznaczonego obszaru wymaga współpracy wszystkich rodzajów jednostek funkcjonujących na obszarze gminy, dlatego korzystnym modelem jest współpraca podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 zapewnia komplementarność proceduralno-instytucjonalną, opisując szczegółowo system zarządzania procesem rewitalizacji, umożliwiając efektywne współdziałanie wszystkich zaangażowanych w proces podmiotów.

Szczegółowy system zarządzania procesem rewitalizacji został przedstawiony w **Rozdziale 7.** niniejszego dokumentu. Opiera się on na dwóch filarach: zarządzającym i wykonawczym.

Podmiotem zarządzającym jest Zespół ds. Rewitalizacji na czele którego stoi Gminny Koordynator, odpowiadający bezpośrednio przed Wójtem za realizację postawionego przed Zespołem zadania oraz prowadzący jego bieżącą obsługę.

Podmiotem wykonawczym są jednostki realizujące poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 przykłada wagę do zachowania ciągłości programowej tj. zapewnia ciągłość i kontynuację projektów podejmowanych w poprzednich okresach, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmieniającego się otoczenia polityczno-gospodarczego, stwarzającego nowe możliwości, ale także stawiającego nowe ograniczenia. Wskazane w GPR projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne są kontynuacją zrealizowanych już przedsięwzięć lub przedsięwzięć planowanych w poprzednich okresach.

Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 mogą zostać zrealizowane przy udziale różnych źródeł finansowania, w tym środków unijnych i prywatnych. Współpraca Gminy Księżpol z organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze rewitalizacji dodatkowo poszerza możliwości finansowania poszczególnych przedsięwzięć.

Dążąc do uzyskania możliwie najbardziej korzystnych efektów i jak najskuteczniejszej realizacji wyznaczonych celów GPR zakłada możliwość łączenia wsparcia z różnych źródeł, z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

Kolejność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji wprowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. w pierwszej kolejności realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej infrastruktury lub przestrzeni

zostaną wykorzystane podczas realizacji zidentyfikowanych projektów miękkich, dla których ta infrastruktura jest niezbędna. Niektóre przedsięwzięcia miękkie będą realizowane w całym okresie objętym procesem rewitalizacji, w obiektach już dostępnych. Na kolejność realizacji przedsięwzięć wpływ ma również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji oraz dostępność źródeł zapewniających finansowanie poszczególnych projektów.

6. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE PROGRAMU

Poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane w ramach niniejszego programu finansowane będą w ramach różnych źródeł oraz z uwzględnieniem różnych etapów, które wynikać będą z możliwości pozyskania wsparcia zewnętrznego i ukierunkowania środków własnych gminy.

6.1. RAMY FINANSOWE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do GPR wraz z planowanym podziałem finansowania na różne źródła. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto, iż udział dofinansowania wynosi 85%, natomiast wkładu własnego – 15%, ponieważ na obecnym etapie nie ma możliwości określenia ostatecznego podziału środków w poszczególnych projektach.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Sołectwo	Szacowany termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacowany wkład własny 15%	Szacowane dofinansowanie 85%	Szacowana wartość
1.	Modernizacja boiska sportowego w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2025-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	30 000,00 zł	170 000,00 zł	200 000,00 zł
2.	Modernizacja placu zabaw przy budynku remizy OSP w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2025-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	15 000,00 zł	85 000,00 zł	100 000,00 zł
3.	Rozwój infrastruktury sportowej w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	30 000,00 zł	170 000,00 zł	200 000,00 zł
4.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2030	- budżet gminy - fundusze krajowe	4 500,00 zł	25 500,00 zł	30 000,00 zł
5.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	750,00 zł	4 250,00 zł	5 000,00 zł
6.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych w m. Korchów Drugi	Korchów Drugi	2024-2030	- budżet gminy - fundusze krajowe	1 500,00 zł	8 500,00 zł	10 000,00 zł
7.	Zagospodarowanie świetlicy wiejskiej w m. Borki	Borki	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	15 000,00 zł	85 000,00 zł	100 000,00 zł
8.	Budowa nowego placu zabaw w m. Borki	Borki	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	15 000,00 zł	85 000,00 zł	100 000,00 zł
9.	Przebudowa drogi gminnej 109389 L w m. Borki	Borki	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	225 000,00 zł	1 275 000,00 zł	1 500 000,00 zł

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Sołectwo	Szacowany termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacowany wkład własny 15%	Szacowane dofinansowanie 85%	Szacowana wartość
10.	Budowa stacji naprawy rowerów w m. Borki	Borki	2024-2030	- budżet gminy	750,00 zł	4 250,00 zł	5 000,00 zł
11.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Borki.	Borki	2024-2030	- budżet gminy - fundusze krajowe	1 500,00 zł	8 500,00 zł	10 000,00 zł
12.	Budowa nowego placu zabaw w m. Stary Lipowiec	Stary Lipowiec	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	15 000,00 zł	85 000,00 zł	100 000,00 zł
13.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej 2942 L	Stary Lipowiec	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	105 000,00 zł	595 000,00 zł	700 000,00 zł
14.	Remont/ przebudowa drogi wewnętrznej (działki 821, 832)	Stary Lipowiec	2024-2029	- budżet gminy - FEL 2021-2027 (EFRR) - fundusze krajowe	225 000,00 zł	1 275 000,00 zł	1 500 000,00 zł
15.	Budowa stacja naprawy rowerów w m. Stary Lipowiec	Stary Lipowiec	2024-2030	- budżet gminy	750,00 zł	4 250,00 zł	5 000,00 zł
16.	Integracyjne działania międzypokoleniowe dla dzieci i seniorów w m. Stary Lipowiec.	Stary Lipowiec	2024-2030	- budżet gminy - fundusze krajowe	1 500,00 zł	8 500,00 zł	10 000,00 zł
Razem koszty					686 250,00 zł	3 888 750,00 zł	4 575 000,00 zł

Tabela 51 Zestawienie szacowanych kosztów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w latach 2024-2030

6.2. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Proces rewitalizacji jest procesem wielokomponentowym także pod względem finansowania i wiąże się z koniecznością oparcia realizacji przedsięwzięć na różnych źródłach finansowania stosownie do ich obszarów tematycznych. Zastosowanie zasady komplementarności tj. łączenia środków europejskich z różnymi funduszy i programów ze środkami z krajowych źródeł publicznych przy jednoczesnym zaangażowaniu środków prywatnych znacznie poszerza możliwości wdrażania poszczególnych etapów realizacji, ponieważ może odnosić się nie tylko do całości danego projektu, ale także do poszczególnych jego etapów.

Skuteczne pozyskiwanie środków pomoże w osiągnięciu celów procesu rewitalizacji w zakładanych terminach, dlatego planowane jest podejmowanie prób wykorzystania innych źródeł lub wspieranie procesów środkami własnymi budżetu gminy.

Poniżej przedstawione są potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

6.2.1. ŚRODKI EUROPEJSKIE

Dla działań z zakresu rewitalizacji, które realizowane będą w obszarach objętych gminnymi programami rewitalizacji, przewiduje się wdrażanie w ramach programów operacyjnych tak zwanych innych instrumentów terytorialnych³⁴, które będą jednym z instrumentów rozwoju terytorialnego³⁵. Instrumenty te będą realizowane w obszarach tematycznych wskazanych w poszczególnych programach operacyjnych, zaś podstawą ich wdrażania będzie strategia innego instrumentu terytorialnego.

Zapisy Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Województwa Lubelskiego 2021-2027³⁶, zakładają zastosowanie instrumentów terytorialnych wdrażanych w oparciu o programy rewitalizacji dla celu szczegółowego:

2.1.1. Priorytet XI Rozwój zrównoważony terytorialnie

2.1.1.2. Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Poza powyższymi dedykowanymi procesowi rewitalizacji priorytetami poniżej przedstawiono

³⁴ Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027¹²

³⁵ Art. 28 i art. 39 rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE),

³⁶ przyjętego przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CDXVII/7223/2022 z dnia 13 grudnia 2022 roku i zatwierdzonego przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8382 z dnia 24 listopada 2022 roku [Dz. U. Woj. Lubelskiego z dnia 20 grudnia 2022 poz. 6857]

inne priorytety i cele szczegółowe możliwe do wykorzystania jako źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zależnie od ich zakresu:

2.1.2. Priorytet II Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu

- 2.1.2.1. Cel szczegółowy 1(ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych.
- 2.1.2.2. Cel szczegółowy 1(iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.

2.1.3. Priorytet III Ochrona zasobów środowiska i klimatu

- 2.1.3.1. Cel szczegółowy 2(iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego.
- 2.1.3.2. Cel szczegółowy 2(v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej.
- 2.1.3.3. Cel szczegółowy 2(vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej.
- 2.1.3.4. Cel szczegółowy 2(vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.

Priorytet IV Efektywne wykorzystanie energii

- 2.1.4.1. Cel szczegółowy 2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych.
- 2.1.4.2. Cel szczegółowy 2(ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju.

Priorytet VII Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych

- 2.1.7.1. Cel szczegółowy 4(ii) (EFRR) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online.
- 2.1.7.2. Cel szczegółowy 4(iii) (EFRR) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne.
- 2.1.7.3. Cel szczegółowy 4(v) (EFRR) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej.

- 2.1.7.4. Cel szczegółowy 4(vi) (EFRR) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.

Priorytet VIII Zwiększanie spójności społecznej

- 2.1.8.1. Cel szczegółowy 4h) (EFS+) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.
- 2.1.8.2. Cel szczegółowy 4k) (EFS+) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji, poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
- 2.1.8.3. Cel szczegółowy 4l) (EFS+) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Priorytet IX Zaspokajanie potrzeb rynku pracy

- 2.1.9.1. Cel szczegółowy 4a) (EFS+) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej.
- 2.1.9.2. Cel szczegółowy 4b) (EFS+) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy
- 2.1.9.3. Cel szczegółowy 4c) (EFS+) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
- 2.1.9.4. Cel szczegółowy 4d) (EFS+) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

Priorytet X Lepsza edukacja

- 2.1.9.5. Cel szczegółowy 4e) (EFS+) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego
- 2.1.9.6. Cel szczegółowy 4f) (EFS+) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
- 2.1.9.7. Cel szczegółowy 4g) (EFS+) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.

Wykorzystanie środków finansowych w ramach wymienionych wyżej celów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 stanowić będzie **jedno** z najważniejszych źródeł wsparcia zewnętrznego procesu rewitalizacji w gminie Księżpol.

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko

Celem programu, który został zatwierdzony w dniu 6 października 2022 roku przez Komisję Europejską, jest w generalnym ujęciu poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego. z tego względu cele programu są bezpośrednio powiązane z celami programu rewitalizacji, który opiera się na realizacji tej zasady w odniesieniu do wyznaczonego w gminie obszaru rewitalizacji.

Program „Regiony Rewitalizacji 3.0” współfinansowany z programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027

Program wsparcia dla gmin Regiony Rewitalizacji ma na celu wzmocnienie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych. Program realizowany jest przez Zespoły ds. rewitalizacji funkcjonujące w Urzędach Marszałkowskich, które dzięki udzielonej dotacji ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna zapewniają wsparcie doradcze i szkoleniowe dla gmin.

6.2.2. ŚRODKI KRAJOWE

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Zgodnie z art. 90u ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty³⁷13 Rada Ministrów realizuje Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025, którego celem jest wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych oraz pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, które stanowią centrum dostępu do kultury i wiedzy. Program ten realizowany jest poprzez poprawę oferty bibliotek publicznych oraz inwestycje w ich infrastrukturę. Obejmuje to w szczególności dostosowanie bazy lokalowej do współczesnych standardów w zakresie obiektów użyteczności publicznej w celu rozwijania kompetencji społecznych i kulturowych mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności świadczonych usług.

Program Wieloletni Senior Plus

Program na lata 2021-2025, który prowadzony jest przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ma na celu wsparcie warunków do aktywnego starzenia się w środowisku lokalnym oraz jak najdłuższego udziału w życiu społecznym seniorów. Wspiera on działania mające na celu zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie kierowane do najstarszej części społeczeństwa. Program obejmuje zarówno działania związane utworzeniem lub wyposażeniem infrastruktury społecznej wspierającej seniorów, jak też stanowi wsparcia dla zapewnienia funkcjonowania już istniejących obiektów.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych³⁸ Minister właściwy do spraw kultury fizycznej jest dysponentem państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej. Wydatki w ramach funduszu ponoszone są na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Zasady wdrażania środków funduszu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 roku w sprawie przekazywania środków z Funduszu Kultury Fizycznej³⁹.

Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym⁴⁰ fundusz, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jest funduszem celowym obejmującym wsparcie osób niepełnosprawnych oraz emerytów

37 Tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1915 ze zmianami

38 Tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 888 ze zmianami

39 Tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 1638

40 Tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 1787

i rencistów. Stosownie do art. 6 oraz art. 7 ust. 1 i ust. 5 ustawy zgromadzone w ramach niniejszego funduszu środki finansowe przeznaczone są na realizację zadań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez programy rządowe Rady Ministrów i programy resortowe ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednym z takich programów jest program rozwoju centrów opiekuńczo- mieszkalnych realizowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Fundusz Dostępności

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* ⁴¹ Fundusz Dostępności jest funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Celem tego funduszu jest realizacja zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięć polegających na likwidacji barier architektonicznych może być wspierana w ramach funduszu poprzez korzystnie oprocentowane instrumenty zwrotne.

Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych

Niniejszy program, który utworzony został uchwałą nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 roku z późniejszymi zmianami, ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych poprzez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne⁴² udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o *zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*. Program obejmuje cztery obszary priorytetowe dotyczące różnego rodzaju zadań własnych gminy. Dotyczą one między innymi infrastruktury drogowej i infrastruktury technicznej, gospodarki odpadami, infrastruktury kulturalnej i sportowej czy też rewitalizacji.

Fundusz Termomodernizacji i Remontów

Fundusz Termomodernizacji i Remontów, którego wdrażanie ustanowiła ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, przewiduje udzielanie wsparcia na działania w zakresie termomodernizacji lub przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu skutkom luki remontowej.

Fundusze norweskie i EOG

⁴¹ Tekst jednolity Dz. U. z 2020 poz. 1062 ze zmianami

Głównym celem funduszy jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmocnienie stosunków dwustronnych oraz współpracy merytorycznej pomiędzy państwami-darczyńcami oraz państwem-beneficjentem. Szeroki zakres wsparcia jest wzbogacony poprzez możliwość współpracy z partnerami z krajów finansujących, co pozwala na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

Krajowy Plan Odbudowy i Wzmacniania Odporności

Krajowy Plan Odbudowy obejmuje środki Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, które dedykowane są różnym obszarom tematycznym, między innymi zielonej transformacji miast. Wsparcie będzie kierowane m.in. na wprowadzenie zieleni na terenach miejskich, bardziej efektywnym wykorzystaniu zasobów oraz przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej.

7. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM

Realizacja procesu rewitalizacji na zasadach, określonych przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, wymaga podejmowania działań w sposób kompleksowy i zintegrowany. z uwagi na bardzo szeroki zakres programu obejmujący przedsięwzięcia rewitalizacyjne z różnych obszarów życia społecznego i gospodarczego gminy, jak również konieczność wzajemnej integracji działań w obszarze rewitalizacji, założenie to wymaga stworzenia stałych zasad współpracy poszczególnych grup interesariuszy na każdym etapie realizacji programu.

Punktem wyjścia dla skutecznej realizacji procesu rewitalizacji jest pełna identyfikacja wszystkich organów gminy z działaniami określonymi w niniejszym programie, co w założeniu będzie przekładać się na konsekwentną realizację przyjętych w nim rozwiązań i postanowień.

7.1. SYSTEM INSTYTUCJONALNY

Podstawą aparatu pomocniczego Wójta Gminy jest Urząd Gminy Księżpol. Jego strukturę organizacyjną oraz szczegółowy zakres odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych określa nadany przez Wójta Regulamin Organizacyjny⁴³. Komórki te odpowiadają przed Wójtem oraz Zastępcą Wójta, Skarbnikiem i Sekretarzem stosownie do zakresu odpowiedzialności wskazanego w tym Regulaminie.

Ponadto Gmina Księżpol realizuje wybrane zadania własne poprzez gminne jednostki organizacyjne oraz samorządowe instytucje kultury, których kierownicy odpowiadają przed Wójtem za realizację zadań statutowych kierowanych przez nich podmiotów.

Realizacja zadań o złożonym charakterze oraz wieloletnim horyzoncie czasowym wiąże się z koniecznością wprowadzania dodatkowych narzędzi współpracy pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi i jednostkami.

W celu skutecznej i terminowej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 dla potrzeb koordynacji samego Programu, jak też realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewiduje się powołanie zespołu roboczego na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Księżpol.

⁴³ ZARZĄDZENIE Nr 111/2024 WÓJTA GMINY KSIĘŻPOL z dnia 18 lipca 2024 roku

7.1.1. KOORDYNACJA REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji opracowanie oraz realizacja i nadzór nad realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030, między innymi poprzez prowadzenie oceny aktualności i stopnia realizacji, stanowią odpowiedzialność Wójta Gminy Książpol.

Wieloletni horyzont czasowy Programu, jak również szeroki zakres zadań oraz obowiązków o charakterze formalnym, które wynikają z wdrażania przepisów ustawy o rewitalizacji w związku z wyznaczeniem na terenie gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przyjęciem programu rewitalizacji, wiążą się z koniecznością powierzenia zadań w zakresie bieżącej koordynacji procesu rewitalizacji utworzonemu w tym celu zespołowi roboczemu.

Zespół do spraw rewitalizacji

Zespół do spraw rewitalizacji będzie zespołem roboczym powołanym przez Wójta Gminy Książpol a jego zadaniem będzie realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol i zadań wynikających z przepisów ustawy o rewitalizacji, w tym w szczególności:

1. monitorowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazanych w programie oraz przygotowywanie rocznych informacji dotyczących postępu realizacji programu i przedkładanie ich Wójtowi,
2. ocena sposobu realizacji celów procesu rewitalizacji poprzez przyjęte kierunki działań i wdrażane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wzajemna integracja tych przedsięwzięć dla osiągnięcia celów,
3. zapewnienie komplementarności i koncentracji działań gminy w wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
4. monitorowanie postępów w zakresie wdrażania programu rewitalizacji oraz przygotowanie i przedłożenie Wójtowi oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

W skład Zespołu wchodzić będą przedstawiciele poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu oraz jednostek organizacyjnych gminy realizujący zadania w zakresie:

- pomocy społecznej oraz reintegracji zawodowej i społecznej,
- rozwoju oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- polityki przestrzennej gminy,
- prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy,
- przygotowania i realizacji zadań inwestycyjnych gminy,
- pozyskiwania środków pozabudżetowych na potrzeby realizacji programu,
- gospodarowania nieruchomościami gminnymi oraz mieszkaniowym zasobem gminy,
- gospodarki gminnej oraz utrzymania terenów zieleni i przestrzeni publicznej,
- gospodarki finansowej gminy w ramach budżetu oraz planów wieloletnich.

Pełny skład Zespołu oraz zasady jego funkcjonowania i komunikacji zostaną określone Zarządzeniem Wójta Gminy Książpol po przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 przez Radę Gminy.

Pracami zespołu kierować będzie wyznaczony przez Wójta Gminy **Koordinator Zespołu**, który odpowiadać będzie bezpośrednio przed Wójtem za realizację postawionego przed zespołem zadania oraz będzie prowadzić bieżącą obsługę tego zespołu.

Koordinator będzie realizować swoje zadania w szczególności poprzez:

- zapewnienie zgodności i spójności realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji oraz odpowiadającymi im priorytetami działań poprzez udział w pracach nad zlecaniem i/lub opracowaniem dokumentacji,
- bezpośrednią współpracę z interesariuszami, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji oraz podmiotami, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o *zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027*, w tym poprzez wsparcie i zapewnienie ciągłości funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (w szczególności organizację spotkań, sporządzanie protokołów, obsługę zapytań członków i zgłaszanych tematów, prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem pełnego składu),
- prowadzenie działań w zakresie partycypacji społecznej, w tym w zakresie wspierania inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy realizacji gminnego programu rewitalizacji oraz zapewnienia możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji, stosownie do art. 5 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji,
- sporządzanie projektów raportów podsumowujących stan realizacji gminnego programu rewitalizacji przedkładanych do dyskusji Zespołowi, a następnie Wójtowi, stosownie do przyjętego systemu monitorowania i oceny (poprzez raporty roczne i cząstkowe dotyczące podsumowania poniesionych nakładów i zrealizowanych przedsięwzięć, które stanowić będą między innymi materiał do dyskusji na forum Komitetu Rewitalizacji),
- sporządzanie projektów oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji przedkładanych do dyskusji Zespołowi, a następnie Wójtowi.

Z uwagi na konieczność reprezentowania Wójta w kontaktach z interesariuszami zewnętrznymi, których udział zaplanowany został w Gminnym Programie Rewitalizacji w ramach wybranych przedsięwzięć, Koordynatorowi Zespołu zostanie jednocześnie powierzona funkcja Pełnomocnika Wójta Gminy Książpol do spraw rewitalizacji.

Pełnomocnik do spraw rewitalizacji

Pełnomocnik Wójta, który pełnić będzie jednocześnie rolę Koordynatora Zespołu do spraw rewitalizacji, inicjuje w ramach Zespołu bieżącą współpracę mającą na celu realizację gminnego programu rewitalizacji zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji. w ramach wykonywanych zadań będzie odpowiadać za zapewnienie przepływu informacji związanych z realizacją tego procesu.

Kluczową rolą w ramach wykonywanych zadań polegających na koordynacji wdrażanego procesu rewitalizacji będzie rekomendowanie Wójtowi Gminy Księżpol tworzenie zespołów roboczych dla potrzeb realizacji najbardziej złożonych i wymagających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Pełnomocnik będzie reprezentować Wójta Gminy Księżpol w kontaktach roboczych z Komitetem Rewitalizacji oraz z innymi grupami i zespołami o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, jak również innymi interesariuszami i podmiotami, których zaangażowanie jest istotne z punktu widzenia procesu rewitalizacji.

7.1.2. KOORDYNACJA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zostały wskazane w Programie, stanowi podstawowe narzędzie osiągnięcia celów procesu rewitalizacji. Konieczność osiągnięcia celów tego procesu, ocenianych w odniesieniu do aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, wymaga podejmowania ścisłej współpracy w zakresie koncepcji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaplanowanych w ramach programu.

W toku wdrażania GPR Pełnomocnik do spraw rewitalizacji będzie rekomendować Wójtowi Gminy Księżpol tworzenie doraźnych zespołów roboczych dla potrzeb realizacji najbardziej złożonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w przypadku których realizacja wymaga ścisłej współpracy kilku podmiotów lub komórek organizacyjnych w celu wypracowania koncepcji realizacji, a następnie wykonania przedsięwzięcia.

Zespoły do spraw przygotowania i realizacji przedsięwzięć

Powołane w związku z realizacją poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zespoły robocze będą miały charakter doraźny a ich zadaniem będzie m.in. wypracowanie koncepcji, a następnie sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w oparciu o bezpośrednią współpracę odnośnych komórek merytorycznych, w tym komórek odpowiedzialnych za koncepcję programową, za przygotowanie i realizację procesu inwestycyjnego, a następnie za fazę utrzymania i funkcjonowania. z uwagi na zróżnicowany poziom złożoności poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zespoły te będą tworzone przez Wójta Gminy Księżpol z jego inicjatywy lub w wyniku rekomendacji przedstawionych przez Pełnomocnika do spraw rewitalizacji.

Celem poszczególnych zespołów będzie zapewnienie jakości i efektywności poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. w tym celu przystąpienie do ich realizacji będzie musiało być każdorazowo poprzedzone szczegółową analizą wykonalności, której celem będzie pogłębienie wstępnych założeń w oparciu o ocenę praktyk i rozwiązań wdrażanych w ramach przedsięwzięć o podobnym charakterze. Podejście to dotyczyć będzie zarówno działań o charakterze społecznym, jak i działań inwestycyjnych, a jego celem będzie wybór najkorzystniejszego sposobu realizacji przedsięwzięcia w celu osiągnięcia najlepszych efektów w ramach ponoszonych nakładów.

7.2. WSPÓŁPRACA ZE STRONĄ SPOŁECZNĄ I OTOCZENIEM GOSPODARCZYM

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książpol do roku 2030 pełni funkcję strategii instrumentu terytorialnego, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027.

Jednym z elementów realizacji takiej strategii jest konieczność włączenia partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji na etapie jej realizacji.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji kluczową formą zaangażowania wskazanych wyżej partnerów będzie, wdrażany na podstawie art. 7. tej ustawy, **Komitet Rewitalizacji** stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z odpowiedzialnymi za koordynację tego procesu z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, wdrażania i oceny rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji jednocześnie będzie pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Książpol.

Komitet Rewitalizacji będzie zajmować stanowiska dotyczące kluczowych etapów procesu rewitalizacji. Należą do nich opiniowanie oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji oraz opiniowanie projektu programu lub jego zmiany.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 powyższej ustawy zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa w drodze stosownej uchwały Rada Gminy, zapewniając wyłanianie interesariuszy przez ich przedstawicieli. W tym celu proces poprzedzać będą konsultacje społeczne projektu tej uchwały.

W celu osiągnięcia efektywnej współpracy z Komitetem Rewitalizacji przewiduje się jej oparcie

na następujących zasadach:

- Komitet będzie reprezentować wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, zmierzając jednocześnie do samodzielnego wyłaniania interesariuszy spośród ich przedstawicieli.
- W skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym działających na terenie gminy.
- Współpraca z Komitetem będzie opierać się na wzajemnej otwartości w celu stworzenia jak najlepszych warunków do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw dotyczących wspierania procesu rewitalizacji.
- Przewiduje się powołanie Komitetu Rewitalizacji na cały okres wdrażania gminnego programu rewitalizacji.

7.3. HARMONOGRAM REALIZACJI I KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

7.3.1. KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

Rewitalizacja Programu jest zadaniem własnym gminy o charakterze fakultatywnym, które ze względu na poziom jego złożoności wymaga wdrożenia efektywnego systemu zarządzania. z tego względu, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, struktura zarządzania procesem rewitalizacji powinna znaleźć odzwierciedlenie w kosztach tego procesu określonych w gminnym programie rewitalizacji.

Realizacja *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* będzie odbywać się w oparciu o zaproponowany system zarządzania oraz korzystać z zaangażowania i udziału pracowników samorządowych oraz innych gminnych instytucji. Zaangażowani w realizację poszczególnych przedsięwzięć pracownicy będą wykonywać swoje zadania w ramach obowiązków służbowych realizowanych poprzez przyjęcie do realizacji niniejszego programu.

Koszt zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 odnosi się w związku z powyższym do tych zadań i elementów procesu rewitalizacji, które w toku wdrażania programu Gmina Księżpol będzie realizować w oparciu o jego bezpośrednie postanowienia i wytyczne oraz o przepisy ustawy o rewitalizacji.

W okresie realizacji programu koszty zarządzania jego realizacją będą obejmować:

- wsparcie i zapewnienie efektywnej organizacji prac Komitetu Rewitalizacji pełniącego funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Księżpol. Koszt będzie ponoszony w całym okresie realizacji programu,
- zapewnienie ciągłości realizacji gminnego programu rewitalizacji poprzez wyznaczenie pracownika merytorycznego pełniącego obowiązki koordynatora zespołu do spraw rewitalizacji. Koszt będzie ponoszony w całym okresie realizacji programu,
- monitorowanie postępów realizacji gminnego programu rewitalizacji oraz przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny. Koszt będzie ponoszony średnio raz na trzy lata.

Dla potrzeb skutecznej realizacji zadań w toku realizacji programu Gmina Księżpol dążyć będzie do pozyskiwania wsparcia zewnętrznego na pokrycie części lub całości kosztów procesu zarządzania.

Rok realizacji programu	Orientacyjna wielkość ponoszonych nakładów
2024	10 000 PLN
2025	20 000 PLN
2026	20 000 PLN
2027	20 000 PLN
2028	20 000 PLN
2029	20 000 PLN
2030	20 000 PLN
Ogółem:	130 000 PLN

Tabela 52 *Przybliżone koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Księżpol na lata 2023-2030*

7.3.2. HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Zaplanowany okres obowiązywania *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* obejmuje ośmioletnią perspektywę jego realizacji, przy czym rok 2023 i 2024 jest dedykowany procesowi powstawania GPR oraz przygotowaniom do szeregu istotnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszanych przez interesariuszy procesu rewitalizacji na wcześniejszych etapach.

Przyjęty harmonogram realizacji opiera się na najważniejszych etapach i działaniach, które powinny zostać podjęte w toku realizacji programu przy uwzględnieniu, że kluczowym etapem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie etap przygotowawczy obejmujący rzetelne opracowanie założeń przedprojektowych uzgadnianych między poszczególnymi interesariuszami.

Zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny w perspektywie do 2030 roku opracowanych zostanie osiem raportów rocznych dotyczących stanu realizacji programu, które obejmą każdy pełen rok realizacji począwszy od roku 2023 oraz dwie oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Jednocześnie zaplanowano sporządzenie oceny efektów programu po zakończeniu jego realizacji, która nastąpi w 2031 roku, a której celem będzie ocena zasadności kontynuacji procesu rewitalizacji w wyznaczonym obszarze.

W toku realizacji programu przewiduje się aktywny udział Komitetu Rewitalizacji. w okresie do 2030 roku przewiduje się zachowanie dwóch kadencji, które z jednej strony pozwolą na zapewnienie ciągłości procesu, a z drugiej na utrzymanie na wysokim poziomie zaangażowania interesariuszy, co pozwoli na ich udział merytoryczny w realizacji i ocenie tego procesu.

Rok realizacji	Okres realizacji	Podjęwane działania
	2023	<ul style="list-style-type: none"> prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
2024	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> opracowywanie Gminnego Programu Rewitalizacji prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, opracowywanie Gminnego Programu Rewitalizacji wdrożenie procesów pozyskiwania wsparcia zewnętrznego,
2025	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> przyjęcie GPR Gminy Księżpol Uchwałą Rady Gminy powołanie Komitetu Rewitalizacji, wdrożenie systemu zarządzania określonego w programie, pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego, realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2024 r.
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2026	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2025 r opracowanie Oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji za lata 2023-2025
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2027	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2026 r. przygotowanie pierwszej Oceny aktualności i stopnia realizacji,
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2028	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2027 r.
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2029	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2028 opracowanie Oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji za lata 2026-2028
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2030	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2029 r. przygotowanie drugiej Oceny aktualności i stopnia realizacji, realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	II połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych
2031	I połowa roku	<ul style="list-style-type: none"> zakończenie prac Komitetu Rewitalizacji, przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji w 2030 r. przygotowanie ewaluacji końcowej - ocena osiągniętych efektów programu po zakończeniu jego realizacji

Tabela 53 Ramowy harmonogram realizacji GPR

8. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji to dokument operacyjny uwzględniający lokalne konteksty i uwarunkowania. Realizacja jego zapisów następuje poprzez działania i współdziałania podmiotów i instytucji funkcjonujących na obszarze rewitalizacji i poza nim, a których poziom zaangażowania i wkład jest istotnie zróżnicowany. Ponadto jest to proces wieloletni, a zatem podlegający zmiennym uwarunkowaniom zewnętrznym, które mogą w sposób znaczący wpłynąć na pierwotne założenia.

Biorąc powyższe pod uwagę należy objąć GPR stałym monitoringiem, począwszy od fazy przygotowawczej, przez proces bieżącej realizacji zadań, po ocenę jej skutków i efektów. Dlatego tak ważną rolę w zawartości Programu⁴⁴ powierzono systemowi jego monitorowania i oceny, którego celem jest zapewnienie mechanizmów reakcji na potrzeby oraz wprowadzanie ewentualnych korekt w kilkuletniej perspektywie jego realizacji.

System monitorowania i oceny programu składa się z dwóch podstawowych elementów:

1. monitorowania postępów realizacji programu, poprzez regularne raportowanie rezultatów przedsięwzięć z bezpośrednim odniesieniem do zapisów dotyczących ram finansowych i harmonogramów,
2. oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów procesu rewitalizacji, realizowanych poprzez priorytety działań oraz poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. z uwagi na charakter celów ocena ta prowadzona jest ze zdecydowanie mniejszą częstotliwością niż bieżące monitorowanie postępów realizacji.

⁴⁴ art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji

8.1. MONITOROWANIE POSTĘPÓW REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Bieżące monitorowanie postępów realizacji ma na celu śledzenie wdrażania programu, a w efekcie stworzenie sprawnego systemu realizacji jego najważniejszych postanowień. Narzędziem, które pozwoli na osiągnięcie tego celu będą raporty roczne dotyczące stanu realizacji.

Raport dotyczący stanu realizacji

Roczny raport dotyczący stanu realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* sporządzany będzie za każdy rok kalendarzowy, począwszy od roku 2024, który stanowić będzie pierwszy pełen rok realizacji Programu. Raport sporządzany będzie za rok poprzedni każdorazowo w terminie do końca marca i będzie przedkładany Wójtowi Gminy Księżpol, który będzie przedstawiać go Komitetowi Rewitalizacji.

Raport będzie obejmować najważniejsze informacje dotyczące postępów realizacji w ramach ujętych w Programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie ram finansowych oraz czasowych, które zostały przedstawione w odniesieniu do każdego z przedsięwzięć, przy uwzględnieniu kolejnych etapów, składających się na ich realizację. Celem takiego podejścia jest podniesienie jakości rozwiązań stosowanych w związku z realizacją kolejnych przedsięwzięć tak aby zapewnić osiąganie optymalnych efektów przy ponoszeniu założonych nakładów na realizację zadań i późniejszą eksploatację powstałych obiektów.

Raport będzie zbierał i systematyzował informacje dotyczące postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które następnie będą mogły być ujęte np. w Raplocie o stanie Gminy Księżpol⁴⁵ i wykorzystanie w obowiązkowym badaniu dotyczącym procesu rewitalizacji w gminach prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny w ramach systemu statystyki publicznej.

Opracowanie rocznego raportu dotyczącego stanu realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* będzie zadaniem zespołu do spraw rewitalizacji z wiodącą rolą koordynatora tego zespołu, odpowiadającego personalnie za zebranie oraz usystematyzowanie danych i informacji.

Ważnym elementem raportów dotyczących stanu realizacji przedsięwzięć będzie bieżąca analiza i ocena osiąganych wskaźników produktu oraz rezultatu, pokazujących bezpośrednie i materialne efekty poszczególnych przedsięwzięć na etapie ich zakończenia. Wskaźniki te będą odnosić się bezpośrednio do priorytetów działań zaplanowanych w ramach celów procesu rewitalizacji.

⁴⁵ Raport sporządzany jest rokrocznie na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz przedkładany radzie gminy

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa (2024)	Wartość docelowa (2030)	Źródło pozyskania danych
Cel nr 1 – Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji				
Liczba zrewitalizowanych obiektów użyteczności publicznej	Sztuka	0	3	Dane UG Księżpol
Długość wyremontowanych dróg	Km	0	2,167	Dane UG Księżpol
Długość wybudowanych chodników	Metr	0	720	Dane UG Księżpol
Cel nr 2 – zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej				
Liczba wydarzeń międzypokoleniowych	Sztuka	0	15	Dane UG Księżpol
Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach zorganizowanych na zrewitalizowanym obszarze	Osoba	0	110	Dane UG Księżpol
Liczba zorganizowanych wydarzeń (kulturalnych, edukacyjnych oraz społecznych) na zrewitalizowanym obszarze	Sztuka	0	45	Dane UG Księżpol
Cel nr 3 – bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna				
Liczba nowych elementów małej architektury ławek i miejsc wypoczynku	Sztuka	0	18	Dane UG Księżpol
Liczba nowych usług dostępnych dla mieszkańców	Sztuka	0	3	Dane UG Księżpol
Liczba nowych/wyremontowanych przestrzeni publicznych	Sztuka	0	3	Dane UG Księżpol
Powierzchnia nowoutworzonych lub przebudowanych przestrzeni publicznych poprawiających wizerunek obszaru rewitalizacji	m ²	0	651	Dane UG Księżpol

Tabela 54 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji

8.2. OCENA AKTUALNOŚCI I STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU

Podstawę realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* stanowią działania mające na celu poprawę sytuacji życiowej mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Działania te realizowane są w ramach czterech podstawowych celów procesu rewitalizacji, które zostały szczegółowo określone w tym programie.

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji dokonywanej co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z system monitorowania i oceny określonym w tym programie⁴⁶. z uwagi na specyfikę celów określonych w niniejszym Programie przyjmuje się, że ocena następować będzie co trzy lata, przy czym pierwsza ocena, która sporządzona zostanie w pierwszym kwartale 2027 roku, obejmować będzie trzyletni okres realizacji programu do końca 2026 roku. Ostatnia ocena aktualności, sporządzona w roku 2030 będzie jednocześnie ewaluacją końcową programu.

Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 będzie uwzględniać:

- dane dotyczące wartości i terminów realizacji poszczególnych przedsięwzięć,
- bezpośrednio osiągnane wskaźniki przedstawiane w ramach rocznych raportów,
- wskaźniki służące ocenie wpływu przedsięwzięć na obszar rewitalizacji.

⁴⁶ art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji,

Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek oddziaływania	Wartość bazowa (rok/lata)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru	Miernik osiągnięcia celu ⁴⁷ (2030)
Cel nr 1					
Poprawa jakości życia i warunków rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji					
Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i społecznej na obszarze rewitalizacji	Oczekiwany wzrost wskaźnika	(2023) 0	Urząd Gminy Księżpol	1 raz/rok	↑
Powierzchnia wyremontowanych i/lub nowo wyposażonych przestrzeni publicznych na 100 mieszkańców	Oczekiwany wzrost wskaźnika	(2023) 0	Urząd Gminy Księżpol	1 raz/rok	↑
Cel nr 2					
Zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz poziomu integracji społeczności lokalnej.					
Liczba uczestników nowych wydarzeń i inicjatyw edukacyjnych, sportowych, społecznych i kulturalnych na obszarze rewitalizacji	Oczekiwany wzrost wskaźnika	(2023) 0	Urząd Gminy Księżpol	1 raz/rok	↑
Liczba zrealizowanych nowych wydarzeń i imprez edukacyjnych, sportowych i kulturalnych na obszarze rewitalizacji	Oczekiwany wzrost wskaźnika	(2023) 0	Urząd Gminy Księżpol	1 raz/rok	↑
Cel nr 3					
Bezpieczna, zielona i estetyczna przestrzeń publiczna					
Liczba przestrzeni publicznych, w których zastosowano udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w ramach działań rewitalizacyjnych	Oczekiwany wzrost wartości wskaźnika	(2023) 0	Urząd Gminy Księżpol	1 raz/rok	↑

Tabela 55 Lista wskaźników wykorzystywanych w ramach oceny aktualności GPR

⁴⁷ strzałka wskazuje pożądany trend

Prócz oceny danych ilościowych dotyczących realizacji oraz efektów przedsięwzięć ważną częścią oceny będą dane jakościowe odnoszące się do sposobu realizacji działań. Dane te pozyskiwane będą w oparciu o wywiady lub badania ankietowe prowadzone w celu oceny skutków zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Działania te będą prowadzone zarówno wśród podmiotów zaangażowanych w realizację, jak również wśród bezpośrednich odbiorców tych działań.

Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030, sporządzana przez Wójta Gminy Księżpol, przedkładana będzie do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji, którego zadaniem będzie ocena czy w kontekście postępów realizacji programu i osiągniętych efektów istnieje konieczność przystąpienia do jego aktualizacji.

8.3. POSTĘPOWANIE W RAZIE STWIERDZENIA KONIECZNOŚCI MODYFIKACJI GPR

W przypadku stwierdzenia konieczności modyfikacji gminnego programu rewitalizacji wynikającej z danych uzyskanych podczas okresowej oceny aktualności lub raportów okresowych oraz na podstawie oceny konieczności przystąpienia do procesu modyfikacji wydanej przez Komitet Rewitalizacji, Wójt Gminy Księżpol wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załączona zostanie opinia o aktualności i stopniu realizacji programu.

Ważne jest, aby proces modyfikacji GPR był przeprowadzony w sposób transparentny i partycypacyjny. Włączenie interesariuszy procesu rewitalizacji w proces modyfikacji programu zwiększa szanse na opracowanie zmian, które będą odpowiadać potrzebom mieszkańców i podmiotów działających na obszarze rewitalizacji.

Proces modyfikacji gminnego programu rewitalizacji składa się z następujących etapów:

1. Analiza aktualności programu

W pierwszej kolejności przeprowadza się analizę aktualności gminnego programu rewitalizacji, obejmującą następujące elementy:

- ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów programu,
- ocenę efektywności podjętych działań,
- ocenę ewentualnych zmian w otoczeniu programu, które mogły wpłynąć na jego aktualność.

2. Wszczęcie procedury modyfikacji

Wójt Gminy, po uzyskaniu zgody Rady Gminy, wszczyna procedurę modyfikacji gminnego programu rewitalizacji poprzez wydanie w tej sprawie zarządzenia, określającego przybliżony termin zakończenia procesu modyfikacji oraz osoby odpowiedzialne za jego przeprowadzenie.

3. Wypracowanie propozycji zmian

Na podstawie analizy aktualności programu wdrażane są wypracowane propozycje zmian, uwzględniające wyniki analizy, a także opinie i uwagi interesariuszy procesu rewitalizacji. Proces powyższy jest koordynowany przez Koordynatora Zespołu ds. Rewitalizacji.

4. Konsultacje społeczne

Propozycje zmian powinny zostać poddane konsultacjom społecznym zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Konsultacje powinny być prowadzone z przedstawicielami mieszkańców, organizacji społecznych, podmiotów gospodarczych działających na obszarze rewitalizacji oraz innych podmiotów zainteresowanych procesem rewitalizacji. Dodatkowo zmiany powinny być

także pozytywnie zaopiniowane i uzgodnione przez uprawnione organy. Jeśli jednak aktualizacja nie dotyczyć będzie listy przedsięwzięć podstawowych, przewiduje się uproszczoną procedurę przyjęcia zmienionego GPR – bez konsultacji społecznych i występowania o opinię uprawnionych organów.

5. Opracowanie projektu zmiany programu

Opracowany jest projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji, uwzględniający wyniki konsultacji społecznych i innych procedur opiniowania – jeżeli są one konieczne, zawierający wszystkie niezbędne zmiany. Projekt zmian GPR jest następnie przedstawiany do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji.

6. Przedłożenie projektu zmiany Radzie Gminy i uchwalenie zmiany GPR

Projekt zmiany GPR zostanie następnie przedłożony Radzie Gminy w celu podjęcia uchwały w sprawie zmiany programu. Rada Gminy może uchwalić zmianę GPR w całości albo w części.

9. ZMIANY ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

9.1. ZMIANY W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH POLITYKI MIESZKANIOWEJ GMINY

W związku z realizacją postanowień Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 **nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian** w *Wieloletnim program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Księżpol na lata 2025-2029*⁴⁸.

⁴⁸Przyjętego uchwałą nr V/31/2024 Rady Gminy Księżpol z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Księżpol na lata 2020-2024, Dz.U. Woj. Lub. z dnia 11 września 2024 r., poz. 4434

9.2. ZMIANY DOTYCZĄCE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030* **nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian** dotyczących *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Księżpol*.

W związku z realizacją programu **nie przewiduje się** również konieczności uchwalenia lub zmiany obowiązujących na terenie gminy Księżpol *miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*.

Nie przewiduje się również konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

W dniu 24 września 2023 r. weszły w życie przepisy Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadza nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny, dokument w randze aktu prawa miejscowego, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy. Plan ogólny zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Będzie to dokument zawierający wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój. Co ważne, jego ustalenia będą podstawą nie tylko do uchwalania planów miejscowych, ale także do wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Dotychczasowe Studium będzie obowiązywało do momentu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31.12.2025 r. Ustawa zakłada również, że w nowym systemie planowania rozwoju, polityka przestrzenna gminy będzie określana w lokalnej lub ponadlokalnej strategii rozwoju gminy. W związku z powyższym, przy określaniu ustaleń przyszłego planu ogólnego należy uwzględnić uwarunkowania rozwoju wynikające z lokalizacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określonego w *uchwale nr LI/417/2023 Rady Gminy Księżpol z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*. Natomiast w opracowywanej w przyszłości strategii rozwoju gminy w ramach ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej zostaną określone zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji.

Gmina Księżpol jest obecnie w procesie przygotowywania się do opracowania planu ogólnego.

9.3. ZAPEWNIENIE ZGODNOŚCI Z REGULACJAMI PRAWNYMI W ZAKRESIE PRAWA WODNEGO, OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, TRANSPORTU KOLEJOWEGO I OCHRONY PRZYRODY

9.3.1. PRAWO WODNE

Obszary zalewowe

Ochrona przed powodzią prowadzona jest zgodnie z planami zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględniającymi aktualne przepisy prawa. Zasady zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią określone są w odrębnych przepisach, w szczególności w ustawie Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r., z późniejszymi zmianami⁴⁹.

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się poprzez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę oraz rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi oraz hydrosferycznymi,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowę oraz utrzymanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

W świetle art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią występują ograniczenia w zakresie zagospodarowania analizowanych terenów, tj.:

- zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych oraz innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, a także prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- zakazuje się lokalizowania nowych cmentarzy.

Zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie może:

1. naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
2. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
3. stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków,

⁴⁹Dz. U. z 2024 r. poz. 1087

4. naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
5. utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Projekty dokumentów i decyzji dotyczących zabudowy oraz zagospodarowania terenów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z art. 166 ustawy Prawo wodne, wymagają uzgodnień z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Dotyczy to m.in.:

- strategii rozwoju gminy, strategii ponadlokalnych,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów ogólnych,
- **gminnych programów rewitalizacji,**
- decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W uzgodnieniach tych, PGW Wody Polskie bierze pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, poziom zagrożenia powodziowego, proponowaną zabudowę oraz aktualne zagospodarowanie terenu. Decyzja o uzgodnieniu lub odmowie uzgodnienia jest wydawana w formie decyzji administracyjnej.

Ponadto w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2022 poz. 2739) zostały zidentyfikowane główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym cel główny obejmujący zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego.

Na terenach gminy Książpol swoje koryta mają rzeki: Tanew, Nitka i Złota Nitka. *W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Książpol* wyznaczono granicę obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w zakresie zasięgu zalewu wodą Q1% (woda stuletnia), opracowanego na podstawie studium przeciwpowodziowego „*Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralnego elementu studium ochrony powodziowej*” wykonanego w 2010 roku na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie. W granicach opracowania IV zmiany Studium zlokalizowany jest teren, oznaczony symbolem 6RZL, przeznaczony do zalesienia w jednostce osadniczej - Strefa 10 Dolina Tanwi, oraz planowany most na rzece Tanew, w zasięgu następujących obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi od rzeki Tanew:

1. obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
2. obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
3. obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

Teren (ML.MN) w miejscowości Zynie, wyznaczony w ramach V zmiany Studium, położony w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w rejonie rzeki Tanew, podlega zakazom, ograniczeniom i dopuszczeniom ustanowionym przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne, zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią proponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Księżpol na lata 2023-2030 nie będzie:

- naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym,.
- stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków,
- naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
- utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z art. 550 ust. 2 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r., realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030 będzie uwzględniać ustalenia map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Zasięgi obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zostały ponadto uwzględnione na załączniku graficznym do gminnego programu rewitalizacji.

Szczegółowe ustalenia dotyczące ochrony przeciwpowodziowej zostaną także uwzględnione w opracowywanym dla Gminy Księżpol planie ogólnym.

Wyznaczony obszar rewitalizacji nie znajduje się na obszarach zalewowych.

9.3.2. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne (lista podstawowa oraz lista dodatkowa) będą zgodne z przepisami prawa oraz wszelkimi wymogami w zakresie ochrony przeciwpożarowej, m. in. poprzez: zapewnienie drogi pożarowej do obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zapewnienie zaopatrzenia w wodę dla zewnętrznego gaszenia pożarów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie gminy nie znajdują się zakłady podwyższonego ryzyka awarii.

9.3.3. TRANSPORT KOLEJOWY

Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z infrastrukturą kolejową oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ich sąsiedztwie winny być zgodne z przepisami odrębnymi, w tym: ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonania robót zmiennych w sąsiedztwie linii kolejowych, a także sposobu i utrzymywania zastłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jaki powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami oraz ich usytuowanie, ustawą z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ustawą z dnia 21 kwietnia 2001 r. –Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W obrębie gminy Księżpol nie przebiega linia kolejowa.

9.3.4. OCHRONA ŚRODOWISKA

Zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane w obrębie obszarowych form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Istotnym elementem rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej jest realizacja tego zadania w sposób zrównoważony, który przy zastosowaniu rozwiązań ułatwiających dostępność miejsc dla większej liczby grup społecznych zachowa również przyrodnicze walory terenu, co pozytywnie wpływa na funkcjonowanie lokalnych społeczności.

Dlatego też projekty rewitalizacyjne mają na celu zachowanie terenów zielonych, ochronę istniejących pomników przyrody oraz siedlisk gatunków chronionych. Niewskazane jest nadmierne usuwanie drzew i krzewów oraz przekształcanie terenów zielonych w wybetonowane place.

Mając na względzie postępujące zmiany klimatu, w tym okresy o wysokich temperaturach, nie przewiduje się usuwania większości drzew z ostoi placów, co utrudniłoby lub uniemożliwiło wielu osobom korzystanie z przestrzeni publicznej.

W ramach prac polegających na modernizacji i adaptacji budynków użyteczności publicznej w celu nadania im nowych funkcji społecznych przewidziano termomodernizację budynku oraz montaż OZE, a także energooszczędnego oświetlenia LED-owego. Działania określone w Programie prowadzone będą na terenach zabudowanych, dlatego też w przypadku działań termomodernizacyjnych prace muszą być realizowane z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, w sposób zapewniający ochronę potencjalnych lęgów awifauny oraz miejsc rozrodu i żerowisk nietoperzy. Poza tym zaplanowano również działania nakierowane na podwyższenie świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz całej gminy, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży. Jednym z głównych działań będzie rozwijanie i wspieranie pozaszkolnych form edukacji oraz akcji ukierunkowanych na dbanie o wspólną przestrzeń skierowanych do wszystkich mieszkańców. Przeprowadzone w ramach GPR inicjatywy przyczynią się do podniesienia świadomości lokalnej społeczności w takich dziedzinach jak: efektywność energetyczna, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i powiązania pomiędzy wykorzystaniem energii a zamianami klimatu, kreowania postaw proekologicznych u mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ewentualny negatywny wpływ na środowisko zadań i działań przewidzianych do realizacji w ramach dokumentu nie będzie miał istotnego znaczenia i w większości założeń będzie ograniczać się do etapu realizacji poszczególnych przedsięwzięć (etapu przebudowy i modernizacji).

Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone w sposób zapewniający troskę o zachowanie terenów zieleni na terenach rewitalizacji, zwłaszcza w zakresie ochrony bioróżnorodności przyrodniczej, w tym siedlisk gatunków chronionych.

Realizowane projekty nie spowodują zniszczenia istniejących i potencjalnych siedlisk gatunków chronionych. w celu ochrony liczebności wielu chronionych gatunków ptaków (m.in. jerzyki, kawki, wróble, mazurki, kopciuszkki) oraz nietoperzy, w ramach prac związanych z modernizacją i termomodernizacją budynków, wprowadza się następujące ramy korzystania ze środowiska:

1. ze względu na możliwość zasiedlania budynków przez gatunki ptaków bytujących w szczelinach i otworach wentylacyjnych, przed rozpoczęciem prac powinno się przeprowadzić audyt ornitologiczny, a w ich trakcie wdrożyć odpowiednie rozwiązania chroniące (m.in. prowadzenie prac poza sezonem lęgowym, wykonanie zastępczych miejsc lęgowych itp.);
2. ze względu na możliwość zasiedlenia budynków przez nietoperze, przed przystąpieniem do realizacji prac należy dokonać szczegółowej oceny walorów przyrodniczych i skali zagrożeń; w przypadku stwierdzenia występowania nietoperzy należy wdrożyć odpowiednie rozwiązania chroniące (m.in. odpowiedni termin realizacji prac - późne lato i wczesna jesień; zaklejanie szczelin i innych kryjówek - jeśli istnieje podejrzenie, że mogą w nich przebywać nietoperze - jest niedopuszczalne; można to zrobić dopiero po bezpiecznym opuszczeniu przez nietoperze kryjówek letnich lub zimowych; po opuszczeniu przez nietoperze kolonii letniej (przełom lata i jesieni) lub zimowej (początek kwietnia) jest możliwe zabezpieczanie schronień, ale tak, by zwierzęta mogły wychodzić z kryjówek; ostateczne zatkanie wstępnie zabezpieczonych schronień nietoperzy, może nastąpić dopiero po upewnieniu się, że wszystkie ssaki opuściły azyl). Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, należy zwierzętom zapewnić istnienie odpowiedniej ilości właściwych schronień po remoncie:
 - Pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez nietoperze, gdyż te zwierzęta są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia, przy czym nie może wpływać negatywnie na efekt docieplania i trwałość budynku. Jeśli po wykonaniu oceny technicznej uznano, że możliwe jest dalsze wykorzystywanie przez zwierzęta zajmowanych wcześniej szczelin, trzeba zagwarantować nietoperzom łatwy dostęp poprzez pozostawienie odpowiednio zabezpieczonego otworu w izolacji termicznej;
 - Jeśli nie ma możliwości pozostawienia schronień istniejących, należy utworzyć schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu;
 - Liczba alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę;
 - Zrównoważenie strat należy rozpatrywać w skali lokalnej (np. osiedla, dzielnicy), a nie pojedynczego budynku, na którym może wystąpić problem z umieszczeniem odpowiedniej liczby skrzynek.
 - Nie wszystkie skrzynki są zajmowane przez nietoperze, dlatego ich liczbę trzeba zwiększyć w zależności od gatunku i warunków lokalnych - o 50-200 % - w stosunku do miejsc wykorzystywanych przez nietoperze, przed jego remontem;
 - Dobór skrzynek i ich lokalizacja musi być uzgodniona z chiropterologiem⁵⁰.

⁵⁰ Chiropterolog – specjalista zajmujący się między innymi życiem i zwyczajami nietoperzy.

3. ze względu na ochronę siedlisk i gatunków hydrogenicznych oraz wyeliminowanie kolizji dróg twardych ze szlakami migracyjnymi lub miejscami rozrodu i regularnego przebywania fauny, wyklucza się trasowanie nowych odcinków dróg przez siedliska przyrodnicze; dodatkowo przepusty wodne należy dostosowywać do wymogów przepustów ekologicznych dla małych i średnich zwierząt oraz stosować rozwiązania chroniące stosunki wodne oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja działań zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji nie jest związana z możliwością wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani nie powoduje zagrożenia dla środowiska. Zgodnie z przyjętymi założeniami realizacja działań przedstawionych w dokumencie spowoduje korzyści dla środowiska naturalnego zarówno w obszarze rewitalizacji, jak i całej gminy. W dokumencie wskazano działania mające na celu poprawę stanu środowiska i jakości powietrza. Wszelkie niekorzystne oddziaływania powstałe w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych będą lokalne, krótkotrwałe i ustąpią z chwilą ukończenia prac budowlanych. Ponadto jego realizacja ma na celu przeciwdziałanie ocieplaniu klimatu oraz adaptacji do zaistniałych już zmian.

Zaplanowane przedsięwzięcia charakteryzują się przejściowym oddziaływaniem na najbliższe otoczenie tylko w momencie prowadzenia prac inwestycyjnych. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję projektów inwestycyjnych w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, a także zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Cele szczegółowe przewidziane do realizacji ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji.

W celu ograniczenia występowania negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji inwestycji, zostanie zastosowanych szereg działań zapobiegających, w tym m.in.:

- dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji,
- stosowanie odpowiednich materiałów, rozwiązań technologicznych i technicznych, które są bezpieczne dla środowiska,
- selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazanie ich do unieszkodliwiania lub odzysku,
- dostosowanie terminów prac do okresu rozrodczego zwierząt (poza sezonem lęgowym ptaków, przygotowanie zastępczych miejsc lęgowych),
- stosowanie się do zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Zastosowanie się do powyższych zaleceń w sposób znaczący ograniczy ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na obszary chronione na terenie gminy jak również w gminach sąsiednich.

SPIS TABEL

Tabela 1	Wyniki ankiety przeprowadzonej w ramach diagnozowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	25
Tabela 2	Zestawienie wniosków dotyczących przedsięwzięć proponowanych do ujęcia w GPR.	27
Tabela 3	Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania wyznaczone w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Księżpol na lata 2022-2030	39
Tabela 4	Cele i kierunki działania wyznaczone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Księżpol na lata 2021-2028.....	45
Tabela 5	Zestawienie pseudonaturalnych jednostek statystycznych dla celów analizy wskaźnikowej.....	89
Tabela 6	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (1/6)	91
Tabela 7	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (2/6)	92
Tabela 8	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (3/6)	93
Tabela 9	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (4/6)	94
Tabela 10	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (5/6)	95
Tabela 11	Dane służące delimitacji – zjawiska społeczne (6/6)	96
Tabela 12	Dane służące delimitacji – zjawiska gospodarcze	97
Tabela 13	Dane służące delimitacji – zjawiska środowiskowe	98
Tabela 14	Dane służące delimitacji – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2).....	99
Tabela 15	Dane służące delimitacji – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2).....	100
Tabela 16	Dane służące delimitacji – zjawiska techniczne	101
Tabela 17	Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (1/6)	103
Tabela 18	Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (2/6)	104
Tabela 19	Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (3/6)	105
Tabela 20	Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (4/6)	106
Tabela 21	Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (5/6)	107

Tabela 22 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska społeczne (6/6)	108
Tabela 23 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska gospodarcze	109
Tabela 24 Dane służące delimitacji– zjawiska gospodarcze (nie dokonywano przeliczenia na 1000 mieszkańców)	110
Tabela 25 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2).....	111
Tabela 26 Dane służące delimitacji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców– zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2).....	112
Tabela 27 Dane służące delimitacji– zjawiska techniczne (nie dokonywano przeliczenia na 1000 mieszkańców).....	113
Tabela 28 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (1/6)	114
Tabela 29 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (2/6)	115
Tabela 30 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (3/6)	116
Tabela 31 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (4/6)	117
Tabela 32 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (5/6)	118
Tabela 33 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska społeczne (6/6)	119
Tabela 34 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska gospodarcze	120
Tabela 35 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska środowiskowe	121
Tabela 36 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (1/2).....	122
Tabela 37 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (2/2).....	123
Tabela 38 Wskaźnik syntetyczny – zjawiska techniczne	124
Tabela 39 Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.....	126
Tabela 40 Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych (problemy społeczne w kolejności malejącej).	127
Tabela 41 Sołectwa spełniające kryteria obszaru zdegradowanego (kolejność malejąca pod względem stwierdzonych problemów społecznych).....	132
Tabela 42 Istotność dla rozwoju lokalnego obszarów spełniających kryteria obszaru zdegradowanego.....	134
Tabela 43 Obszary istotne dla rozwoju lokalnego- podsumowanie.....	135

Tabela 44 Wybór sołectw do określenia obszaru rewitalizacji	138
Tabela 45 Dane obszaru rewitalizacji.	138
Tabela 46 Cele i priorytety działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030	144
Tabela 47 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do roku 2030.....	146
Tabela 48 Charakterystyka grup dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	169
Tabela 49 Szacunkowe ramy czasowe i finansowe uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	171
Tabela 50 Korelacja przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających	177
Tabela 51 Zestawienie szacowanych kosztów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych do roku 2030.....	182
Tabela 52 Przybliżone koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Księżpol do roku 2030.....	200
Tabela 53 Ramowy harmonogram realizacji GPR.....	202
Tabela 54 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji	205
Tabela 55 Lista wskaźników wykorzystywanych w ramach oceny aktualności GPR	207

SPIS RYCIN

Ryc. 1	Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Księżpol.....	12
Ryc. 2	Zrzut z ekranu – ankieta przeprowadzona w ramach wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	16
Ryc. 3	Logika części programowej strategii.....	30
Ryc. 4	Mapa województwa lubelskiego, powiatu biłgorajskiego i Gminy Księżpol.	65
Ryc. 5	Mapa geofizyczna gminy Księżpol. Źródło maps/place/Księżpol/	72
Ryc. 6	Mapa gminy Księżpol w podziale na przyjęte pola podstawowe -jednostki agregacji danych.....	84
Ryc. 7	Natężenie negatywnych zjawisk społecznych.	128
Ryc. 8	Natężenie negatywnych zjawisk gospodarczych.	129
Ryc. 9	Natężenie negatywnych zjawisk środowiskowych.....	129
Ryc. 10	Natężenie negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych.....	130
Ryc. 11	Natężenie negatywnych zjawisk technicznych.....	131
Ryc. 12	Obszar zdegradowany gminy Księżpol.....	133
Ryc. 13	Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Księżpol.....	139

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Wybrany obszar rewitalizacji. Źródło: Opracowanie własne.....	17
Wykres 2 Problemy gospodarcze w obszarze zdegradowanym- niski stopień przedsiębiorczości.	17
Wykres 3 Problemy gospodarcze w obszarze zdegradowanym- niski stopień przedsiębiorczości.	17
Wykres 4 Problemy środowiskowe w obszarze zdegradowanym- przekroczenie standardów jakości środowiska.....	18
Wykres 5 Problemy środowiskowe w obszarze zdegradowanym- niska jakość powietrza.	18
Wykres 6 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną.	18
Wykres 7 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (np. przedszkola i szkoły, obiekty ochrony zdrowia, instytucje kultury, ośrodki sportowe i rekreacyjne itp.).....	19
Wykres 8 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym - brak lub niska jakość terenów publicznych (np. tereny zielone, parki, skwery, miejsca rekreacyjno – wypoczynkowe itp.	19
Wykres 9 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niski poziom obsługi komunikacyjnej.	19
Wykres 10 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w obszarze zdegradowanym- Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru.....	20
Wykres 11 Problemy techniczne w obszarze zdegradowanym- Zły stan techniczny budynków (w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym).	20
Wykres 12 Problemy techniczne w obszarze zdegradowanym - Brak rozwiązań opartych o Odnawialne Źródła Energii w budynkach (pompa ciepła, panele solarne, panele fotowoltaiczne).	20

ZAŁĄCZNIKI

1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.